

Contents

ærfugl (<i>Somateria mollissima</i>)	9
åkerrikse (<i>Crex crex</i>)	13
alke (<i>Alca torda</i>)	15
Recurvirostra avosettaLinnaeus, 1758 (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	19
båndkorsnebb (<i>Loxia leucoptera</i>)	20
bergand (<i>Aythya marila</i>)	22
bergirisk (<i>Linaria flavirostris</i>)	26
bjørkefink (<i>Fringilla montifringilla</i>)	28
blåmeis (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	30
blåstrupe (<i>Luscinia svecica</i>)	31
bokfink (<i>Fringilla coelebs</i>)	33
bøksanger (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	35
boltit (<i>Charadrius morinellus</i>)	37
brunnakke (<i>Mareca penelope</i>)	39
brushane (<i>Calidris pugnax</i>)	41
buskskvett (<i>Saxicola rubetra</i>)	45
dobbeltbekkasin (<i>Gallinago media</i>)	47
dompap (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	50
duetrost (<i>Turdus viscivorus</i>)	52
dvergdykker (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	54
dvergfalk (<i>Falco columbarius</i>)	57
Ficedula parva(Bechstein, 1792) (<i>Ficedula parva</i>)	59
dverggås (<i>Anser erythropus</i>)	60
dverglo (<i>Charadrius dubius</i>)	64
dvergmåke (<i>Hydrocoloeus minutus</i>)	67
dvergsnipe (<i>Calidris minuta</i>)	70
dvergspett (<i>Dryobates minor</i>)	72
dvergspurv (<i>Emberiza pusilla</i>)	73
enkeltbekkasin (<i>Gallinago gallinago</i>)	76

Phasianus colchicus Linnaeus, 1758 (<i>Phasianus colchicus</i>)	78
fiskemåke (<i>Larus canus</i>)	79
fiskeørn (<i>Pandion haliaetus</i>)	83
fjæreplytt (<i>Calidris maritima</i>)	86
fjellerke (<i>Eremophila alpestris</i>)	88
fjelljo (<i>Stercorarius longicaudus</i>)	90
fjellmyrløper (<i>Calidris falcinellus</i>)	91
fjellrype (<i>Lagopus muta</i>)	94
fjellvåk (<i>Buteo lagopus</i>)	96
flaggspett (<i>Dendrocopos major</i>)	98
fossekall (<i>Cinclus cinclus</i>)	100
fuglekonge (<i>Regulus regulus</i>)	102
furukorsnebb (<i>Loxia pytyopsittacus</i>)	104
gjerdesmett (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	105
gjøk (<i>Cuculus canorus</i>)	107
gluttsnipe (<i>Tringa nebularia</i>)	110
gråfluesnapper (<i>Muscicapa striata</i>)	112
grågås (<i>Anser anser</i>)	114
gråhegre (<i>Ardea cinerea</i>)	116
gråmåke (<i>Larus argentatus</i>)	117
grankorsnebb (<i>Loxia curvirostra</i>)	121
granmeis (<i>Poecile montanus</i>)	123
gransanger (<i>Phylloscopus collybita</i>)	126
gråsisik (<i>Acanthis flammea</i>)	128
gråspett (<i>Picus canus</i>)	130
gråspurv (<i>Passer domesticus</i>)	131
gråtrost (<i>Turdus pilaris</i>)	135
gravand (<i>Tadorna tadorna</i>)	136
gresshoppesanger (<i>Locustella naevia</i>)	138
grønnfink (<i>Chloris chloris</i>)	142

grønnsisik (<i>Spinus spinus</i>)	145
grønnspekk (<i>Picus viridis</i>)	146
grønnstilk (<i>Tringa glareola</i>)	148
gulerle (<i>Motacilla flava</i>)	150
gulsanger (<i>Hippolais icterina</i>)	152
gulspurv (<i>Emberiza citrinella</i>)	154
hagesanger (<i>Sylvia borin</i>)	157
hauksanger (<i>Curruca nisoria</i>)	158
haukugle (<i>Surnia ulula</i>)	162
havelle (<i>Clangula hyemalis</i>)	163
havhest (<i>Fulmarus glacialis</i>)	167
havørn (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	168
havsule (<i>Morus bassanus</i>)	170
havsvale (<i>Hydrobates pelagicus</i>)	171
heilo (<i>Pluvialis apricaria</i>)	173
heipiplerke (<i>Anthus pratensis</i>)	177
hettemåke (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	179
horndykker (<i>Podiceps auritus</i>)	182
hornugle (<i>Asio otus</i>)	186
hortulan (<i>Emberiza hortulana</i>)	188
hubro (<i>Bubo bubo</i>)	190
hvitkinngås (<i>Branta leucopsis</i>)	194
hvitryggspett (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	196
Alcedo atthis(Linnaeus, 1758) (<i>Alcedo atthis</i>)	198
jaktfalk (<i>Falco rusticolus</i>)	199
jernspurv (<i>Prunella modularis</i>)	202
jerpe (<i>Tetrastes bonasia</i>)	204
jordugle (<i>Asio flammeus</i>)	206
kaie (<i>Coloeus monedula</i>)	208
Branta canadensis(Linnaeus, 1758) (<i>Branta canadensis</i>)	209

kattugle (<i>Strix aluco</i>)	210
kjernebiter (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	212
kjøttmeis (<i>Parus major</i>)	214
knekkand (<i>Spatula querquedula</i>)	216
knoppsvane (<i>Cygnus olor</i>)	219
kongeørn (<i>Aquila chrysaetos</i>)	220
konglebit (<i>Pinicola enucleator</i>)	222
kornkråke (<i>Corvus frugilegus</i>)	225
kråke (<i>Corvus cornix</i>)	228
krikkand (<i>Anas crecca</i>)	230
krykkje (<i>Rissa tridactyla</i>)	232
kvartbekkasin (<i>Limnodytes minimus</i>)	235
kvinand (<i>Bucephala clangula</i>)	236
laksand (<i>Mergus merganser</i>)	238
lappfiskand (<i>Mergellus albellus</i>)	240
lappiplerke (<i>Anthus cervinus</i>)	243
lappmeis (<i>Poecile cinctus</i>)	245
lappsanger (<i>Phylloscopus borealis</i>)	247
lappspove (<i>Limosa lapponica</i>)	249
lappspurv (<i>Calcarius lapponicus</i>)	250
lappugle (<i>Strix nebulosa</i>)	254
låvesvale (<i>Hirundo rustica</i>)	257
lavskrike (<i>Perisoreus infaustus</i>)	258
lerkefalk (<i>Falco subbuteo</i>)	260
linerle (<i>Motacilla alba</i>)	263
lirype (<i>Lagopus lagopus</i>)	264
lomvi (<i>Uria aalge</i>)	267
løvmeis (<i>Poecile palustris</i>)	271
løvsanger (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	273
lunde (<i>Fratercula arctica</i>)	274

makrellterne (<i>Sterna hirundo</i>)	276
måltrost (<i>Turdus philomelos</i>)	279
møller (<i>Curruca curruca</i>)	281
munk (<i>Sylvia atricapilla</i>)	283
musvåk (<i>Buteo buteo</i>)	285
myrhauk (<i>Circus cyaneus</i>)	287
myrrikse (<i>Porzana porzana</i>)	290
myrsanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	293
myrsnipe (<i>Calidris alpina</i>)	295
nattergal (<i>Luscinia luscinia</i>)	297
nattravn (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	299
nøttekråke (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	301
nøtteskrike (<i>Garrulus glandarius</i>)	302
orrfugl (<i>Lyrurus tetrix</i>)	304
perleugle (<i>Aegolius funereus</i>)	306
pilfink (<i>Passer montanus</i>)	308
Oriolus oriolus(Linnaeus, 1758) (<i>Oriolus oriolus</i>)	310
polarlomvi (<i>Uria lomvia</i>)	312
polarsisik (<i>Acanthis hornemanni</i>)	315
rapphøne (<i>Perdix perdix</i>)	316
ravn (<i>Corvus corax</i>)	318
ringdue (<i>Columba palumbus</i>)	320
ringtrost (<i>Turdus torquatus</i>)	322
rødnebbterne (<i>Sterna paradisaea</i>)	324
rødstilk (<i>Tringa totanus</i>)	325
rødstjert (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	328
rødstrupe (<i>Erithacus rubecula</i>)	330
rødvingetrost (<i>Turdus iliacus</i>)	332
rørsanger (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	334
rosenfink (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	336

rugde (<i>Scolopax rusticola</i>)	339
sandlo (<i>Charadrius hiaticula</i>)	341
sandsvale (<i>Riparia riparia</i>)	343
sanglerke (<i>Alauda arvensis</i>)	346
sangsvane (<i>Cygnus cygnus</i>)	350
sidensvans (<i>Bombycilla garrulus</i>)	351
siland (<i>Mergus serrator</i>)	352
sildemåke (<i>Larus fuscus</i>)	354
sivhauk (<i>Circus aeruginosus</i>)	356
sivhøne (<i>Gallinula chloropus</i>)	359
sivsanger (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	362
sivspurv (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	364
sjøorre (<i>Melanitta fusca</i>)	366
skjære (<i>Pica pica</i>)	370
skjærpiplerke (<i>Anthus petrosus</i>)	372
skjeand (<i>Spatula clypeata</i>)	373
skogdue (<i>Columba oenas</i>)	377
skogsnipe (<i>Tringa ochropus</i>)	378
slagugle (<i>Strix uralensis</i>)	380
smålom (<i>Gavia stellata</i>)	383
småspove (<i>Numenius phaeopus</i>)	384
snadderand (<i>Mareca strepera</i>)	387
Anser caerulescens(Linnaeus, 1758) (<i>Anser caerulescens</i>)	390
snøspurv (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	391
snøugle (<i>Bubo scandiacus</i>)	393
sothøne (<i>Fulica atra</i>)	397
sotsnipe (<i>Tringa erythropus</i>)	400
spettmeis (<i>Sitta europaea</i>)	401
Thalasseus sandvicensis(Latham, 1787) (<i>Thalasseus sandvicensis</i>)	403
spurvehauk (<i>Accipiter nisus</i>)	404

spurveugle (<i>Glaucidium passerinum</i>)	406
stær (<i>Sturnus vulgaris</i>)	408
steinskvett (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	411
steinvender (<i>Arenaria interpres</i>)	413
stillits (<i>Carduelis carduelis</i>)	415
Anas acutaLinnaeus, 1758 (<i>Anas acuta</i>)	417
stjertmeis (<i>Aegithalos caudatus</i>)	418
stokkand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	420
storfugl (<i>Tetrao urogallus</i>)	421
storjo (<i>Stercorarius skua</i>)	423
storlom (<i>Gavia arctica</i>)	425
stormsvale (<i>Hydrobates leucorhous</i>)	426
storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	429
storspove (<i>Numenius arquata</i>)	432
strandsnipe (<i>Actitis hypoleucos</i>)	436
Melanitta nigra(Linnaeus, 1758) (<i>Melanitta nigra</i>)	438
svartbak (<i>Larus marinus</i>)	438
svarthalespove (<i>Limosa limosa</i>)	440
svarthvit fluesnapper (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	444
svartmeis (<i>Periparus ater</i>)	446
svatrødstjert (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	448
svartspett (<i>Dryocopus martius</i>)	451
svartstrupe (<i>Saxicola rubicola</i>)	453
svarttrost (<i>Turdus merula</i>)	455
svømmesnipe (<i>Phalaropus lobatus</i>)	457
Aythya ferina(Linnaeus, 1758) (<i>Aythya ferina</i>)	461
taigasædgås (<i>Anser fabalis</i>)	463
taksvale (<i>Delichon urbicum</i>)	467
tårnfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	470
tårnseiler (<i>Apus apus</i>)	472

teist (<i>Cepphus grylle</i>)	475
temmincksnipe (<i>Calidris temminckii</i>)	479
tjeld (<i>Haematopus ostralegus</i>)	480
toppand (<i>Aythya fuligula</i>)	484
toppdykker (<i>Podiceps cristatus</i>)	486
topplerke (<i>Galerida cristata</i>)	488
toppmeis (<i>Lophophanes cristatus</i>)	489
toppskarv (<i>Phalacrocorax aristotelis</i>)	491
tornirisk (<i>Linaria cannabina</i>)	493
tornsanger (<i>Curruca communis</i>)	495
tornskate (<i>Lanius collurio</i>)	496
trane (<i>Grus grus</i>)	498
trekryper (<i>Certhia familiaris</i>)	500
trelerke (<i>Lullula arborea</i>)	502
trepplerke (<i>Anthus trivialis</i>)	505
tretåspett (<i>Picoides tridactylus</i>)	507
tundrasædgås (<i>Anser serrirostris</i>)	510
tyrkerdue (<i>Streptopelia decaocto</i>)	513
tyvjo (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	516
vaktel (<i>Coturnix coturnix</i>)	519
vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)	522
vannrikse (<i>Rallus aquaticus</i>)	523
varsler (<i>Lanius excubitor</i>)	526
vendehals (<i>Jynx torquilla</i>)	527
vepsevåk (<i>Pernis apivorus</i>)	529
viderspurv (<i>Emberiza rustica</i>)	532
vintererle (<i>Motacilla cinerea</i>)	535
vipe (<i>Vanellus vanellus</i>)	537

ærfugl (*Somateria mollissima*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Ærfugl (*Somateria mollissima*) hekker i Norge relativt vanlig langs hele kysten fra de ytterste øyer til innerst i fjordene. Arten er utpreget sosial og hekker gjerne i større eller mindre kolonier. Føden består i hovedsak av bentiske (bunnlevende) bløtdyr, men også noe krepsdyr og pigghuder. Ærfugler som hekker i Norge synes å være relativt stasjonære, men deler av bestanden trekker til danske farvann om vinteren.

Påvirkninger

I Sverige og Finland er det indikasjoner på at predasjon fra havørn og mink er en medvirkende årsak til bestandsnedgangene. Det pekes også på at næringsmangel (reduert forekomst/kvalitet av blåskjell) kan være av betydning (SLU Artdatabanken 2020).

Mangel på vitaminet B1 (tiamin) er også nevnt som en negativ faktor (blant annet knyttet til økt vinterdødelighet også i Norge).

BirdLife International (2020) peker også på virussykdommer, kommersiell høsting av muslinger, drukning i fiskegarn, jakt, oljeutslipp, menneskelig forstyrrelse og klimaendringer som potensielle negative påvirkningsfaktorer. Etablering av stillehavsøsters på bekostning av blåskjell er også en potensielt negativ faktor. Jakt på voksne hanner er tillatt i Vestfold og Telemark, samt deler av Viken og Agder.

Konklusjon

Ærfugl (*Somateria mollissima*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor ærfuglen ble vurdert som nær truet NT, er tiltagende bestandsnedgang samt endring av generasjonslengde fra 5 til 11 år.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.
 - Generasjonstiden er på 11 år som gir en vurderingsperiode på 33 år
 - Terskler:

- * CR (Kritisk truet): 80 %
- * EN (Sterkt truet): 50 %
- * **VU (Sårbar): 30 %**
- * NT (Nær truet): 15 %
- * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 34 %
- Verdien antas å ligge mellom 30 % og 35 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnen bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 I vann**
- **1.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Regulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Bifangst**
- **3.1.1 Fiskerelatert**
- **3.1.1.1 Garnfangst**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Fremmede arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Påvirker habitatet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes ($> 90\%$)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon ($< 20\%$ over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **5.3 Patogener/parasitter**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes ($< 50\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **6 Klimatiske endringer**

- **6.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes ($> 90\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes ($< 50\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 11 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Anker-Nilssen, T., Christensen-Dalsgaard, S., Dehnhard, N., Strøm, H. (redaktører), Bustnes, J.O., Benjaminsen, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Langset, M., Lorentsen, S.-H., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K., Systad, G.H.R. 2020. Sjøfugl i Norge 2019. Resultater fra SEAPOP-programmet. SEAPOP. 28 s
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Somateria mollissima*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 16/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström,

- Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

åkerrikse (*Crex crex*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Åkerrikse (*Crex crex*) hekker i Norge spredt og meget fåtallig i lavlandet rundt Oslofjorden og langs kysten opp til Nordland, med størst antall i Akershus og Rogaland. Det er få konkrete hekkefunn, de fleste i Rogaland. I hekketiden er arten knyttet til frodig kulturmark som eng og åker. Den benytter også fuktige enger nær ferskvann, samt brakkområder nær dyrket mark. Føden består hovedsakelig av invertebrater, men åkerrikse spiser også noe plantemateriale. Overvintringsområdet er i Afrika sør for Sahara.

Påvirkninger

Intensivering av jordbruket, særlig hyppig (og tidligere) slått, er en viktigste trussel mot arten, og det er utarbeidet en nasjonal handlingsplan for åkerrikse (DN 2008; Heggøy & Øien 2016; Heggøy 2019).

Arten ser ut til å unngå beitemarker med kortvokst vegetasjon, og foretrekker fuktige slåttemark med rik biodiversitet og høyvokst vegetasjon (SLU Artsdatabanken 2020).

Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Koffijberg & Schaffer 2006).

Konklusjon

Åkerrikse (*Crex crex*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - Terskler:
 - * **CR (Kritisk truet): < 50 individ**

- * EN (Sterkt truet): < 250 individ
- * VU (Sårbar): < 1000 individ
- * NT (Nær truet): < 2000 individ
- Verdien antas å ligge mellom 25 individ og 100 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Slått**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Endrede frøblandinger**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Buskap/dyrehold**
- **1.1.2.1 Beite**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent

- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- DN (2008). Handlingsplan for åkerrikse *Crex crex*. DN rapport 2008-3: 28 s.
- Heggøy, O. (2018). Kartlegging og overvåking av åkerrikse *Crex crex* i 2017. NOF- Rapport 2018-1
- Heggøy, O. (2019). Feilslått handlingsplan for åkerrikse?. Vår Fuglefauna 42 (3): 136-137.
- Heggøy, O. (2020). Kartlegging og overvåking av åkerrikse i 2019. NOF-notat 2019-31: 9 s.
- Heggøy, O. & Øien, I.J. (2016). Åkerrikse i Norge. Faktagrunnlag for oppdatering av nasjonal handlingsplan. NOF-Rapport 7-2016
- Heggøy, O., Falkenberg, F. & Kristensen, G. (2020). Stedtrohet og trekk hos åkerrikse 2020. NOF-notat 2020-8: 13 s.
- Koffijberg, K. & Schaffer, N. (Compilers). (2006). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Corncrake *Crex crex*. CMS Technical Series No. 14 & AEW Technical Series No. 9 Bonn, Germany.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

alke (*Alca torda*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Alke (*Alca torda*) hekker i sjøfuglkolonier fra Rogaland til Varangerfjorden i Finnmark. De største koloniene er lokalisert i de nordlige delene av landet (Fauchald et al. 2015).

Påvirkninger

Fauchald et al. (2015) nevner spesielt effekter av klimaendringer og fødetilgang som viktige påvirkningsfaktorer på bestandsnivå i Norge. På mindre skala nevnes drukning i fiskeredsaker og predasjon. Internasjonalt nevnes også høsting. Akutte hendelser som for eksempel oljesøl kan selvsagt også virke inn negativt på lokale bestander.

Konklusjon

Alke (*Alca torda*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor alke ble vurdert som sterkt truet EN, er bedre kunnskap om bestandsutviklingen. Det er imidlertid behov for ytterligere kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 16 år som gir en vurderingsperiode på 48 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 44 %
 - Verdien antas å ligge mellom 30 % og 50 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 I vann**
- **1.1.1 Oljeutslipp**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Indirekte via høsting av artens næring**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Bifangst**
- **3.1.1 Fiskerelatert**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedege arter**
- **4.1 Predatorer**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Byttedyr/næringskilde**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **5 Klimatiske endringer**
- **5.1 Regionale**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 16 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Cherenkov, A.E., Kouzov, S.A., Semashko, V.Y., Tertitski, G.M. & Semashko, E.V. (2016). Present status of razorbills *Alca torda* in Russia: occurrence, population and migrations. Marine Ornithology 44: 207-213.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard.

NINA Report 1151: 84 pp.

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heubeck, M., Aarvak, T., Isaksen, K., Johnsen, A., Petersen, I.K. & Anker-Nilssen, T. (2011). Mass mortality of adult Razorbills *Alca torda* in the Skagerrak and North Sea area, autumn 2007. *Seabird* 24: 11-32.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Larsen, T. (2012). Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2012. Hekkefuglteljingar i sjøfuglreservata. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Rapport 9-2012: 1-116.
- Lorentsen, S.-H. & Christensen-Dalsgaard, S. (2009). Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2008. NINA Rapport 439: 53 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

Recurvirostra avosetta Linnaeus, 1758 (*Recurvirostra avosetta*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Avosett (*Recurvirostra avosetta*) har sin hovedutbredelse sør og øst for Norge. Den hekker i grunne brakk- eller saltvannslokaliteter. Arten er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha "etablert reproduserende" bestand. Føden består av akvatiske invertebrater. Avosetten overvintrer hovedsakelig i Afrika og sørlige Asia.

Konklusjon

Avosett (*Recurvirostra avosetta*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Detaljer

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

båndkorsnebb (*Loxia leucoptera*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Båndkorsnebb (*Loxia leucoptera*) hekker spredt og fåtallig i Norge. Arten opptrer som en invasjonsart, gjerne med sykliske bestandstopper med sju års mellomrom. Dette har sammenheng med frøproduksjonen hos lerk i Russland, som er båndkorsnebbens hovedføde. Det er konstatert få sikre hekkefunn i Norge, og de fleste er fra Nord-Trøndelag. Dette er imidlertid en art som hekker tidlig om våren og har reir høyt oppe i bartrær, noe som medfører at hekketorsøk er vanskelig å oppdage.

Konklusjon

Båndkorsnebb (*Loxia leucoptera*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til sårbar VU^o grunnet solide og stabile bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor båndkorsnebb ble nedgradert fra sterkt truet EN til livskraftig LC^o, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal

- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 60 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 0 individ og 200 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Ukjent**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

bergand (*Aythya marila*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Bergand (*Aythya marila*) hekker i Norge spredt og fåtallig i fjellet over hele landet. Arten foretrekker grunne og næringsrike innsjøer med god forekomst av krepsdyr og insekter, gjerne fiske-tomme vann, i Sør-Norge fortrinnsvis over tregrensen. Tidligere hekket arten også i fjellbjørkeskogen, som på Møsvasstangen i Telemark. Bergendene i Sør-Norge hekker høyere opp i fjellet enn tidligere (Opheim 2015).

Påvirkninger

I hekkeområdene er trolig utsetting av fisk i fisketomme vann, drukning i garn og forstyrrelser (med påfølgende risiko for predasjon) på hekkeplassen viktige faktorer. Arten er jaktbar i flere land der bergender som hekker i Norge trolig overvintrer. I overvintringsområdene kan oljesøl være en trussel på grunn av at bergendene overvintrer i store og tette flokker på tusenvis av individer (Shimmings & Øien 2015).

BirdLife International (2020) nevner bifangst ved garnfiske i overvintringsområdene som en viktig negativ påvirkningsfaktor. Klimaendringer, forurensing, offshore vindkraftverk (unntakelse og dermed tap av habitater for næringssøk) nevnes også. I tillegg kan predasjon fra mink være en potensiell negativ påvirkningsfaktor (SLU Artdatabanken 2020).

Berganda er til forveksling lik den jaktbare arten toppand, og man kan ikke utelukke at noen individer blir skutt på grunn av dette.

Konklusjon

Bergand (*Aythya marila*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av rapporter om bestandsnedgang og etter kriteriet C1 (< 2500 individer og pågående nedgang i bestanden på > 20 % de siste to generasjoner).

Ved rødlistevurderingen i 2015 ble arten vurdert som sårbar VU. Vi vurderer at bestanden har vist ytterligere nedgang, som trolig har overskredet 20 % på to generasjoner. Bestandene i våre naboland er også i markant nedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 4 år som gir en vurderingsperiode på 8 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * **EN (Sterkt truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner**
 - * EN (Sterkt truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 27 %
 - Verdien antas å ligge mellom 20 % og 30 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

- Alvorlighetsgrad: Ukjent
- Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**
- **4.1.1.1 Garnfangst**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Fremmede arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning fra stedegne arter**
- **6.1 Konkurrenter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **7 Klimatiske endringer**
- **7.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **8 Menneskelig forstyrrelse**
- **8.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **8.2 Andre**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **9 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Aythya marila*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 16/10/2020

- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Haftorn, S. (1971). Norges fugler. Universitetsforlaget.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kroglund, R.T. & Østnes, J.E. (2015). Bestandsstatus for «alpine dykkender» i Nord-Trøndelag. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Utredning 170: 27 s.
- Opheim, J. (2015). Bestandsovervåking av rødlisteartene bergand, og sjøorre i Oppland fylke. Registreringer i 2014. Hujon 41: 35-37.
- Opheim, J. (2020). Alpine dykkender i Oppland. Bestandsovervåking av rødlisteartene bergand, svartand, sjøorre og havelle i Oppland fylke. Rapport NOF Oppland 28 s.
- Reitan, O., Arrestad, P.A., Gjershaug, J.O., Stabbetorp, O.E. & Hagen, D. (2014). Verneplan for Hjerkinns skytefelt – kunnskapsstatus for naturtyper, flora og fugleliv. NINA Rapport 1088: 71 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solvang, R. (2017). Hjerkinns skyte- og øvingsfelt. Oppsummering sjekk av sårbare lokaliteter for fugl 12-14.6 og 10.-11.8.2017. Notat 16 s.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

bergirisk (*Linaria flavirostris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Bergirisk (*Linaria flavirostris*) hekker i Norge langs kysten fra Agder til Varanger, samt i berglendte områder i innlandet. Den er mer fåtallig i fjellet og de indre deler av landet fra Trøndelag og nordover. Arten mangler over store deler av Østlandet. I hekketiden er bergirirken knyttet til vegetasjonsfattige berghamre. Føden består hovedsakelig av frø. De fleste bergiriskere trekker ut av landet om høsten og overvintrer rundt Nordsjøen. Vadehavet er spesielt viktig i så henseende (Dierschke 2001).

Påvirkninger

En mulig trussel kan være redusert fødetilgang i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Bergirisk (*Linaria flavirostris*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er stabilisering av bestanden. Det er imidlertid behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their

implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dierschke, J. (2001). Herkunft, Zugwege und Populationsgröße in Europa überwinternder Ohrenlerchen (*Eremophila alpestris*), Schneeammern (*Plectrophenax nivalis*) und Berghänflinge (*Carduelis flavirostris*). Vogelwarte 41: 31-43.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hayhow, D.B., Conway, G., Eaton, M.A., Grice, P.V., Hall, C., Holt, C.A., Kuepfer, A., Noble, D.G., Oppel, S., Risely, K., Stringer, C., Stroud, D.A., Wilkinson, N. and Wotton S. (2014). The state of the UK's birds 2014. RSPB, BTO, WWT, JNCC, NE, NIEA, NRW and SNH, Sandy, Bedfordshire.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Mjølvsnes, K. R. (2009). Bergirisk. En art i sterk tilbakegang i Rogaland. Resultater fra forundersøkelser på utvalgte "hekkeområder" for arten i 2008. NOF Rogaland
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

bjørkefink (*Fringilla montifringilla*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Bjørkefink (*Fringilla montifringilla*) hekker i Norge vanligst i fjellbjørkeskogen, og i høyereliggende barskoger. I Nord-Norge er den vanlig også i lavlandet. I enkelte år, særlig i år med sein vår, kan den også hekke i både løv- og barskog i lavlandet. Føden består av frø og insekter. De fleste bjørkefinker trekker ut av landet om høsten, til det europeiske kontinentet og De britiske øyer.

Konklusjon

Bjørkefink (*Fringilla montifringilla*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandsnedgangen i Finland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen

- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

blåmeis (*Cyanistes caeruleus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Blåmeis (*Cyanistes caeruleus*) hekker i Norge vanlig i lavlandet nord til og med Troms. I Finnmark er den mer fåtallig. Arten er knyttet til skog dominert av løvtrær, parker og hager, hvor den hekker i naturlige hull i trær eller i fuglekasser. Blåmeisa lever hovedsakelig av insekter om sommeren og frø om vinteren. Fugler som hekker i Norge er standfugler, eller i noen grad kortdistanse trekkfugler (varierende mellom år).

Konklusjon

Blåmeis (*Cyanistes caeruleus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent

- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

blåstrupe (*Luscinia svecica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Blåstrupe (*Luscinia svecica*) hekker i Norge vanlig i bjørkeskogen og vierkjerr i fjellet i store deler av landet. Arten forekommer også spredt og fåtallig i kyststrøkene i Sør-Norge, men er mer vanlig langs kysten fra Trondheimsfjorden og nordover. Føden består hovedsakelig av invertebrater, med noe innslag av frø og bær. Blåstruper som hekker i Norge overvintrer i India og Pakistan (Lislevand et al. 2015).

Konklusjon

Blåstrupe (*Luscinia svecica*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er stabilisering av bestanden.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

bokfink (*Fringilla coelebs*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Bokfink (*Fringilla coelebs*) hekker i Norge vanlig i skog nord til Troms. Den er mer fåtallig i Finnmark. Bokfinken hekker i de fleste typer skog fra rike løv- og blandingsskoger til fattige furuskoger, men den er fåtallig i rene furuskoger. Føden består av frø og insekter. Bokfinker som hekker i Norge overvintrer i Vest-Europa og særlig på De britiske øyer, men noen kan også overvintre langs norskekysten nord til Trøndelag.

Påvirkninger

For deler av Nordvest-Europa har grønnfink og bokfink vært utsatt for en kraftig sykdoms-epidemi (protozoa parasitt, *Trichomonas gallinae*) som startet rundt 2005 (se Robinson et al. 2010; Lehikoinen et al. 2013).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Lehtikoinen, E., Valkama, J., Väisänen, R.A., Isomursu, M. (2013). Effects of Trichomonas-epidemics on Finnish greenfinch and chaffinch populations. Ibis 155: 357–366.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Robinson, R. A., Lawson, B., Toms, M. P., Peck, K. M., Kirkwood, J. K., Chantrey, J., Clatworthy, I. R., Evans, A. D., Hughes, L. A., Hutchinson, O. C., John, S. K., Pennycott, T. W., Perkins, M. W., Rowley, P. S., Simpson, V. R., Tyler, K. M. & Cunningham, A. A. (2010). Emerging infectious disease leads to rapid population declines of common British birds. Plos One 5(8): e12215 doi:10.1371/journal.pone.0012215
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

bøksanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Bøksanger (*Phylloscopus sibilatrix*) hekker i Norge relativt vanlig på Østlandet og Sørlandet, men mer fåtallig nordover langs kysten til og med Nordland. I Troms hekker arten sparsomt i de midtre dalførene i Midt- og Sør-Troms. Det foreligger også noen få hekkerelaterte observasjoner fra Finnmark. Arten er knyttet til høyvokst løv-, blandings- eller granskog med lite undervegetasjon. I Troms foretrekker arten storstammet osp (Strann & Bakken 2004).

Konklusjon

Bøksanger (*Phylloscopus sibilatrix*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

boltit (*Charadrius morinellus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Boltit (*Charadrius morinellus*) hekker i Norge relativt vanlig i fjellstrøk, men den gjør lite av seg på hekkeplassen og kan derfor være vanskelig å oppdage. Arten er i hekketiden knyttet til fjellvidder og høyfjellsplatåer med sparsom vegetasjon. Hos boltiten er hunnene polygame, og kan legge mer enn ett kull med egg per hekkesesong. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Noen få gjenfunn av ringmerkede fugler fra Hardangervidda, og en fugl merket med lyslogger i Nord-Finland, indikerer at fugler som hekker i Norge overvintrer i Nord-Afrika (Bakken et al. 2003; Aarvak et al. 2019).

Konklusjon

Boltit (*Charadrius morinellus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er likevel viktig å understreke mangelen på gode bestandsdata for arten. Flere studier av populasjonsvariasjon hos boltit er derfor ønskelig.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2003). Norsk ringmerkingsatlas. Vol 1. Stavanger Museum, Stavanger 431 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Eudromias morinellus*. Lastet ned 17. august 2020 fra: <http://www.birdlife.org>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. *Wader Study* 126: 200-216.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Aarvak, T., Timonen, S., Gjerstad, D., Väisänen, R. & Pasanen, E. 2019. Light-logger mapping of migratory connectivity of Dotterels *Charadrius morinellus* breeding in alpine Fennoscandia. Poster ved IWSG Annual Conference, Morecambe, UK.

brunnakke (*Mareca penelope*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Brunnakke (*Mareca penelope*) hekker i Norge spredt i våtmarksområder over store deler av landet. Arten hekker i grunne små- og mellomstore innsjøer med rik undervannsvegetasjon i lavlandet, i våtmarker i fjellet, samt langs kysten særlig på Sør-Vestlandet (Jæren og Lista).

Påvirkninger

Tilbakegangen på Lista, Agder er sett i sammenheng med at koloniene med hettemåke forsvant (T.A. Olsen, pers. medd.).

BirdLife International (2020) nevner habitatødeleggelser (våtmarker) i hekke- og overvintringsområdene som følge av utbygginger, drenering, torvtaking, forurensing, gjenvoksing av beiteområder grunnet mindre slått og husdyrbeite, jakt, predasjon, botulisme og fugleinfluenza som potensielle negative påvirkningsfaktorer.

Konklusjon

Brunnakke (*Mareca penelope*) vurderes som livskraftig LC. Det foreligger indikasjoner på bestandsnedgang i Norge, men omfanget er usikkert. Bestandene i våre naboland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover, spesielt i kjerneområdene i Nord-Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Anas acuta*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 15/10/2020
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Kvinnesland, A. (2016). Prosjekt vern vipa. For vern av vipa og de øvrige fuglene i Karmøya kultur-landskap. Rapport 5-2016: 50 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Norsk Ornitologisk Forening avd. Oppland (1997). Fugler i Oppland. 280 s.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

brushane (*Calidris pugnax*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Brushane (*Calidris pugnax*) hekker fåtallig i Sør-Norge og noe mer vanlig lenger nordover i landet. Arten forekommer i hovedsak på myrer i bjørke- eller vierbeltet, men i nordlige deler av landet også på strandenger. Lavlandshekking forekom tidligere i Sør-Norge, men disse bestandene er nå forsvunnet (Larsen 2006; Øien & Aarvak 2010; Lislevand et al. in press).

Påvirkninger

Mulige faktorer som kan påvirke brushanebestanden er drenering og oppdyrking av myrer, som kan forringe habitatet på hekkeplassene. I tillegg kan det finnes trusler mot bestanden langs artens trekkveier og i overvintringsområdene. Jakt og fangst av fugler kan tenkes å være et problem i enkelte områder i utlandet (Lislevand et al. in press).

Shimmings & Øien (2015) nevner også drenering av våtmarker, predasjon, gjengroing og klimaendringer som potensielle negative påvirkningsfaktorer, samt at noe av den observerte nedgangen kan skyldes en mulig forskyvning av hekkeområdet mot nordøst (Rakhimberdiev et al. 2010).

SLU Artdatabanken (2020) nevner i tillegg landbruksaktiviteter som slått og beite (både for mye og for lite av disse aktivitetene er negativt), men dette er mindre aktuelt i Norge hvor brushanen sjelden hekker i landbruksområder (Lislevand et al. in press).

Konklusjon

Brushane (*Calidris pugnax*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet C1 (< 10 000 reproduserende individer og en bestandsnedgang på 10-20 % de siste tre generasjoner).

Vi antar at bestandsnedgangen i Norge hovedsakelig fant sted i årene før 2005, men at den har fortsatt i svakere grad også fram til 2019. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor brushane ble vurdert til sterkt truet EN, er nettopp denne svakere nedgangen de siste tre generasjoner enn tidligere år. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestand og bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 5 år som gir en vurderingsperiode på 15 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * **VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * EN (Sterkt truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * EN (Sterkt truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 17 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Slått**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

- **1.1.2 Buskap/dyrehold**
- **1.1.2.1 Beite**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3 Opphørt/ redusert drift**
- **1.1.3.1 Slått**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3.2 Beite**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent

- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kålås, J.A. & Byrkjedal, I. (1981). Vadefuglenes hekkstatus i Norge med Svalbard. Proc. Second Nordic Congr. Ornithol. 1979: 57-74.
- Larsen, B.H. (2006). Brushane – en kandidat til den nye rødlista. Vår Fuglefauna 29: 54-62.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Rakhimberdiev, E., Verkuil, Y.I., Saviliev, A.A., Väisänen, R.A., Karagicheva, J., Soloviev, M.Y., Tomkovich, P.S. & Piersma, T. (2011). A global population redistribution in a migrant shorebird detected with continent-wide qualitative breeding survey data. Diversity and Distribution 17: 144–151.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Øien, I.J. & Aarvak, T. (2010). Brushanen forsvinner – resultater fra landsdekkende kartlegging og status for arten i Norge. Vår Fuglefauna 33: 162-173.

buskskvett (*Saxicola rubetra*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Buskskvett (*Saxicola rubetra*) hekker ganske vanlig i det meste av Sør-Norge fra ytterste kyst til opp i bjørkebeltet i fjellet. Arten forekommer mer spredt og fåtallig i Nord-Norge. Buskskvetten synes å foretrekke fuktige enger og myrområder med busker og høy urtevegetasjon. Den forekommer også vanlig på hogstflater og ved vei- og grøftekanter. Føden består av invertebrater. Arten overvintrer i tropisk Afrika.

Påvirkninger

Arten påvirkes av habitatendringer i kulturlandskapet som følge av endrede driftsformer i landbruket. Mer ensartede avlingsformer, redusert forekomst av åkerholmer og kantsoner, samt gjengroing (for eksempel opphør av beite) nevnes som årsaker til nedgang i bestandene (Pedersen & Kristoffersen 2019; SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Buskskvett (*Saxicola rubetra*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandssnedgangen i våre naboland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent

- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dale, S. & Hardeng, G. (2016). Changes in the breeding bird communities on mires and in surrounding forests in southeastern Norway during a 40-year period (1976-2015). *Ornis Norvegica* 39: 11-24.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Husby, M., Hoset, K.S. & Butler, S. (2020). Non-random sampling along rural–urban gradients may reduce reliability of multi-species farmland bird indicators and their trends. *Ibis* doi: 10.1111/ibi.12896
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6: 40: 39 s.
- Pedersen, C. & Kristoffersen, H.P. (2019). Bestandsutvikling for buskskvett i det norske jordbrukslandskapet. NIBIO POP 5: 13: 4 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

dobbeltbekkasin (*Gallinago media*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av begrenset geografisk utbredelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Dobbeltbekkasin (*Gallinago media*) hekker i Norge hovedsakelig langs skoggrensen fra sørlige deler av Hardangervidda og nordover til Fauske, Nordland, men med sannsynlig hekking også i Troms (Strann & Bakken 2004).

Påvirkninger

Gjengroing av leveområder og heving av skoggrensa på grunn av klimaendringer er en trussel mot mange leveområder (J.A. Kålås, pers. medd.).

Drenering av våtmarker og utbygginger (hytter osv) i hekkeområdene er andre potensielle trusler (SLU Artdatabanken 2020).

Siden arten trekker over lange avstander, kan habitatforringelse eller næringssvikt langs trekktruten eller i de tropiske overvintringsområdene påvirke bestandene negativt (Lindström et al. 2019).

Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (UNEP/AEWA Secretariat 2004).

Konklusjon

Dobbeltbekkasin (*Gallinago media*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet B2 (forekomstareal < 500 km² og pågående nedgang i areal/kvalitet av artens habitat).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: B2b(iii)

- **B - Begrenset geografisk utbredelse**
 - *To forskjellige mål for geografisk utbredelse som må kombineres med underkriterier for å bli gyldig kriterium.*
- **B2 - Forekomstareal**
 - *Forekomstareal er et mål for det spesifikke arealet arten lever i, standardisert som summen av alle 2 km x 2 km (4 km²) ruter som inneholder kjent eller antatt forekomst av arten.*
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 10 km²
 - * **EN (Sterkt truet): < 500 km²**
 - * VU (Sårbar): < 2000 km²
 - * NT (Nær truet): < 4000 km² eller EN + ett underkriterium
 - Estimert verdi: 420 km²
 - Verdien antas å ligge mellom 300 km² og 700 km²
- **Underkriterier**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): = 1 antall
 - * EN (Sterkt truet): 5 antall
 - * VU (Sårbar): 10 antall
 - * NT (Nær truet): 20 antall

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduert drift**
- **1.1.2.1 Beite**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

• **4 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Gallinago media*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 10/10/2020
- Heggøy, O. & Falkenberg, F. (2020). Dobbeltbekkasin på Hardangervidda 2020. NOF-notat 2020-15: 18 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Alerstam, T., Bahlenberg, P., Ekblom, R., Fox, J.W., Råghall, J. & Klaassen, R.H.G. (2015). The migration of the great snipe *Gallinago media*: intriguing variations on a grand theme. *Journal of Avian Biology* 46: 321-334.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. *Wader Study* 126: 200-216.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- UNEP/AEWA Secretariat (2004). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Great Snipe *Gallinago media*. AEWA Technical Series No. 5: Bonn, Germany.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Østnes, J.E., Kroglund, R.T. & Kålås, J.A. (2014). A survey and GIS-based estimate of the breeding population of Great Snipe *Gallinago media* in Central Norway. *Bird Study* 61: 386-393.

dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet, men synes å være mest tallrik på Østlandet og i Trøndelag. I hekketiden er det en typisk barskogsart, men den finnes gjerne i områder der det er innslag av løvskog, og kan også hekke i ren løvskog. Føden består hovedsakelig av frø og bær. De fleste dompapper som hekker i Norge tilbringer også vinteren her, godt hjulpet av foringsplasser med solsikkefrø. En del individer trekker ut av landet sørover til Sverige, Danmark og det nordlige Europa.

Påvirkninger

For deler av Nordvest-Europa har grønnfink vært utsatt for en kraftig sykdoms-epidemi (protozoa parasitt, *Trichomonas gallinae*) som startet rundt 2005 (se Robinson et al. 2010; Lehikoinen et al. 2013).

Man kan spekulere i om denne epidemien også kan påvirke andre arter som opptrer ved foringsplasser, slik som dompappen.

Konklusjon

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata i perioden 2010-2019 viser en nedgang i bestanden på kort sikt. Bestandene i våre naboland er økende, og nedgangen i Norge antas å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man bør imidlertid følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikainen, A., Lehtikainen, E., Valkama, J., Väisänen, R.A., Isomursu, M. (2013). Effects of *Trichomonas*-epidemics on Finnish greenfinch and chaffinch populations. *Ibis* 155: 357–366.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gøtget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Robinson, R. A., Lawson, B., Toms, M. P., Peck, K. M., Kirkwood, J. K., Chantrey, J., Clatworthy, I. R., Evans, A. D., Hughes, L. A., Hutchinson, O. C., John, S. K., Pennycott, T. W., Perkins, M. W., Rowley, P. S., Simpson, V. R., Tyler, K. M. & Cunningham, A. A. (2010). Emerging infectious disease leads to rapid population declines of common British birds. *Plos One* 5(8): e12215 doi:10.1371/journal.pone.0012215
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

duetrost (*Turdus viscivorus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Duetrost (*Turdus viscivorus*) hekker i Norge på Østlandet og sørvestover til Hordaland, og i Trøndelag. I Nord-Norge har den en mer spredt utbredelse med tyngdepunkt i Pasvik, Karasjok og Indre Troms. Arten er relativt fåtallig sammenlignet med de andre trostene, men i de senere årene synes duetrosten

å ha ekspandert vestover og nordover. Den er mest knyttet til tørr og åpen furuskog med lite undervegetasjon, men forekommer også i andre typer skog, gjerne i tilknytning til kulturlandskapet. Føden består av bær og invertebrater. Arten overvintrer i Vest-Europa og Nord-Afrika.

Konklusjon

Duetrost (*Turdus viscivorus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

dvergdykker (*Tachybaptus ruficollis*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonssørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Dvergdykker (*Tachybaptus ruficollis*) hekker i Norge spredt og fåtallig på Østlandet, og langs kysten fra Agder til Møre og Romsdal. Norge utgjør den nordlige ytterkanten av artens utbredelsesområde. Som hekkelokalitet foretrekker dvergdykkeren små, vegetasjonsrike tjern med rik undervannsfauna. Føden består av invertebrater, småfisk og amfibier. Dvergdykkeren overvintrer i grunne og beskyttede poller og viker i brakkvann eller i sjøen, ofte trolig i kort avstand fra hekkelokalitetene.

Påvirkninger

Strengte vintre antas å være den viktigste faktoren som påvirker bestanden i Norge (Shimmings & Øien 2015), slik som i Sverige (SLU Artdatabanken 2020).

Det påpekes også at økt bestand av fisk i småvann kan virke negativt inn på arten gjennom konkurranse om føde. I tillegg kan fjerning eller fullstendig gjengroing av smådammer, drenering og vannstandsendringer

være negativt for arten (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Dvergdykker (*Tachybaptus ruficollis*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten ble ved rødlistevurderingen i 2015 nedgradert til kategori sårbar VU^o på grunn av antatt god rekoloniseringsevne, men vi anser nå at det er lite grunnlag for en slik antagelse siden det har vært relativt få hekkefunn de siste årene (f.eks. Winnem et al. 2019; Winnem 2020).

Dessuten er bestandene i både Sverige og Finland relativt små.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 59 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 48 individ og 84 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedege arter**

- **2.1 Konkurrenter**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Klimatiske endringer**

- **3.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **4 Naturkatastrofer**

- **4.1 Ekstreme temperaturer**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Holtan, D. (2001). Dvergdykkerens status i Norge. Vår Fuglefauna. 24: 100-108.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.

dvergfalk (*Falco columbarius*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Dvergfalk (*Falco columbarius*) hekker i Norge over det meste av landet, fra kysten til fjellet. Den lever hovedsakelig av småfugler og krever åpne jaktområder. Dvergfalken benytter i stor grad gamle kråkereir som hekkeplass. Fugler som hekker i Norge overvintrer særlig i Sørvest-Europa.

Konklusjon

Dvergfalk (*Falco columbarius*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Bestanden i Sverige er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kjellén, N. 2020. Sträckfågelräkning vid Falsterbo. www.falsterbofagelstation.se
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

Ficedula parva(Bechstein, 1792) (*Ficedula parva*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Dvergfluesnapper (*Ficedula parva*) hekker i blandings- eller granskog, der den foretrekker områder med rik undervegetasjon og høye trær. Den har sin hovedutbredelse øst for Skandinavia. Arten er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha “etablert reproduserende” bestand. Den ble for første gang dokumentert hekkende på Finnskogen, Hedmark, i 1982 (Gjershaug et al. 1994).

Konklusjon

Dvergfluesnapper (*Ficedula parva*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den foreløpig ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen

- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
- Winnem, A.M., Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017 66-139.

dverggås (*Anser erythropus*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Dverggås (*Anser erythropus*) hekker i Norge svært fåtallig i Finnmark. Arten er i hekketiden knyttet til uforstyrrede områder i lav- og mellomalpine sone med vierkratt, gjerne i nærheten av vann eller elver. Føden består i hovedsak av grønne deler av gress og småplanter. Fugler som hekker i Norge raster på Valdaekmyra i Indre Porsangerfjord, Finnmark vår og høst, og de overvintrer hovedsakelig i Evrosdeltat mellom Hellas og Tyrkia.

Påvirkninger

Langs trekk- og overvintringsområdene er dverggjessene utsatt for ulovlig jakt. For å redusere predasjonstrykk blir det tatt ut rødrev i Finnmark på våren før hekkesesongen starter. Mårhund og havørn er to andre arter som er nevnt som aktuelle predatorer. Skremming av grågås i forbindelse med beiteskader, kan også føre til forstyrrelser for dverggjessene som igjen kan påvirke kondisjonen og gjennom dette også hekkesuksessen. Det har pågått omstridte utsettingsprosjekter av dverggås både i Finland og spesielt i Sverige siden 1980-tallet, og genetisk forurensing fra andre arter av gjess har vært en av hovedproblemstillingene i forhold til dette. Habitatødeleggelser langs trekk-, myte- og overvintringsområdene kan påvirke arten negativt (Shimmings & Øien 2015; Aarvak et al. 2016; Øien et al. 2016).

Menneskelig forstyrrelse i hekkeområdene kan også være en negativ påvirkningsfaktor (SLU Artdatabanken 2020).

Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Jones et al. 2008).

Konklusjon

Dverggås (*Anser erythropus*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet): < 50 individ**
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 45 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 30 individ og 80 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedegne arter**
- **3.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Hybridisering**
 Omfang: Ukjent
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Menneskelig forstyrrelse**
- **4.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Andre**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen

- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International 2018. Anser erythropus. The IUCN Red List of Threatened Species 2018: e.T22679886A132300164. <https://www.iucnredlist.org/species/22679886/132300164>. Downloaded on 24 March 2020.
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jones, T., Martin, K., Barov, B., Nagy, S. (Compilers) (2008). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Western Palearctic Population of the Lesser White-fronted Goose Anser erythropus. AEWA Technical Series No. 36: Bonn, Germany.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Øien, I.J. & Aarvak, T. (2012). Dverggåsa på rett vei. Vår Fuglefauna 35: 122-125.
- Øien, I.J. & Aarvak, T. (2018). Fortsatt mange utfordringer for dverggjessene. Vår Fuglefauna 41: 132-137.
- Øien, I.J., Aarvak, T. & Shimmings, P. (2016). Kampen for den ville dverggåsa. Vår Fuglefauna 39 (4): 204-208.
- Aarvak, T. & Øien, I.J. (2020). Overvåking og forskning på dverggås i 2019. NOF-notat 2020-3: 13 s.
- Aarvak, T., Leinonen, A., Øien, I.J. & Tolvanen, P. (2009). Population size estimation of the Fennoscandian Lesser White-fronted Goose based on individual recognition and colour ringing. S. 71-75 i: Tolvanen, P., Øien, I.J. & Ruokolainen, K. (eds.). Conservation of Lesser White-fronted Goose on the European migration route. Final report of the EU LIFE-Nature project 2005-2009. WWF Finland report 27 & NOF Rapportserie Report No 1-2009: 93 s.

- Aarvak, T., Øien, I.J. & Shimmings, P. (2016). A critical review of Lesser White-fronted Goose release projects. NOF-report 2016 Rekvisita-6: 218 s.

dverglo (*Charadrius dubius*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Dverglo (*Charadrius dubius*) hekker i Norge spredt og fåtallig, særlig i de sørøstlige deler av landet og vestover til Rogaland, samt i Oppland og Trøndelag. Den er svært sjelden som hekkefugl på Vestlandet. Norge danner nordvestgrensa for dvergloens utbredelse. Arten er knyttet til tørre, åpne og vegetasjonsfattige områder som elvebanker, grusøyre og sandstrender ved ferskvann. Den kan også finne seg til rette i grustak og på industriområder. Føden består i hovedsak av insekter, edderkoppdyr, krepsdyr og andre små invertebrater. Om vinteren forekommer dvergloer som hekker i Skandinavia i et bredt belte fra Sahelonen i Afrika og østover til India (Hedenström et al. 2013).

Påvirkninger

Dvergloen påvirkes negativt av menneskelig ferdsel og forstyrrelser i hekketiden. I tillegg nevnes habitatødeleggelser (for eksempel gjengroing, anleggelse av badeplasser og fjerning av grusbanker) som en potensiell negativ påvirkningsfaktor (Shimmings & Øien 2015; SLU Artdatabanken 2020).

Siden arten er en langdistanse-trekker, er det mulig at forhold under trekk og i overvintringsområdene kan påvirke arten negativt (Lindström et al. 2019).

Konklusjon

Dverglo (*Charadrius dubius*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor dverglo ble nedgradert fra sårbar VU til nær truet NT°, er den generelt nedadgående bestandstrenden som er registrert i Europa.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ

- Estimert verdi: 375 individ
- Verdien antas å ligge mellom 300 individ og 550 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.1.1 Utbygging/utvinning**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt drift**
- **1.1.2.1 Opphør av masseuttak (leire, sand og grustak)**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Vannløpsendring (flomhindring, kanalisering, utretting, moloer, terskler mm.)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Menneskelig forstyrrelse**
- **2.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen

- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hedenström, A., Klaassen, R.H.G. & Åkesson, S. (2013). Migration of the Little Ringed Plover *Charadrius dubius* breeding in South Sweden tracked by geolocators. Bird Study 60: 466-474.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

dvergmåke (*Hydrocoloeus minutus*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Dvergmåke (*Hydrocoloeus minutus*) er en relativt nyetablert hekkefugl i Norge. Som hekkeområde foretrekker arten næringsrike innsjøer og myrområder i tilknytning til åpent vann, gjerne i hettemåke- eller ternekolonier. Først hekkefunn i Norge ble registrert i Rogaland i 1976 (Gjershaug et al. 1994), men det er ikke registrert hekking i dette fylket etter 1982 (Shimmings & Øien 2015).

Påvirkninger

Reirpredasjon fra arter som trane og mårhund, forurensning, samt menneskelig forstyrrelser er potensielle negative påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015).

Endring i vannstand under hekketiden er også en potensiell negativ faktor. I tillegg nevnes tørlegging av hekkevann og nedgang i hettemåkebestander (SLU Artdatabanken 2020).

Birdlife International (2021) nevner at arten i tillegg er sårbar for oljesøl, bifangst i forbindelse med fiske, offshore vindparker og forstyrrelse fra skipstrafikk, men at disse truslene ikke ser ut til å ha en signifikant negativ påvirkning på bestanden på nåværende tidspunkt.

Konklusjon

Dvergmåke (*Hydrocoloeus minutus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50–250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til kategori sårbar VU^o siden den har en relativt nyetablert marginal bestand som ser ut til å være i økning via spredning nordover og vestover i Fennoskandia. Bestanden i Norge er sterkt påvirket av forholdene i Sverige og Finland, som har solide bestander. At nedgradering begrenses til ett steg skyldes at bestanden er i tilbakegang i deler av sitt utbredelsesområde i Europa. Bestandsstørrelsen i Norge er etter bestandsøkninger i grenseland til å kvalifisere til rødlistekategori sårbar VU basert på kriteriet D1 (250–1000 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal

- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 232 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 160 individ og 400 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ubetydelig/ingen nedgang
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Kollisjoner**
- **3.1.1 Vindmøller**
 - Omfang: En ubetydelig del av populasjonen påvirkes
 - Alvorlighetsgrad: Ubetydelig/ingen nedgang
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Bifangst**
- **3.2.1 Fiskerelatert**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ubetydelig/ingen nedgang
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Fremmede arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent

- Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Mutualisme**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **6 Naturkatastrofer**
- **6.1 Oversvømmelser**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **7 Menneskelig forstyrrelse**
- **7.1 Transport**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ubetydelig/ingen nedgang
 - Tidsrom: Ukjent
- **7.2 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **8 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2021) Species factsheet: *Hydrocoloeus minutus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 19/05/2021
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Gunther, M. (2019). Dvergmåka - tjue år siden første hekkefunn i Pasvikdalen. Lappmeisen 30: 70-73.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

dvergsnipe (*Calidris minuta*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Dvergsnipe (*Calidris minuta*) er en typisk tundra-art som i Norge hekker fåtallig i de nordligste delene av landet, særlig i Finnmark. Den finnes langs kysten og i fjellet på relativt tørre enger

og heier med kort vegetasjon, men alltid med tilgang til ferskvannsdammer og annen fuktig mark. Føden består hovedsakelig av invertebrater. Dvergsnipa overvintrer i Afrika.

Påvirkninger

Vi kjenner ikke til noen trusler i hekkeområdene i Norge. Internasjonalt er det kjent at jakt, forstyrrelser (turisme) og habitatødeleggelser på trekkveiene og i overvintringsområdene kan være potensielle trusler (BirdLife International 2020).

Konklusjon

Dvergsnipe (*Calidris minuta*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Det er ingen tegn til at den norske bestanden er i nedgang. I tillegg er denne bestanden en randpopulasjon av en stor og stabil bestand i Russland. Den globale bestanden er økende. På bakgrunn av dette nedgraderes arten til kategori livskraftig LC°. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestand og bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Calidris minuta*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 10/10/2020
- Delany, S., Scott, D., Dodman, T. & Stroud, D. (2009). An Atlas of wader populations in Africa and Western Eurasia. Wetland International. Wageningen, The Netherlands.
- Haftorn, S. (1971). Norges fugler. Universitetsforlaget.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Mu-

dvergspett (*Dryobates minor*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Dvergspett (*Dryobates minor*) hekker i Norge spredt over store deler av landet. Arten synes å være mest tallrik i Oslofjordområdet og langs kysten til Rogaland. Den er også vanlig mange steder i de indre delene av Vestlandet, samt i enkelte dalstrøk i Sør-Norge og i kyststrøk til Sør-Trøndelag. Den forekommer mer spredt og fåtallig i Nord-Norge, men er ganske vanlig i gråorskog langs de større elvene i Troms. Arten kan også hekke i restbiotoper og kantsoner i kulturlandskapet, og sparsomt i fjellbjørkeskogen. Dvergspetten foretrekker løvskog med stort innslag av døde og døende trær, men er ikke like arealkrevende som hvitryggspetten. Den lever av insekter. Om vinteren foretar den næringssøk etter ved-levende biller i dødt trevirke. Dvergspetten er hovedsakelig standfugl, men mange individer streifer noe rundt etter hekkesesongen.

Konklusjon

Dvergspett (*Dryobates minor*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent

- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lislevand, T., Myklebust, M., Rangbru, B., Rudolfsen, G. & Aarvak, T. (2009). Dvergspetten *Dendrocopus minor* i Norge. NOF Rapport 4-2009: 36 s + vedlegg.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

dvergspurv (*Emberiza pusilla*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Dvergspurv (*Emberiza pusilla*) hekker i Norge svært fåtallig i Finnmark og Troms, med Sør-Varanger som kjerneområde. Den norske hekkebestanden er helt i den vestlige utkanten av utbredelsesområdet og varierer mye mellom år. Arten er knyttet til fuktige områder med rik buskvegetasjon i bjørk- eller blandingsskog, gjerne i overgangen mellom skog og myr (sumpskog).

Påvirkninger

Habitat- og klimaendringer kan potensielt ha store konsekvenser for en art på grensen av sitt utbredelsesområde (Shimmings & Øien 2015).

Konklusjon

Dvergspurv (*Emberiza pusilla*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til kategori sårbar VU^o siden det er en stor og stabil bestand i øst som vil kunne rekolonisere Norge om den midlertidig skulle forsvinne som hekkefugl.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 51 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 30 individ og 100 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.1.1.1 Grøfting og grøfterens (f.eks. myr og sumpskog)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**

- **2.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) hekker i Norge i våtmarksområder over hele landet, fra kystlinjen og opp til mellomalpine områder. Arten er knyttet til åpne, fuktige områder med kort vegetasjon, og tettheten ser ut til å være størst i næringsrike våtmarker. Føden består av insekter, meitemark, små krepser, snegler og edderkoppdyr. Fugler som hekker i Norge overvintrer for det meste på De britiske øyer, samt i Frankrike og Portugal.

Konklusjon

Enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata i perioden 2007-2019 isolert sett viser en moderat nedgang i bestanden. Overvåkingsdata for perioden 2010-2019 viser imidlertid en økning i bestanden. Bestanden av enkeltbekkasin fluktuerer naturlig, og vi anser nedgangen de siste tre generasjoner som del av en naturlig bestandsvariasjon.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent

- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kålås, J.A., Husby, M., Nilsen, E.B., & Vang, R. (2014). Bestandsvariasjoner for terrestriske fugler i Norge 1996-2013. Norsk Ornitologisk Forening Rapport 4/2014. 1-36.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

Phasianus colchicus Linnaeus, 1758 (*Phasianus colchicus*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Fasan (*Phasianus colchicus*) er en introdusert art i Norge. Bestandsstørrelsen ble i 1994 anslått å være mellom 1000 og 2000 individer (Gjershaug et al. 1994).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.

fiskemåke (*Larus canus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Fiskemåke (*Larus canus*) hekker i Norge over hele landet fra den ytterste kyst til høyfjellet. Arten har tilpasset seg ulike habitattyper som marine kystområder, ferskvannshabitater i lavlandet og i fjellet, samt på hustak i byer og tettsteder, ofte langt fra vann. Hekking i innlandet og fjellet er ikke noe nytt fenomen, men kjent helt tilbake på 1800-tallet (Lislevand 2002).

Påvirkninger

Fiskemåken er på hekkeplassen utsatt for predasjon fra mink. Menneskelige forstyrrelser forekommer særlig i områder hvor arten hekker i eller ved bebyggelse hvor den kan oppleves som sjenerende, noe som ofte fører til at folk bevisst begår lovbrudd ved f.eks. å ødelegge reir eller knuse egg. Arten kan generelt være utsatt for forurensing. Drenering/tørrelgging av våtmarker nevnes også som negative påvirkningsfaktorer (BirdLife International 2020; SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Fiskemåke (*Larus canus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er en vedvarende bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling, spesielt i Midt- og Nord-Norge, i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**

- Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
- Generasjonstiden er på 11 år som gir en vurderingsperiode på 33 år
- Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 44 %
- Verdien antas å ligge mellom 30 % og 50 %
- Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Fremmede arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Menneskelig forstyrrelse**
- **5.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 11 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Barrett R.T., Lorentsen S.-H. & Anker-Nilssen T. (2006). The status of breeding seabirds in mainland Norway. Atlantic Seabirds 8: 97-126.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Larus canus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 13/10/2020
- Breistøl, A. & Mjøs, A.T. (2018). Overvintrende fiskemåker på Vestlandet. *Fuglar i Hordaland* 47 (3): 18-21.
- Byrkjeland, S. (2015). Hekkande sjøfugl i Hordaland 2014. Forvaltingsplan for 69 sjøfuglreservat, samt oppdatert bestandsoverslag for dei ulike sjøfuglartane i fylket. Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 3/2015: 268 s + vedlegg.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Fylkesmannen i Rogaland (2008). Hekkende sjøfugl i Rogaland 2008. 13 s.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Larsen, T. (2012). Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2012. Hekkefuglteljingar i sjøfuglreservata. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Rapport 9-2012: 1-116.
- Lislevand, T. (2002). Mislikt, misforstått og Årets fugl. *Vår Fuglefauna* 25: 5-7.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fiskeørn (*Pandion haliaetus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) hekker i Norge i de sørøstlige deler av landet, fra Hedmark til Vest-Agder. Det er noen få hekkefunn i Rogaland, men arten mangler på resten av Vestlandet. Det er en liten bestand i Trøndelag og helt sør i Nordland. Fiskeørna mangler i resten av Nordland, og hele Troms. I Finnmark hekker arten i furuskogsområder i Sør-Varanger, Karasjok, Porsanger og muligens Tana (Jacobsen et al. 2021).

Påvirkninger

Shimmings & Øien (2015) nevner effekter av sur nedbør og miljøgifter som potensielle negative påvirkningsfaktorer. Videre er etterstrebelse, kollisjoner med kraftledninger/elektrokusjon, kollisjoner med fly og drukning i fiskegarn nevnt som trusler. Forstyrrelser ved hekkeplassen, predasjon (spesielt mår), felling av reirtrær og konkurranse med havørn nevnes som trusler av SLU Artdatabanken (2020).

Konklusjon

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor fiskeørn ble nedgradert fra sårbar VU til nær truet NT°, er revidering av nedgraderingsreglene og en dokumentert nedgang i delbestander.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 970 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 850 individ og 1250 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**

- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Sur nedbør**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Kollisjoner**
- **4.1.1 Ledninger, master, bygninger**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4.1.2 Kjøretøy**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Bifangst**
- **4.2.1 Fiskerelatert**
- **4.2.1.1 Garnfangst**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**
- **5.1 Konkurrenter**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **6 Menneskelig forstyrrelse**
- **6.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **7 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jacobsen, K. -O., Østlyngen, A. & Kleven, O. (2021). Fiskeørna i Finnmark – før og nå. Lappmeisen 32: 38-43.
- Krogslund, R.T., Nygård, T., Hafstad, I., Kleven, O. & Østnes, J.E. (2020). Trekk og overvintringsområder for fiskeørn fra Midt-Norge. Vår Fuglefauna 43 (1): 14-19.
- Lislevand, T. (2004). Fiskeørna på Sørlandet før og nå. Fugler i Aust-Agder 33: 54-63.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Nordbakke, R. (1991). Fiskeørnen. s. 238-244 i: Hogstad, O. (red.). Norges Dyr. Fuglene 1. Cappelen forlag, Oslo
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stueflotten, S., Jelstad, T.E., Klunderud, P.Ø. & Sørensen, A. (2015). Fiskeørnprosjektet 2016. Buskerud, Sande og Svelvik. Buskskvetten 32: 1-17.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Østnes, J.E. (1999). Betydningen av sur nedbør og kalking for vanntilknyttede fugler på Sørlandet. Allforsk Utredning for DN 1999 57

fjæreplytt (*Calidris maritima*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Fjæreplytt (*Calidris maritima*) hekker i Norge i fjellet over hele landet, særlig i vegetasjonsfattige platåer i den mellomalpine sonen. I Nord-Norge finnes den også ut mot kysten. Arten hekker spredt, og tettheten er relativt lav selv i optimale områder. Føden i hekkesesongen består hovedsakelig av invertebrater. Fjæreplytten overvintrer langs kysten, på stein- og klippestrender. Fugler som hekker i Sør-Norge overvintrer trolig i hovedsak i Storbritannia. Mange av fuglene som overvintrer i Nord-Norge kommer fra Russland.

Konklusjon

Fjæreplytt (*Calidris maritima*) vurderes som livskraftig LC. Bestanden i Norge har sannsynligvis blitt betydelig redusert siden 1980-tallet, i det minste i Sør-Norge, men indikasjoner på større endringer de siste tre generasjoner er ikke kjent. Det er likevel viktig å understreke mangelen på gode bestandsdata for arten. Flere studier av bestand og bestandsendringer hos fjæreplytten er derfor ønskelig, særlig i Nord-Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Austin, G.E., Collier, M.P. & Rehfish, M.M. (2008). Non-estuarine Coastal Waterbird Survey: Population estimates and broad comparisons with previous surveys. BTO Research Report No. 501.
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2003). Norsk ringmerkingsatlas. Vol 1. Stavanger Museum, Stavanger 431 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their

implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Rae, R., Nicoll, M., Summers, R., Rae, S. & Brockie, K. (2011). Breeding biology of Purple Sandpipers *Calidris maritima* on the Hardangervidda, Southern Norway. *Ornis Svecica* 21: 101-108.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fjellerke (*Eremophila alpestris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Fjellerke (*Eremophila alpestris*) hekker i Norge i høyfjellet fra Hardangervidda til Dovrefjell, samt i Finnmark. Arten er i hekketiden knyttet til vegetasjonsfattige fjellplatåer i mellomalpin sone. Føden består av frø (vinter) og insekter (sommer).

Påvirkninger

En mulig trussel kan være redusert fødetilgang i overvintringsområdene (SLU Artsdatabanken 2020).

Konklusjon

Fjellerke (*Eremophila alpestris*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover. Gitt små bestander i våre naboland og bestandsnedgang i Finland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen

- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Byrkjedal, I. & Kålås, J.A. (2012). Censuses of breeding birds in a South Norwegian arctic-alpine habitat three decades apart show population declines in the most common species. Ornis Norvegica 35: 43-47.
- Dierschke, J. (2001). Herkunft, Zugwege und Populationsgröße in Europa überwinternder Ohrenlerchen (*Eremophila alpestris*), Schneeammern (*Plectrophenax nivalis*) und Berghänflinge (*Carduelis flavirostris*). Vogelwarte 41: 31-43.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fjelljo (*Stercorarius longicaudus*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Fjelljo (*Stercorarius longicaudus*) er en svært fåtallig hekkefugl på Svalbard, hvor forekomsten er i utkanten av artens utbredelsesområde. Fjelljoen observeres regelmessig i havområdene rundt øygruppen, trolig under trekket fra hekkeområdene på Øst-Grønland og russisk Arktis. At fjelljoen ikke er vanlig på Svalbard har trolig sammenheng med mangelen på smågnagere (bortsett fra østmarkmus).

Påvirkninger

Det er ingen kjente trusler mot arten i hekkeområdene på Svalbard. Internasjonalt er opphør av smågnagersvingningene som følge av klimaendringer en viktig trusselfaktor (BirdLife International 2015).

Konklusjon

Fjelljo (*Stercorarius longicaudus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet (EN) basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Kategorien nedgraderes til sårbar (VU^o) som følge av at bestanden på Svalbard utgjør en randpopulasjon og betydelige bestander forekommer i naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Svalbard. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor fjelljo ble nedgradert fra sterkt truet EN til nær truet NT^o, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 65 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 50 individ og 100 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Klimatiske endringer**
- **1.1 Regionale**
 - Omfang: Ukjent

Alvorlighetsgrad: Ubetydelig/ingen nedgang
Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- Bangjord, G., Haugskott, T. og Hammer, S. (2015). Svalbardfugler - en enkel felthåndbok. Longyearbyen feltbiologiske forening. 132.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015b). Internettøk kriteriedokumentasjon Europeisk rødliste 2015. <http://www.iucnredlist.org/initiatives/europe>
- Shimmings P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater og trender for norske hekkefugler. NOF-rapport 2015-2.
- Stokke, B. G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T., Solvang, R. & Strøm, H. (2021). Fugler Aves - Norge. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken, Norge.
- Strøm, H. (2013). Svalbards fugler. I Kovacs, K. & Lydersen, C. (red.): Svalbard fugler og pattedyr. Norsk Polarinstitutt. Polarhåndbok nr. 13: 85-191. <https://www.npolar.no/arter-arkiv/>

fjellmyrløper (*Calidris falcinellus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Fjellmyrløper (*Calidris falcinellus*) hekker i Norge særlig i de indre delene av Finnmark, samt meget spredt og fåtallig i Trøndelag og Innlandet. Arten hekker på svært våte, til dels oversvømte, gressmyrer som gjerne har stort innslag av svartmyr/hengemyr med sparsom, kort vegetasjon. Føden består av insekter, små bløtdyr, flerbørstemark og krepsdyr. Overvintrende fjellmyrløpere er registrert i østlige deler av Afrika, og fra Persiabukta til Australia. Foreløpige resultater fra lyslogger-studier viser at hekkefugler fra Finnmark overvintrer rundt Persiabukta (R. Rae, pers. medd.).

Påvirkninger

Reduksjon av myrarealer, for eksempel ved vassdragsregulering og drenering, påvirker arten negativt (Gjer-shaug et al. 1994).

I Finnmark kan barmarkskjøring være en trussel mot artens habitat (Tømmervik et al. 2005), men dette gjelder trolig begrensede arealer. Siden arten er en langdistansetrekker er det mulig at forhold på rasteplassene under trekket eller i overvintringsområdet kan påvirke fjellmyrløperen negativt (Lindström et al. 2019).

Konklusjon

Fjellmyrløper (*Calidris falcinellus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på grunn av den registrerte bestandsnedgangen for arten i Fennoskandia og basert på kriteriet C1 (< 10 000 individer og en bestand-snedgang på 5-10 % over tre generasjoner).

Det er imidlertid ønskelig å få en bedre oversikt over fjellmyrløperens bestandsstørrelse og -utvikling i årene framover. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en dokumentert regional nedgang i bestanden.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * **NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000**
 - * VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * VU (Sårbar): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * VU (Sårbar): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 9 %
 - Verdien antas å ligge mellom 5 % og 10 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Annen påvirkning på habitat**
- **1.2.1.1 Motorferdsel**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.3 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.3.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen

- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Johansen, B. (2009). Vegetasjonskart for Norge basert på Landsat TM/ETM+ data. NORUT Rapport 4/2009: 87 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Tømmervik, H., Erikstad, L., Bakkestuen, V. & Strann, K.-B. (2005). Motorisert ferdsel i utmark. S. 59-65 i: Heggberget, T. M. & Jonsson, B. (red.). Landskapsøkologi: arealbruk og landskapsanalyse. NINAs strategiske instituttprogrammer 2001-2005. NINA Temahefte 32: 100 s.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fjellrype (*Lagopus muta*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Fjellrype (*Lagopus muta*) har i hovedsak tilhold høyt til fjells, men finnes helt ned til sjøen i nordligere deler av Norge. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Fjellrypa er en standfugl som finnes over hele landet der det er egnet habitat.

Påvirkninger

Bestander av hønsefugl, som fjellrypa, kan påvirkes av høsting (Sandercock et al. 2011).

Endringer i forvaltningsregimer, som for eksempel dag- og/eller sesongkvoter og restriksjoner i kortsalg, kan være virkemidler som reduserer risikoen for overbeskatning. Klimaendringer kan også påvirke bestander av fugl som hekker i fjellet, slik som fjellrypa (Lehikoinen et al. 2018; Nilsen et al. 2020).

En økning i bestander av mesopredatorer (for eksempel rødrev) kan virke negativt på bakkehekkende fugl som hønsefugl, spesielt dersom smågnagerbestandene er lave (Breisjøberget et al. 2018).

Konklusjon

Fjellrype (*Lagopus muta*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er stabilisering av bestanden.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Artfakta från Artdatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon>
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Breisjøberget, J. I., Odden, M., Wegge, P., Zimmermann, B. & Andreassen, H. (2018). The alternative prey hypothesis revisited: Still valid for willow ptarmigan population dynamics. Plos One 13 (6): e0197289 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0197289>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hjeljord, O. (2015). Ryper før og nå. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). INA fagrapport 30: 28 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. Global Change Biology DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Nilsen, E. B., Moa, P. F., Brøseth, H., Pedersen, H. C. & Hagen, B. R. (2020). Survival and Migration of Rock Ptarmigan in Central Scandinavia. Frontiers in Ecology and Evolution 8: 34 10.3389/fevo.2020.00034
- Pedersen, H. C. & Karlsen, D. H. (2007). Alt om rypa. Tun Forlag, Oslo.
- Sandercock, B. K., Nilsen, E. B., Brøseth, H. & Pedersen, H. C. (2011). Is hunting mortality additive or compensatory to natural mortality? Effects of experimental harvest on the survival and cause-specific mortality of willow ptarmigan. Journal of Animal Ecology 80: 244–258.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fjellvåk (*Buteo lagopus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Fjellvåk (*Buteo lagopus*) hekker i Norge særlig i fjellet og høyereliggende skogsområder over hele landet. I Nord-Norge forekommer arten gjerne også i lavlandet og ute ved kysten. Reiret plasseres på en berghylle, eller i et tre, og arten er en smånagerspesialist som jakter i åpent landskap. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Øst-Europa, men noen tilbringer vinteren i Sør-Sverige.

Konklusjon

Fjellvåk (*Buteo lagopus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen entydige indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Bestandene i våre naboland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Furuseth, L.E. & Furuseth, P. (2015). Fjellvåk - hekkeresultater fra 2014 sammenstilt med data fra 1992 og 1994 i tre utvalgte kommuner i Buskerud. Naturvernforbundet i Buskerud 11 s.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kjellén, N. 2020. Sträckfågelräkning vid Falsterbo. www.falsterbofagelstation.se
- Kålås, J.A., Husby, M. & Vang, R. (2019). Endringer for våre fuglebestander. Vår Fuglefauna 42: 18-23.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

flaggspett (*Dendrocopos major*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Flaggspett (*Dendrocopos major*) hekker i Norge vanlig på Sør- og Østlandet, men noe mere spredt på Vestlandet og i Nord-Norge. Den har et variert fødevalg, men er vinterstid avhengig av kongler, og bestanden varierer i takt med frøsetting hos bartrær. Flaggspetter som hekker i Norge er oftest standfugler, men om frøsettingen svikter kan de legge ut på lengre vandringer og tilsvarende kan fugler østfra opptre invasjonstypen i Norge.

Konklusjon

Flaggspett (*Dendrocopos major*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

fossekall (*Cinclus cinclus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Fossekall (*Cinclus cinclus*) hekker i Norge over hele landet. Arten er knyttet til små og mellomstore elver og bekker med klart vann. Den foretrekker grunne, hurtigstrømmende partier med oppstikkende steiner, der den dykker etter vannlevende insekter og smådyr. Arten er territoriell både i hekketiden og om vinteren, og samme individer overvintrer ofte på samme sted hvert år. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig i Skandinavia.

Konklusjon

Fossekall (*Cinclus cinclus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M.,

- Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Nilsson, A.L.K., Knudsen, E., Jerstad, K., Røstad, O.W., Walseng, B., Slagsvold, T. & Stenseth, N.C. (2011). Climate effects on population fluctuations of the white-throated dipper *Cinclus cinclus*. *Journal of Animal Ecology*, 80: 235–243.
 - Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
 - Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

fuglekonge (*Regulus regulus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Fuglekonge (*Regulus regulus*) hekker vanlig i Sør-Norge med avtagende tetthet nordover til Nord-Troms. I Finnmark er arten sparsomt forekommende. Arten er knyttet til barskog, og de høyeste tetthetene finner man i eldre granskog. Føden består av insekter og edderkoppdyr. Fugler som hekker i Norge er dels standfugler, og dels trekkfugler til Vest-Europa.

Konklusjon

Fuglekonge (*Regulus regulus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent

- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

furukorsnebb (*Loxia pytyopsittacus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Furukorsnebb (*Loxia pytyopsittacus*) hekker vanlig over store deler av Norge. Arten er mer knyttet til furuskog enn grankorsnebben. Den er den vanligste av korsnebbartene i de furudominerte skogene på Vestlandet og i Nord-Norge. I enkelte år med lite frøproduksjon kan furukorsnebber som hekker i Norge trekke til Storbritannia.

Konklusjon

Furukorsnebb (*Loxia pytyopsittacus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent

- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gjerdsmett (*Troglodytes troglodytes*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Gjerdsmett (*Troglodytes troglodytes*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet til og med Troms, og er mer fåtallig i Finnmark. Arten forekommer i alle typer skog, men ser ut til å foretrekke fuktige områder med vindfall, steinurer og rasmark. Føden består av insekter og edderkoppdyr. De fleste gjerdsmetter som hekker i Norge overvintrer i Vest-Europa, men mange tilbringer vinteren i kyststrøkene i Norge.

Konklusjon

Gjerdsmett (*Troglodytes troglodytes*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975–2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990–2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gjøk (*Cuculus canorus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Gjøk (*Cuculus canorus*) hekker i Norge over store deler av landet. Den parasitterer andre fuglearter ved å legge egg i reirene deres og lar dem fostre opp gjøkungen. Den viktigste vertsarten for gjøk i Norge er heipiplerke, og tyngdepunktet for gjøkens utbredelse sammenfaller derfor med heipiplerkens.

Føden består av invertebrater, og de voksne gjøkene er spesielt glade i sommerfugllarver. Gjøken overvintrer i tropisk Afrika.

Påvirkninger

Arten påvirkes av habitatendringer i kulturlandskapet som følge av endrede driftsformer i landbruket, utbygging av infrastruktur og nedbygging, noe som har medført redusert tilgang til ertsfugler samt føde. Fangst og andre trusler på trekkvegene til og fra Afrika kan også være en medvirkende årsak til nedgangen i bestandene i Europa (Mikulica et al. 2017).

Klimaendringer (tidligere vår) kan medføre at viktige ertsarter begynner å hekke før gjøken ankommer fra Afrika, slik at den ikke finner tilstrekkelig med reir å parasittere (Møller et al. 2011).

Konklusjon

Gjøk (*Cuculus canorus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet C1 (10 000-20 000 individer, og 10 % reduksjon på 10 år).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * LC (Livskraftig): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * **NT (Nær truet): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * NT (Nær truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * NT (Nær truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 11 %
 - Verdien antas å ligge mellom 0 % og 16 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **2 Klimatiske endringer**

- **2.1 Regionale**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlstade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. Global Change Biology DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Mikulica, O., Grim, T., Schulze-Hagen, K. & Stokke, B. G. (2017). The cuckoo. The uninvited guest. Wild Nature Press, Plymouth, UK
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Møller, A. P., Saino, N., Adamik, P., Ambrosini, R., Antonov, A., Campobello, D., Stokke, B. G., Fossøy, F., Lehtikoinen, E., Martin-Vivaldi, M., Moksnes, A., Moskat, C., Røskoft, E., Rubolini, D., Schulze-Hagen, K., Soler, M. & Shykoff, J. A. (2011). Rapid change in host use of the common cuckoo *Cuculus canorus* linked to climate change. Proceedings of the Royal Society of London. B, Biological Sciences 278: 733-738.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gluttsnipe (*Tringa nebularia*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Gluttsnipe (*Tringa nebularia*) hekker i Norge i åpen skog med nærhet til våtmark, tjern og elver. Den mangler stort sett på Sør- og Vestlandet, men finnes ellers over hele landet. Føden består hovedsakelig av insekter, krepsdyr, leddormer, bløtdyr, amfibier og småfisk. Fugler som hekker i Norge, overvintrer hovedsakelig i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Gluttsnipe (*Tringa nebularia*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på betydelig bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

gråfluesnapper (*Muscicapa striata*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråfluesnapper (*Muscicapa striata*) hekker i Norge vanlig i skogsområder over hele landet. Arten foretrekker åpne, lyse skoger og skogkanter. Arten forekommer også i hager og parker. Føden består i hovedsak av insekter. Gråfluesnapperen overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Gråfluesnapper (*Muscicapa striata*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen

- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

grågås (*Anser anser*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Grågås (*Anser anser*) hekker i Norge langs kysten fra svenskegrensen til Varanger. Den er imidlertid mer fåtallig jo lengre øst man kommer i Finnmark. Arten er i hekketiden hovedsakelig knyttet til saltvann hvor den hekker på holmer og øyer, men den kan også hekke i næringsrike innsjøer i lavereliggende områder i innlandet. Hovedføden er plantemateriale som gress og planterøtter. Fugler som hekker i Norge overvintret tidligere i all hovedsak i Sør-Spania, men mange fugler trekker nå til Nord-Spania eller Nederland.

Konklusjon

Grågås (*Anser anser*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent

- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama,

J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

gråhegre (*Ardea cinerea*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråhegre (*Ardea cinerea*) hekker i Norge langs kysten over store deler av landet. Den forekommer mer sparsomt i Finnmark, men er under ekspansjon (Uglebakken & Aarvak 2019).

Konklusjon

Gråhegre (*Ardea cinerea*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Uglebakken, K.G. & Aarvak, T. (2019). Gråhegren - en art i ekspansjon i Troms & Finnmark. Lappmeisen 30: 38-40.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gråmåke (*Larus argentatus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråmåke (*Larus argentatus*) hekker i Norge på holmer og skjær langs hele kysten, men også en del innlandhekkinger er kjent. Arten hekker helst i kolonier i ytre kyststrøk, ofte sammen med svartbak og sildemåke. Gråmåken er en alteter som hovedsakelig spiser marin føde (fisk, krepsdyr, bløtdyr, små pattedyr og fugler), men har tilpasset seg lett tilgjengelig mat på søppelfyllinger, fiskeavfall osv. Gråmåker som hekker i Sør-Norge blir enten værende i landet eller drar vinterstid over til andre deler av Nordsjøkysten av Europa og De britiske øyer. Fugler fra Nord-Norge trekker som regel over lengre avstander enn fugler fra Sør-Norge.

Påvirkninger

Deler av nedgangen i Sverige relateres til mangel på vitamin B1 (Tiamin).

Det pekes også på redusert tilgang til fiskeslo og annet avfall fra fiskeindustrien, samt mer lukkede søppelfyllinger (SLU Artdatabanken 2020).

BirdLife International (2020) nevner i tillegg at arten er sårbar for kollisjoner med vindturbiner. I tillegg kan effekter av botulisme potensielt være en negativ påvirkningsfaktor. Menneskelig forstyrrelse i hekketiden kan også virke inn negativt på gråmåken. Eggsanking er tillatt i Norge.

Konklusjon

Gråmåke (*Larus argentatus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (30-50 % reduksjon i bestandsstørrelse de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en bestandssnedgang. Det er behov for mer kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i Midt- og Nord-Norge i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
 - Generasjonstiden er på 14 år som gir en vurderingsperiode på 42 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %

- Estimert verdi: 37 %
- Verdien antas å ligge mellom 30 % og 40 %
- *Kunnskapsgrunnlag*:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Høsting**
- **1.1 Sanking/høsting**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Tilfeldig mortalitet**
- **2.1 Kollisjoner**
- **2.1.1 Vindmøller**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedegne arter**
- **3.1 Patogener/parasitter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Menneskelig forstyrrelse**
- **4.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Andre**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 14 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Barrett R.T., Lorentsen S.-H. & Anker-Nilssen T. (2006). The status of breeding seabirds in mainland Norway. *Atlantic Seabirds* 8: 97-126.
- Bergan, M. & Andersen, G.S. (2019). Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2019. Rapport fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus 29 s. + vedlegg.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Larus argentatus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 13/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

grankorsnebb (*Loxia curvirostra*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Grankorsnebb (*Loxia curvirostra*) hekker vanlig i Sør-Norge, og mer spredt nord til Troms. Arten er også registrert i Pasvik, Finnmark. Som hekkefugl er den først og fremst knyttet til granskog. Utbredelsen til grankorsnebbsen gjenspeiler hvor det er frøsetting på gran. Det er en art som streifer vidt omkring både sommer og vinter, og som ved gunstige miljøforhold kan ha invasjonstypen opptreden og store bestander. Dette innebærer også at bestanden kan fluktuere betydelig mellom år. Grankorsnebbsen kan begynne hekkingen allerede i februar-mars.

Konklusjon

Grankorsnebb (*Loxia curvirostra*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K.,

Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

granmeis (*Poecile montanus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Granmeis (*Poecile montanus*) hekker i Norge vanlig i bar- og blandingsskog, samt fjellbjørkeskog over hele landet. Reirhullet hakker paret som oftest ut selv. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr, men om vinteren også frø. Den hamstrer mat for vinteren i sommerhalvåret. Granmeisa er en utpreget standfugl, og det voksne paret holder til i territoriet året rundt, mens ungfuglene streifer mer rundt.

Påvirkninger

Granmeisa trives i blandingsskog i nærheten av fuktige områder, og fragmentering av slike habitater (inklusive drenering av våtmark) kan virke negativt inn på bestanden. Den er også avhengig av morkne trestammer for uthakking av reirhull (SLU Artdatabanken 2020).

Det er i tillegg vist at økt konkurranse fra andre meisearter om reirplass, samt reirpredasjon fra flaggspett, kan påvirke bestandene negativt. Lav spredningsevne og dermed problemer med rekolonisering etter lokal utdøing kan forsterke effektene av de forutnevnte faktorene (Rustell 2015).

Konklusjon

Granmeis (*Poecile montanus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en markant bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i

introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 42 %
 - Verdien antas å ligge mellom 26 % og 49 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.2.1.1 Uttak av død ved (stående gadd og liggende læger)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Konkurrenter**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Rustell, A. (2015). The effects of avian nest predation and competition on the Willow Tit in Britain. *British Birds* 108 (1): 37-41.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gransanger (*Phylloscopus collybita*) hekker i Norge vanlig nord til Troms, men er noe mer fåtallig forekommende i Finnmark. Arten er i hekketiden knyttet til skog, gjerne gran- eller blandingskog, og fortrinnsvis med enkelte høyere trær. Føden består i hovedsak av insekter. Fugler som hekker i Norge overvintrer i middelhavsområdet, men noen krysser også Sahara.

Konklusjon

Gransanger (*Phylloscopus collybita*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen

- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gråsisik (*Acanthis flammea*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråsisik (*Acanthis flammea*) hekker i Norge vanlig over hele landet. Mens nominatunderarten flammehekker vanligst i fjellbjørkeskogen og i vierregionen, finner man underartencabarethead-sakelig i barskog i lavlandet i Sør-Norge (for artsstatus se Marthinsen et al. (2008)).

Konklusjon

Gråsisik (*Acanthis flammea*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent

- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Marthinsen, G., Wennerberg, L. & Lifjeld, J.T. (2008). Low support for separate species within the redpoll complex (*Carduelis flammea-hornemanni-cabaret*) from analyses of mtDNA and microsatellite markers. Molecular Phylogenetics and Evolution 47: 1005–1017.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gråspett (*Picus canus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråspett (*Picus canus*) hekker i Norge i hovedsak langs kysten nord til Steigen, Nordland, men den største delen av bestanden finnes på Vestlandet. Arten er i ferd med å øke utbredelsen nordover (e.g. Stenersen 2014), og ble i 2019 funnet hekkende i Troms (www.artsobservasjoner.no).

Konklusjon

Gråspett (*Picus canus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandssnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stenersen, J. (2014). Gråspett i Lofoten. Havørna 25: 16-17.
- Sætersdal, M., Gjerde, I. & Heegaard, E. (2019). Woodpeckers in Western Norway: the White-backed Woodpecker is still the most common species. Ornis Norvegica 42: 28-35.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gråspurv (*Passer domesticus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråspurv (*Passer domesticus*) hekker i Norge over det meste av landet hvor det er bebyggelse. Den forekommer fra de ytterste øyer langs kysten til innover i dalførene. Den er mest tallrik på gårdsbruk med allsidig husdyrhold hvor fødetilgangen er god. Føden består hovedsakelig av plantemateriale, men ungene fores i stor grad med insekter. Gråspurven er stasjonær.

Påvirkninger

Det finnes indikasjoner på at redusert forekomst av insekter i hekkesesongen (for eksempel forårsaket av pesticider) kan påvirke ungenes overlevelse (Billerman et al. 2020).

Redusert forekomst av spillkorn (viktig vinterføde) blir også pekt på som en faktor som kan forklare nedgang i bestandene (Leasure 2013).

Opphør av husdyrhold på gårdsbruk kan medføre utdøing i lokale bestander, noe som bl.a. er blitt dokumentert på Helgelandskysten (Ringsby et al. 2006).

Konklusjon

Gråspurv (*Passer domesticus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Nedgangen er i grenseland til kategori sårbar VU (30-50 % nedgang siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en markant bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
 - Generasjonstiden er på 4 år som gir en vurderingsperiode på 12 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 29 %
 - Verdien antas å ligge mellom 7 % og 38 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Andre**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **1.1.2 Opphørt/reduisert drift**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **2 Forurensing**

- **2.1 Terrestrisk**

- **2.1.1 Biocider**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning fra stedegne arter**

- **3.1 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Leasure, D. R. (2013). The House Sparrow *Passer domesticus* decline: Conservation tools emerge from a contrasting North American perspective. Indian Birds 7: 22-23.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Ringsby, T. H., Sæther, B. -E., Jensen, H. & Engen, S. (2006). Demographic Characteristics of Extinction in a Small, Insular Population of House Sparrows in Northern Norway. Conservation Biology 20 (6): 1761-1767.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gråtrost (*Turdus pilaris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Gråtrost (*Turdus pilaris*) hekker i Norge vanlig over hele landet fra lavlandet til høyfjellet. Arten forekommer i alle typer skog, og kan også hekke i hager og parker i byer og tettsteder. Gråtrosten kan dessuten hekke i treløse områder på kysten og i fjellet. Føden består i hovedsak av invertebrater og bær. De fleste av individene som hekker i Norge overvintrer på De britiske øyer og Vest-Europa, men mange tilbringer vinteren i Norge.

Konklusjon

Gråtrost (*Turdus pilaris*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandssnedgangen i Sverige, samt mer langsiktig tilbakegang også i Norge, bør man følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Michaelsen, T. C. (2019). Bruk av lydopptak i kartlegging og overvåking av fugler - en metode med stort potensiale. Vår Fuglefauna 42 (3): 150-154.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gravand (*Tadorna tadorna*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gravand (*Tadorna tadorna*) hekker i Norge vanlig i gruntvannsområder langs kysten. Arten er knyttet til store, langgrunne fjære- og mudderområder med rik bunndyrfauna, og lever hovedsakelig av små snegler som filtreres fra bunnsubstratet. Gravanda kan også hekke ytterst på kysten i områder med små holmer og øyer. På grunn av mangel på gruntvannsområder hekker det få par i Hordaland og Sogn og Fjordane. Fugler som hekker i Norge overvintrer langs Nordsjøkysten. Tidlig på høsten trekker fuglene til svært konsentrerte områder i Vadehavet i Tyskland (og i de senere år også Nederland) for å myte.

Konklusjon

Gravand (*Tadorna tadorna*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bergan, M. & Andersen, G.S. (2019). Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2019. Rapport fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus 29 s. + vedlegg.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heggøy, O. (2016). Godt gravearbeid for gravanda. Vår Fuglefauna 39 (4): 190-197.
- Heggøy, O. & Aarvak, T. (2017). Forekomst av gravand i Finnmark. Resultater fra kartlegging av Årets Fugl i 2016. Lappmeisen 28: 10-12.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K.S. (2016). Årets fugl: Gravand - Status i Vest-Agder. Rapport 11 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

gresshoppesanger (*Locustella naevia*)

Status: nær truet (NT^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gresshoppesanger (*Locustella naevia*) hekker i Norge fåtallig langs kysten fra og med Vest-Agder nordover til og med Møre og Romsdal, med tyngdepunkt på Jæren. Arten hekker i tillegg svært fåtallig på Østlandet nord til Oppland. Syngende individer er registrert nord til Helgelandskysten (samt ett funn i Lofoten).

Påvirkninger

Siden gresshoppesangeren er en langdistansetrekker, kan man ikke utelukke at forhold under trekket eller i overvintringsområdene kan påvirke arten (Shimmings & Øien 2015).

Drenering av våtmarker, fjerning av kratt og busker samt klimaendringer er potensielle negative påvirkningsfaktorer (BirdLife International 2020).

Gjengroing av kulturlandskapet kan midlertidig medføre økt tilgjengelighet på egnede habitater, men dette opphører i senere suksesjonsfaser (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Gresshoppesanger (*Locustella naevia*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til nær truet NT^o siden bestandene i våre naboland tilsynelatende er solide og relativt stabile, noe som tilsier at arten kan reetableres dersom den i perioder skulle forsvinne fra Norge. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 430 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 400 individ og 500 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**

- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Slått**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Buskap/dyrehold**
- **1.1.2.1 Beite**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Locustella naevia*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 18/10/2020
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Aarvak, T. (2015). Fugler i Norge 2011 og 2012. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2011 og 2012 90-202.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Magnussen, J. H., Holtskog, T., Heggøy, O & Ranke, P. S. (2016). Fugler i Norge i 2013 og 2014. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleårene 2013 og 2014 70-193.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Harris, S.J., Massimino, D., Balmer, D.E., Eaton, M.A., Noble, D.G., Pearce-Higgins, J.W., Woodcock, P. & Gillings, S. (2020). The Breeding Bird Survey 2019. BTO Research Report 726: British Trust for Ornithology, Thetford.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species

- breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
 - Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.
 - Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
 - Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2015 50-131.

grønnfink (*Chloris chloris*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Grønnfink (*Chloris chloris*) hekker vanlig i store deler av Norge. Arten er vanligst i kulturlandskapet i lavlandet, men er også funnet hekkende opp mot fjellbjørkeskogen. Føden består hovedsakelig av frø og bær. Grønnfinken er hovedsakelig standfugl og overvintrer i hele landet, særlig i tilknytning til bebyggelse og foringsplasser. En del individer trekker ut av landet og overvintrer i Nordvest-Europa.

Påvirkninger

For deler av Nordvest-Europa har grønnfinken vært utsatt for en kraftig sykdoms-epidemi (protozoa parasitt, *Trichomonas gallinae*) som startet rundt 2005 (se Robinson et al. 2010; Lehikoinen et al. 2013), og dette har medført kraftig bestandsnedgang i flere land. I Norge viser overvåkingsdataene en vekst i bestanden fram til og med 2007, men med en markant nedgang siden da.

Konklusjon

Grønnfink (*Chloris chloris*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Nedgangen skyldes trolig en sykdomsepidemi. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en markant bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).

- **A2 - Reduksjon i fortid**

- *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
- Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
- *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 46 %
- Verdien antas å ligge mellom 28 % og 54 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning fra stedeegne arter**
- **1.1 Patogener/parasitter**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent

- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikainen, A., Lehtikainen, E., Valkama, J., Väisänen, R.A., Isomursu, M. (2013). Effects of Trichomonas-epidemics on Finnish greenfinch and chaffinch populations. *Ibis* 155: 357–366.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Robinson, R. A., Lawson, B., Toms, M. P., Peck, K. M., Kirkwood, J. K., Chantrey, J., Clatworthy, I. R., Evans, A. D., Hughes, L. A., Hutchinson, O. C., John, S. K., Pennycott, T. W., Perkins, M. W., Rowley, P. S., Simpson, V. R., Tyler, K. M. & Cunningham, A. A. (2010). Emerging infectious disease leads to rapid population declines of common British birds. *Plos One* 5(8): e12215 doi:10.1371/journal.pone.0012215
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species

breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

grønnsisik (*Spinus spinus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Grønnsisik (*Spinus spinus*) hekker vanlig i skog i det meste av Norge, men er noe mer fåtallig i Finnmark. Arten er vanligst i barskog, særlig skog dominert av gran, men den kan også hekke i bjørke- og gråorskog. Føden består i hovedsak av frø. I enkelte år trekker storparten av bestanden ut av landet om høsten, men mange fugler kan overvintre i Norge i år med mye frø på skogstrærne. Det viktigste overvintringsområdet er lenger sør i Europa.

Konklusjon

Grønnsisik (*Spinus spinus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

grønnspekk (*Picus viridis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Grønnspekk (*Picus viridis*) hekker i Norge spredt i lavlandet på sentrale deler av Østlandet og Sørlandet, og i kyststrøk nordover til Helgelandskysten i Nordland. Arten er ikke funnet hekkende

i Troms og Finnmark. Grønnspeetten hekker i løv- eller blandingsskog, og kantsoner i kulturlandskapet. Tettheten er størst i løvskoger i fjordstrøkene. Den foretrekker grovstammet osp som reirtre. Arten er spesialisert i dietten og lever av maur, og derfor foretrekker den åpen skog med kort undervegetasjon. Grønnspeetten er i hovedsak standfugl.

Konklusjon

Grønnspeett (*Picus viridis*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Sætersdal, M., Gjerde, I. & Heegaard, E. (2019). Woodpeckers in Western Norway: the White-backed Woodpecker is still the most common species. Ornis Norvegica 42: 28-35.
- Winnem, A., Myklebust, M., Sæter, E. & Solbakken, K. Aa. (2010). Fugler i Sør-Trøndelag 2009. Meddelelse nr. 34 fra den lokale rapport- og sjeldenhetskomité for fugl (LRSK) i Sør-Trøndelag. Trøndersk Natur 2-2010: 15-38.

grønnstilk (*Tringa glareola*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Grønnstilk (*Tringa glareola*) hekker i Norge spredt i bjørke- og vierregionen over hele landet, i tilknytning til myrer og småvann. Arten er fåtallig forekommende på Vestlandet. Føden på hekkeplassene består hovedsakelig av små, akvatiske insekter. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Grønnstilk (*Tringa glareola*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger indikasjoner på betydelig bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i

introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkfugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gulerle (*Motacilla flava*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Gulerle (*Motacilla flava*) forekommer hekkende med tre underarter i Norge: såerle (thunbergi), sørlig gulerle (flava) og engelsk gulerle (flavissima).

Konklusjon

Gulerle (*Motacilla flava*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gulsanger (*Hippolais icterina*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Gulsanger (*Hippolais icterina*) hekker vanlig i lavlandet i Sør-Norge, og oppover dalførene. Den er mer fåtallig i Nord-Norge. Arten er i hekketiden knyttet til frodige, soleksponerte løvskoger, og hekker helt opp til fjellbjørkeskogen. Føden består i hovedsak av insekter. Gulsangeren overvintrer i det sørlige Afrika.

Konklusjon

Gulsanger (*Hippolais icterina*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent

- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Gulspurv (*Emberiza citrinella*) hekker i Norge vanlig i jordbruks- og kulturlandskap over det meste av landet, i Nord-Norge begrenset til de rikeste jordbruksområdene. Arten er i hekketiden knyttet til kantsoner og områder med småskala, vekslende åpen mark for fødesøk, og tett vegetasjon for hekking og beskyttelse. I hekketiden lever gulspurven både av frø og insekter, mens den spiser frø om høsten og vinteren. Fugler som hekker i Norge overvintrer dels innenlands, og dels i Vest-Europa.

Påvirkninger

Arten påvirkes av habitatendringer i kulturlandskapet som følge av endrede driftsformer i landbruket (Billerman et al. 2020; SLU Artdatabanken 2020).

Mer ensartede avlingsformer, redusert forekomst av åkerholmer og kantsoner, gjengroing, samt bruk av pesticider (og dermed færre invertebrater i hekkesesongen) nevnes som årsaker til nedgang i bestandene i tillegg til redusert forekomst av vinterføde på grunn av færre stubbåkrer (spillkorn).

Konklusjon

Gulspurv (*Emberiza citrinella*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er en tiltagende bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * **VU (Sårbar): 30 %**
 - * NT (Nær truet): 15 %

- * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 36 %
- Verdien antas å ligge mellom 18 % og 43 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Endrede frøblandinger**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduert drift**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent

- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6 (40): 39 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama,

J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

hagesanger (*Sylvia borin*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Hagesanger (*Sylvia borin*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet, men er mer fåtallig i Finnmark. Arten er knyttet til buskrik løv- og blandingsskog. Føden består i hovedsak av insekter. Hagesangeren overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Hagesanger (*Sylvia borin*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent

- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

hauksanger (*Curruca nisoria*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Hauksanger (*Curruca nisoria*) hekket i Norge tidligere svært sparsomt på et fåtall lokaliteter i ytre Oslofjord, fra Østfold til Telemark. Den norske hekkebestanden var en marginal randpopulasjon av den øst-europeiske bestanden, og har aldri vært stor (trolig 10-20 par på det meste).

Påvirkninger

De fleste av de tidligere kjente hekkeområdene i Norge er i verneområder som tilsynelatende er intakte. Bestanden i Norge har imidlertid aldri vært stor, noe som betyr at tilfeldige hendelser (som for eksempel predasjon eller ugunstige værforhold i hekkesesongen) kan påvirke bestandsutviklingen. Når bestandene i nabolandene også er i nedgang vil derfor utdøingssannsynligheten øke. SLU Artdatabanken (2020) påpeker at gjenvoksing av krattlandskap (for eksempel i forbindelse med opphørt beite fra husdyr) og rydding av kratt kan være potensielle negative påvirkningsfaktorer. BirdLife International (2020) peker også på mulige effekter av klimaendringer, og nedgang i bestander av tornskate (som den ofte hekker sammen med og drar nytte av i forbindelse med reirforsvar).

Hauksangeren overvintrer på et begrenset område i Øst-Afrika. Man kan derfor tenke seg at endringer i klima og/eller habitater i trekk- eller overvintringsområdene kan påvirke arten.

Konklusjon

Hauksanger (*Curruca nisoria*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Arten er nå høyst sannsynlig forsvunnet som regelmessig reproduserende i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet): < 50 individ**
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 3 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 0 individ og 10 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**

- **1.1.1.1 Andre**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/ redusert drift**
- **1.1.2.1 Beite**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Mutualisme**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/naavn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Sylvia nisoria*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 18/10/2020
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Aarvak, T. (2015). Fugler i Norge 2011 og 2012. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2011 og 2012 90-202.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Magnussen, J. H., Holtskog, T., Heggøy, O & Ranke, P. S. (2016). Fugler i Norge i 2013 og 2014. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleårene 2013 og 2014 70-193.
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2015

haukugle (*Surnia ulula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Haukugle (*Surnia ulula*) hekker i Norge over store deler av landet, men er vanligst i de nordlige og østlige delene. Arten er vanligst i høyereliggende skogsområder, men synes å ha vist økende forekomst i lavereliggende skoger i tilknytning til hogstflater. Føden består hovedsakelig av smågnagere. Haukugla har et nomadisk levesett og forlater et område når smågnagerbestanden bryter sammen.

Konklusjon

Haukugle (*Surnia ulula*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger indikasjoner på bestand-snedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bergby, R. (2016). Haukuglebonanza i Telemark. Fugler i Telemark 45 (2): 18-19.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dale, S. (2017). Density, numbers and probable origin of Northern Hawk Owls *Surnia ulula* in southern Norway during the 2016 irruption. Ornis Norvegica 40: 1-13.
- Dale, S. (2020). Haukugleinvasjon: hvor kommer fuglene fra?. Lappmeisen 31: 50-53.
- Falkenberg, F. (2016). Haukugler i hopetall. Fuglar i Hordaland 45 (3): 4-7.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Måge, I. (2018). Haukuglehekking i Odda. Fuglar i Hordaland 47 (3): 24-25.
- Raen, K.O. (2017). Haukuglehekking i Birkenes i 2017. Fugler i Aust-Agder 46 (2): 118-119.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Sleveland, I. (2017). Første hekkefunns av haukugle i Eigersund kommune. Falco 4-2017: 161-163.
- Tveiten, S. (2017). Hekkeboom for haukugla i Vest-Agder i 2017. Piplerka 47: 23-27.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

havelle (*Clangula hyemalis*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Havelle (*Clangula hyemalis*) hekker i Norge i høyfjellet i Sør-Norge og ut til kysten fra Trøndelag og nordover (Shimmings & Heggøy 2016).

Påvirkninger

BirdLife International (2020) og SLU Artdatabanken (2020) nevner flere mulige trusler. I hekkeområdene er utsetting av fisk i fisketomme vann en viktig negativ påvirkningsfaktor, fordi disse er næringskonkurrenter. Forsuring av vassdrag kan påvirke forekomsten av invertebrater, og derfor også havellas næringstilgang.

Oljeutslipp er en viktig faktor i overvintringsområdene. Som et eksempel kan det nevnes at ca. 60 000 oljetilgrisede haveller måte avlives ved Gotland i 1994-1996. Drukning i fiskegarn er en annen viktig mortalitetsfaktor. Offshore vindkraftverk kan potensielt medføre at gode næringsøksområder ikke blir benyttet av havella. Ødeleggelser av hekkeområder er også et potensielt problem i enkelte områder som for eksempel i Sibir (drenering, torvtaking og oljeboring).

I tillegg nevnes forurensing, fugleinfluenza, jakt og næringskonkurranse fra fremmede arter (svartmunnet kutling).

Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Hearn et al. 2015).

Konklusjon

Havelle (*Clangula hyemalis*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet C1 (< 20 000 individer og > 10 % bestandsnedgang siste tre generasjoner).

Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år
 - *Terskler:*
 - * LC (Livskraftig): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * **NT (Nær truet): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * NT (Nær truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * NT (Nær truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 17 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**

- **2.1.1 Oljeutslipp**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2.1.2 Sur nedbør**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**
- **4.1.1.1 Garnfangst**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Fremmede arter**
- **5.1 Konkurrenter**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Patogener/parasitter**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning fra stedeagne arter**
- **6.1 Konkurrenter**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **7 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Christensen-Dalsgaard, S., Erikstad, K.E., Lorentsen, S.-H., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K., Sivertsen, K., Strøm, H., Systad, G.H. (2017). Sjøfugl i Norge 2016. Resultater fra SEAPOPOP-programmet. SEAPOPOP 28 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Clangula hyemalis*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 16/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hearn, R.D., Harrison, A.L. & Cranswick, P.A. (2015). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Long-tailed Duck (*Clangula hyemalis*). AEWA Technical Series No. 57: Bonn, Germany.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Opheim, J. (2016). Havelle i Oppland fylke. Bestandsregistreringer i 2015 og en oppsummering av tidligere registreringer. Notat

- Shimmings, P. & Heggøy, O. (2016). Havelle - tallrik i nord, fåtallig i sør. Vår Fuglefauna 39 (1): 12-22.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

havhest (*Fulmarus glacialis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Havhest (*Fulmarus glacialis*) hekker på Svalbard over det meste av øygruppen, og det er registrert 125 kolonier/hekkeområder. Havhest hekker vanligvis i løse kolonier i bratte, utilgjengelige klippevegger langs kysten, innover i de store fjordene og på nunataker i innlandet. Noen kolonier er store og har høy tetthet av reir, andre mer spredte. På Bjørnøya kan arten hekke på flatmark eller i jordskråninger med gress. Havhest hekker ofte i kolonier med andre sjøfuglarter. Dietten domineres av pelagiske dyr som det er mulig å ta i havoverflaten, og fuglen kan karakteriseres som en alteter. På Svalbard er ulike arter av fisk, blekksprut, børstemark og krepsdyr dominerende føde. Havhesten på Svalbard overvintrer i Barentshavet og den nordlige delen av Nordøst-Atlanteren (SEATRACK 2000; Strøm 2013).

Konklusjon

Havhest (*Fulmarus glacialis*) vurderes som livskraftig (LC) på grunn av en stor og antatt stabil bestand på Svalbard. Det er imidlertid behov for bedre geografisk dekning i bestandsovervåkingen av arten.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 25 år

Referanser

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Descamps, S. and Strøm, H. (in press). When the Arctic gets boreal: ongoing shifts in a high-Arctic seabird community.
- SEATRACK 2020 <https://seapop.no/en/seatrack/>
- Strøm, H. (2007). Distribution of seabirds on Bjørnøya. S. 50-52 i: Anker-Nilssen, T., Barrett, R. T., Bustnes, J. O., Erikstad, K. E., Fauchald, P., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Systad, G. H. & Tveraa, T. NINA Report 249 63 s.
- Strøm, H. (2013). Svalbards fugler. I Kovacs, K. & Lydersen, C. (red.): Svalbard fugler og pattedyr. Norsk Polarinstitutt. Polarhåndbok nr. 13: 85-191. <https://www.npolar.no/arter-arkiv/>
- Strøm, H., Gavrilov, M.V., Krasnov, J.V. and Systad, G.H. (2009). Seabirds. – In: Stiansen, J.E., Korneev, O., Titov, O., Arneberg, P. (Eds.), Filin, A., Hansen, J.R., Høines, Å., Marasaev, S. (Co-eds.). Joint Norwegian-Russian environmental status 2008. Report on the Barents Sea Ecosystem. Part II – Complete report. IMR/PINRO Joint Report Series 67-73.

havørn (*Haliaeetus albicilla*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Havørn (*Haliaeetus albicilla*) hekker i Norge langs kysten, og enkelte steder også i innlandet. Arten har i løpet av siste 40-årsperiode spredt seg sørover og østover til områder den var borte fra på store deler av 1900-tallet (e.g. Hauge 2018), og den hekker nå igjen i Oslofjorden (e.g. Billing 2017; Steen et al. 2018; Tangen et al. 2018; Torp & Kjellesvig 2020).

Konklusjon

Havørn (*Haliaeetus albicilla*) vurderes som livskraftig LC, fordi arten er under spredning og bestanden er økende.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 25 - 50 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 14 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Billing, H. (2017). Havørna yngler på Håøya. Toppdykker'n 2-2017: 74-79.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hauge, K.-O. (2018). Reetablering av havørn som hekkefugl i Rogaland. Vår Fuglefauna 41 (1): 26-30.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Steen, O.F., Tangen, J.E. & Halvorsen, P.O. (2018). Havørn reetablerer seg i Telemark. Vår Fuglefauna

41 (2): 77-79.

- Tangen, J.E., Steen, O.F. & Halvorsen, P.O. (2018). Skjærgårdsmajesteten er tilbake. Fugler i Telemark 47 (2): 16-20.
- Torp, J. & Kjellesvig, T. (2020). Hekking av havørn dokumentert i Østfold i april 2019. Vår Fuglefauna 43 (3): 162-164.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

havsule (*Morus bassanus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Havsule (*Morus bassanus*) hekker i Norge i et fåtall kolonier langs kysten. Koloniene kan både være på lave skjær og i bratte fuglefjell. Føden består av fisk, hovedsakelig stimfisk som makrell, sild og lodde. Fugler som hekker i Norge overvintrer til havs utenfor Vest-Europa og Vest-Afrika, og kommer ikke tilbake til hekkeplassene før de er flere år gamle.

Konklusjon

Havsule (*Morus bassanus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen

- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 15 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Lorentsen, S.-H. & Christensen-Dalsgaard, S. (2009). Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2008. NINA Rapport 439: 53 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

havsvale (*Hydrobates pelagicus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Havsvale (*Hydrobates pelagicus*) hekker i Norge på enkelte gresskledte øyer ytterst på kysten fra Runde, Møre og Romsdal til Gjesvær, Finnmark, men utbredelsen er dårlig kjent. De største kjente forekomstene er på Røst, Nordland. Arten er avhengig av å bevege seg til og fra hekkelokaliteten når det er mørkt. I Nord-Norge starter derfor hekkingen først sent på ettersommeren. Vi vet lite om artens hekkeforekomster i Norge. Arten forekommer langs store deler av den europeiske Atlanterhavs-kysten, men hoveddelen av bestanden hekker langs kysten i nordvestlige Storbritannia, Færøyene og Irland. Havsvala er det meste av året knyttet til åpent hav hvor den fanger småfisk, blekkspruter og plankton på eller nær overflata. Arten overvintrer i det sørøstlige Atlanterhavet, og det er flere gjenfunn fra Sør-Afrika av fugler ringmerket i Norge.

Konklusjon

Havsvale (*Hydrobates pelagicus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsestimater og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 14 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>

heilo (*Pluvialis apricaria*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Heilo (*Pluvialis apricaria*) hekker i Norge vanlig i åpne heiområder i fjellet, samt sparsomt i lyngheier langs kysten og på skogsmyrer i indre strøk av Østfold og Akershus. Føden består hovedsakelig av invertebrater, spesielt biller og meitemark, men også noe plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig langs Vest-Europas kyster.

Påvirkninger

Årsaken til artens bestandsnedgang i Norge er ikke sikkert kjent. Klimaendringer er en mulig forklaring i og med at flere fjellfugler har vist en nedgang i bestanden i perioder med høyere temperaturer og økt nedbør om sommeren (Lehikoinen et al. 2014).

Siden europeiske overvåkingsdata ikke viser en nedgang i heilobestanden (Lehikoinen et al. 2018) er det imidlertid mulig for heiloens del at dette har vært en forbigående effekt. Andre faktorer som kan ha en negativ påvirkning på bestanden er jakt, samt habitatendringer som følge av f.eks. nydyrking av myrer, skogplanting i åpne landskap og intensivt jordbruk (European Commission 2009).

Konklusjon

Heilo (*Pluvialis apricaria*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en signifikant bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 4 år som gir en vurderingsperiode på 12 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 28 %
 - Verdien antas å ligge mellom 19 % og 32 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.2.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**

- **2.1 Regulert jakt, fangst eller fiske**
 Omfang: Ukjent
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Ukjent**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- European Commission (2009). European Union management plan 2009 – 2011. Golden Plover *Pluvialis apricaria*. Technical report 2009 – 034 <https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikainen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. Global Change Biology DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Lehtikainen, A., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., & Lindström, Å. (2014). Common montane birds are declining in northern Europe. Journal of Avian Biology 45: 3-14.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehtikainen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

heipiplerke (*Anthus pratensis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Heipiplerke (*Anthus pratensis*) hekker i Norge vanlig i åpne områder over hele landet. Arten er mest tallrik på åpne fjellvidder fra vierregionen og opp i den alpine sone, og i det treløse kystlandskapet. Den finnes dessuten på åpne myrer både i barskogen og i fjellbjørkeskogen. Føden består i hovedsak av små invertebrater. Heipiplerka overvintrer sannsynligvis fra Belgia til Spania, og i Middelhavslandene.

Konklusjon

Heipiplerke (*Anthus pratensis*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 25 - 50 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. *Global Change Biology* DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

hettemåke (*Chroicocephalus ridibundus*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonss størrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Hettemåke (*Chroicocephalus ridibundus*) hekker i Norge over hele landet, og er særlig knyttet til myr- og våtmarksområder ved ferskvann. Arten hekker også på øyer og holmer i skjærgården og kan forekomme ganske langt opp mot fjellet. Hettemåken ble første gang påvist hekkende i Norge på 1860-tallet. En undersøkelse i Oslofjordområdet viste at hekkesuksessen for hettemåker var kun 20 % totalt, og sannsynligheten for vellykket hekking økte med kolonistørrelse og avtok utover i sesongen (Molværsmyr 2019).

Påvirkninger

Hettemåken er negativt påvirket av reir- og ungepredasjon fra mink og andre rovdyr, samt menneskelig ferdse og forstyrrelser i hekketiden (Breistøl & Helberg 2012; Molværsmyr 2019).

Gjenfylling av dammer og drenering av våtmark medfører bortfall av hekkeområder (SLU Artdatabanken 2020).

BirdLife International (2020) peker på forurensing, fugleinfluenza og botulisme som potensielle negative påvirkningsfaktorer.

Konklusjon

Hettemåke (*Chroicocephalus ridibundus*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av observasjoner og basert på A2-kriteriet (> 80 % bestandsnedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor hettemåke ble vurdert som sårbar VU, er endring i vurderingsperiode grunnet oppdatert kunnskap om generasjonslengde (fra 6 til 10 år) samt oppdatert bestandsestimat.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a)

- **A - Reduksjon i populasjonstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.

- Generasjonstiden er på 10 år som gir en vurderingsperiode på 30 år
- *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 84 %
- Verdien antas å ligge mellom 65 % og 92 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Fremmede arter**
- **3.1 Predatorer**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Patogener/parasitter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedegne arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Patogener/parasitter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

- **5 Menneskelig forstyrrelse**
- **5.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Ukjent
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til CR siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska>
 navn

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Larus ridibundus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 13/10/2020
- Breistøl, A. & Helberg, M. (2012). Dystre tall for hettemåkebestanden i Norge. Vår Fuglefauna 35: 150-157.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Molværsmyr, S. (2019). Colony formation and breeding success in the rapidly declining Black-headed Gull. MSc-oppgave i økologi og evolusjon, Universitetet i Oslo 33 s.
- Molværsmyr, S., Helberg, M., Breistøl, A. & Nilsson, A. (2021). Notat til rødliste-innsynet 2021 - Hettemåke. Notat 5 s.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- NOF avdeling Oslo og Akershus 2020. oa.birdlife.no/prosjektrapport/59. Lastet ned 12. august 2020.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

horndykker (*Podiceps auritus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Horndykker (*Podiceps auritus*) hekker i Norge spredt på Østlandet, og mer vanlig fra Trøndelag og nordover til Finnmark. Arten hekker i vann med rik bunnvegetasjon, og med god tilgang til

vanninsekter og småfisk. Horndykkeren overvintrer i skjermete, grunne områder i skjærgården fra Troms til Vestfold.

Påvirkninger

Handlingsplanen for horndykker (Direktoratet for naturforvaltning 2009) oppgir en rekke potensielle trusselfaktorer, med utsetting og spredning av fisk som konkurrerer om føde, predasjon fra mink, og predasjon fra kråke- og rovfugler som de aller viktigste. I Sverige pekes det på at fjerning eller fullstendig gjengroing av smådammer, drenering og vannstandsendringer, samt forurensing (oljeutslipp) er negativt for arten. Fravær av tidligere hettemåkekolonier kan medføre økt risiko for reirpredasjon (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Horndykker (*Podiceps auritus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet C1 (< 10 000 reproduserende individer og 10-20 % bestandsnedgang siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 4 år som gir en vurderingsperiode på 12 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * **VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * VU (Sårbar): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * VU (Sårbar): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 17 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **2 Forurensing**

- **2.1 I vann**

- **2.1.1 Oljeutslipp**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Fremmede arter**

- **3.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4 Påvirkning fra stedegne arter**

- **4.1 Konkurrenter**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4.2 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4.3 Mutualisme**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen

- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Podiceps auritus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 21/09/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Breiehagen, T. & Furuseth, P. (2020). Hekkebestanden av horndykker (*Podiceps auritus*) i Buskerud 2019-20. Fylkesmannen i Oslo og Buskerud & Naturvernforbundet i Buskerud. Rapport 12 s.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Direktoratet for naturforvaltning (2009). Handlingsplan for horndykker *Podiceps auritus*. Rapport 2009-7
- Eggen, M. & Heggøy, O. (2020). Kartlegging av horndykker i Fauske og Saltdal 2020. NOF-notat 2020-5
- Eggen, M., Kristiansen, T.E. & Heggøy, O. (2018). Kartlegging av horndykker i Bodø kommune i 2013 og 2018. NOF-notat 2018-13: 20 s.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hanssen, S.A., Frivoll, V., Strann, K.-B., Hagtvedt, M., Sommervold, P.S. & Ballesteros, M. (2019). Overvåking av hekkende horndykker i Troms 2019. NINA Rapport 1733
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt

Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Shimmings, P. (2018). Kartlegging av horndykker i Sør-Trøndelag i 2018. NOF-notat 2018-26: 14 s.
- Shimmings, P. (2019). Kartlegging av horndykker nord i Trøndelag i 2019. NOF-notat 2019-18: 14 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Tøråsen, A. (2008). Horndykkerregistreringer i Hedmark. Kornkråka 38: 90-91.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Øien, I. J., Aarvak, T. & Reinsborg, T. (2008). Horndykkeren i Norge - truet art på frammarsj?. Vår Fuglefauna 31: 20-27.
- Øigarden, T. (2018). Kartlegging av horndykkerbestanden i Vardal/Snertingdal/Biri, Oppland 2018. Dokkadeltaet Våtmarkssenter AS. Rapport 2018-9

hornugle (*Asio otus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Hornugle (*Asio otus*) hekker i Norge spredt nordover til og med Troms. I Finnmark er arten sparsomt forekommende, og stort sett begrenset til furuskogsområdene i Alta, Porsanger og Sør-Varanger. Tyngdepunktet for utbredelsen i Norge er imidlertid de lavereliggende områder av Østlandet, Sørlandet og Trøndelag. Hornugla jakter særlig smågnagere av markmus-typen i åpent terreng nattestid, og hviler i trær om dagen. Den hekker i skog, og bruker gamle kvistreir av andre arter. Arten er avhengig av snøfrie områder om vinteren og mange trekker derfor ut av landet. En del hornugler overvintrer imidlertid i Norge helt opp til Troms, og i noen tilfeller også i Finnmark.

Konklusjon

Hornugle (*Asio otus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang. Bestanden i Sverige er imidlertid i nedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen

- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

hortulan (*Emberiza hortulana*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Hortulan (*Emberiza hortulana*) var i Norge opprinnelig knyttet til mosaikkpreget kulturlandskap hvor det var tilgang til tørre felt med lite eller ingen vegetasjon samt spredte trær og busker og god soleksponering. Arten finnes nå bare i Solør i Hedmark hvor den hekker på åpne områder (torvmyrer, hogstfelt, nydyrkingsfelter) nær dyrket mark, særlig havreåkrer, hvor den henter mye av føden (Dale 2009).

Påvirkninger

Nedgangen i nyere tid skyldes delvis demografiske problemer knyttet til liten og fragmentert bestand etter bestandsnedgangen på 1950-tallet, som trolig skyldtes kvikksølvbeising av såkorn (Dale 2009).

I tillegg har arten vært jaktet i Frankrike, men dette opphørte i 2017 (Dale 2018).

Det har tidligere vært en nasjonal handlingsplan for arten (DN 2009), men den er foreløpig ikke videreført. Noen av målene med handlingsplanen var skjøtsel av eksisterende hekkebiotoper og å skape flere hekkeplasser, men generelt virker det ikke som biotopmangel er en akutt trussel mot den lille gjenværende norske bestanden (Dale 2009).

I Sverige påpekes det at redusert forekomst av et mosaikkpreget kulturlandskap med åkerholmer og vegetasjonsfattige felter har vært negativt for arten (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Hortulan (*Emberiza hortulana*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 14 individ og 14 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogbrannslukking**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3 Opphørt/reduisert drift**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent

- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S. (2009). Hortulan er kritisk truet!. Vår Fuglefauna 32: 108-115.
- Dale, S. (2018). Lysloggerstudier redder hortulanen fra franske ganer. Vår Fuglefauna 41: 118-123.
- DN (2009). Handlingsplan for hortulan *Emberiza hortulana*. DN rapport 2009-5: 25 s.
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jiguet, F., Arlettaz, R., Bauer, H.-G., Belik, V., Copete, J.L., Couzi, L., Czajkowski, M.A., Dale, S., Dombrovski, V., Elts, J., Ferrand, Y., Hargues, R., Kirwan, G.M., Minkevicius, S., Piha, M., Selstam, G., Skierczynski, M., Sibley, J.-P. & Sokolov, A. (2016). An update of the European breeding population sizes and trends of the ortolan bunting (*Emberiza hortulana*). Ornis Fennica 93: 186-196.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

hubro (*Bubo bubo*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse og liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Hubro (*Bubo bubo*) hekker i Norge spredt og fåtallig, hovedsakelig langs kysten fra Vestfold til Nordland, men det er også spredte forekomster i innlandet. Arten forekommer i ulike habitater, fra treløse kystområder til åpne skogs- og fjellområder. Føden består hovedsakelig av pattedyr opp til hares størrelse, samt fugler. Voksne hubroer er stort sett stasjonære, mens ungfugler kan vandre opptil flere titalls mil fra hekkeplassen.

Påvirkninger

Det ble utarbeidet norsk handlingsplan for arten i 2009 (DN 2009), med en oppdatering av faggrunnlaget i 2014 (Jacobsen & Gjershaug 2014).

Ny handlingsplan er nå under utarbeidelse (Heggøy & Shimmings 2020).

Det er mange ulike faktorer som potensielt kan påvirke hubrobestanden. Heggøy & Shimmings (2020) gjennomgår følgende faktorer; kollisjon og elektrokusjon, arealtap og arealinngrep, byttedyrtilgang, gjengroing, menneskelig forstyrrelser, konflikter med beitedyr, miljøgifter, etterstrebelser og faunakriminalitet, interaksjon med andre arter, klimaendringer og ekstremvær.

Konklusjon

Hubro (*Bubo bubo*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og observasjoner og basert på kriteriet C1 (< 2500 individer og en antatt bestandsnedgang på minst 20 % de siste to generasjoner).

Samtidig vurderes arten til rødlistekategori sterkt truet EN etter kriteriet A2 (50-80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a); C1

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 11 år som gir en vurderingsperiode på 33 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * **EN (Sterkt truet): 50 %**
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 63 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 85 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 11 år som gir en vurderingsperiode på 22 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * **EN (Sterkt truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner**
 - * EN (Sterkt truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 63 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 85 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Buskap/dyrehold**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Kollisjoner**
- **4.1.1 Ledninger, master, bygninger**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**

- **5.1 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **6 Klimatiske endringer**

- **6.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 11 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- DN (2009). Handlingsplan for hubro Bubo bubo. DN Rapport 2009-1.
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Gjershaug, J.O., Stokke, B.G., van Dijk, J. & Hesthagen, T. (2019). Bevaringsstatus for arter under Bernkonvensjonen. NINA Prosjektnotat 157
- Heggøy, O. & Shimmings, P. (2020). Status og trusler for hubro i Norge. Faggrunnlag for revidering av nasjonal handlingsplan. NOF-Rapport 2020-4: 65 s.
- Heggøy, O., Gunleifsen, L., Husebø, H., Kleven, O., Steen, O.F., Steinsvåg, M.J., Undheim, O. & Øien, I.J. (2020). Overvåking av hubro i Sør-Norge 2012–2019. NOF-Rapport 2020-1: 24 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jacobsen, K.-O. & Gjershaug, J.O. (2014). Oppdatering av faggrunnlaget til handlingsplanen for hubro. NINA Minirapport 491: 42 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Opheim, J. & Høitomt, G. (2019). Hubro i Oppland 2018 - rapportsammendrag. Hujon 45: 12-13.
- Penteriani, V. & Delgado, M.D.M. (2019). The Eagle Owl. T. & A.D. Poyser, London 384 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Øien, I.J., Heggøy, O., Shimmings, P., Aarvak, T., Jacobsen, K.-O., Oddane, B., Ranke, P.S. & Steen, O.F. (2014). Kunnskapen om hubroen er styrket. Vår Fuglefauna 37 (4): 162-173.
- Øien, I.J., Heggøy, O., Shimmings, P., Aarvak, T., Jacobsen, K.-O., Oddane, B., Ranke, P.S. & Steen, O.F. (2014). Status for hubro i Norge. NOF-rapport 2014-8: 71 s.

hvitkinngås (*Branta leucopsis*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Hvitkinngås (*Branta leucopsis*) hekker på øyer og holmer i ferskvann og saltvann. Arten er registrert som hekkende i ferskvann i Østfold (Femsjøen og Isesjøen), Hedmark og Oppland (i Randsfjorden, Mjøsa og Næra).

Påvirkninger

Arten kan påvirkes av predasjon på hekkelokalteter, samt forstyrrelser i trekk- og overvintringsområdene (BirdLife International 2020).

Konklusjon

Hvitkinngås (*Branta leucopsis*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC° grunnet solide og økende bestander i flere av våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Branta leucopsis*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 14/10/2020
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

hvittryggspett (*Dendrocopos leucotos*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Hvittryggspett(*Dendrocopos leucotos*) hekker i Norge hovedsakelig langs kysten fra Agder til Trondheimsfjorden, hvor den enkelte steder på Vestlandet kan være relativt vanlig. Arten har også en liten hekkebestand i Telemark, både langs kysten (spesielt i Kragerø) og i de bratte liene innover i fylket. Tinnsjøområdet er et spesielt viktig område for arten i Telemark (Reiso 2017).

Påvirkninger

Moderne skogbruk med flatehogst og granplanting er den største negative påvirkningsfaktoren. Treslagsskifte på Vestlandet er betydelig redusert etter 1980-tallet, og det er derfor lite trolig at det har vært pågående og betydelig bestandsnedgang som følge av treslagsskifte og skogsdrift i dette området.

Konklusjon

Hvittryggspett(*Dendrocopos leucotos*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent

- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S., Andersen, G.S., Eie, K., Bergan, M. & Stensland, P. (2001). Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, Oslo 362 s.
- Hardeng, G. & Krohn, O. (2007). Bestandsutvikling og forvaltning av hvitryggspett i Østfold. Natur i Østfold 26 (1-2): 17-26.
- Heggland, A. (2006). Hvitryggspett i Telemark. Resultat av inventeringer i 2005, samt oppdatert bestandsstatus. NOF-Telemark rapport 2006-2: 24 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Reiso, S. (2017). Overvåking av hvitryggspett i Tinnsjøområdet, Telemark, 2016. BioFokus-notat 2017-1: 11 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stenberg, I. (2001). Kvitryggspetten i Norge. Status fram til 2001. NOF Rapportserie. 6-2001
- Stenberg, I. (2004). Bestandsestimat og utbreiing av kvitryggspett *Dendrocopos leucotos* i Norge. Ornis Norvegica 27: 94-105.
- Sætersdal, M., Gjerde, I. & Heegaard, E. (2019). Woodpeckers in Western Norway: the White-backed Woodpecker is still the most common species. Ornis Norvegica 42: 28-35.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

Alcedo atthis(Linnaeus, 1758) (*Alcedo atthis*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Isfugl (*Alcedo atthis*) hekker ved stilleflytende elver og bekker hvor den stupdykker etter fisk. Den er avhengig av loddrette elvebredder hvor den graver ut reirhull. Arten er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha “etablert reproduserende” bestand. Isfuglen er stand- og streiffugl.

Konklusjon

Isfugl (*Alcedo atthis*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den foreløpig ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

jaktfalk (*Falco rusticolus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Jaktfalk (*Falco rusticolus*) hekker i Norge spredt og fåtallig i fjellområder fra Sirdal-sheiene i sør til Varangerhalvøya i nord. I Nord-Norge hekker den også langs kysten. Reirplassen kan være i store bergvegger, men like gjerne i mindre skrenter eller kløfter som er mer beskyttet mot vær og vind. Føden består hovedsakelig av ryper, men den kan også ta andre fugler samt mindre pattedyr. Voksne jaktfalker synes å være standfugler, mens ungfuglene gjerne trekker ut til kysten. Bare et fåtall individer synes å trekke ut av landet om høsten.

Påvirkninger

Bestandstallene fluktuerer naturlig med svingninger i rypebestandene. Faunakriminalitet (uttak av egg og unger, samt ulovlig jakt) nevnes som en negativ påvirkningsfaktor, sammen med forstyrrelser i hekketiden. Genetisk forurensning fra rømte hybridfalker er også en trussel (Shimmings & Øien 2015).

Miljøgifter, blyforgiftning (blyhagl), kollisjoner med menneskeskapte hindre (for eksempel reingjerder) og klimaendringer nevnes også som mulige trusler (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Jaktfalk (*Falco rusticolus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er nye tolkninger av bestandstørrelsen. Bestandene i våre naboland er små og i nedgang. Den norske bestanden utgjør over 25 % av den europeiske og er således en viktig rekoloniseringskilde for nabolandene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 753 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 632 individ og 1036 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 Terrestrisk**
- **1.1.1 Uorganiske gifter (tungmetaller, arsen, fluor mm.)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.3 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Kollisjoner**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **4 Fremmede arter**

- **4.1 Hybridisering**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes ($< 50\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **5 Påvirkning fra stedegne arter**

- **5.1 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon ($< 20\%$ over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **6 Klimatiske endringer**

- **6.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes ($> 90\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes ($< 50\%$)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag avNy tolkning av tidligere data.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent

- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Furuseth, L.E. & Furuseth, P. (2016). Jaktfalk i Buskerud. Rapport fra kartleggingsarbeid i 2015. Buskskvetten 32: 35-50.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Johansen, K. & Østlyngen, A. (2011). Ecology of the Gyrfalcon in Finnmark based on data from two 11-year periods 150 years apart. In Watson, R. T., Cade, T. J., Fuller, M., Hunt, G & Potapov, E. (eds.) Gyrfalcons and Ptarmigan in a Changing World. vol. II. Boise, Idaho, USA, The Peregrine Fund 141–160.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stokke, B.G., Gjershaug, J.O. & Kålås, J.A. (2020). Kap. 8. Rovfugler. S 76-80 i Framstad, E. (red.). Terrestrisk naturovervåking i 2019: Markvegetasjon, epifytter, smågnagere og fugl. Sammenfatning av resultater. NINA Rapport 1800: 124 s.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

jernspurv (*Prunella modularis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Jernspurv (*Prunella modularis*) hekker i Norge vanlig i skogsområder over stort sett hele landet, men noe mer sparsomt i Finnmark. Arten foretrekker skog med rik undervegetasjon, gjerne i

tilknytning til kulturmark. Den kan også hekke i hager og parker. Føden består i hekkesesongen hovedsakelig av små invertebrater. Jernspurven overvintrer vanligvis i Vest-Europa, men kan også tilbringe vinteren langs norskekysten.

Konklusjon

Jernspurv (*Prunella modularis*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

jerpe (*Tetrastes bonasia*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Jerpe (*Tetrastes bonasia*) hekker i skog, spesielt løvrik barskog, i Øst-Norge fra Agder og nordover til Saltfjellet, samt i indre Troms og Pasvik. Hovedforekomstene er i barskogsområdene på Østlandet og i Midt-Norge. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Jerpa er en utpreget standfugl.

Påvirkninger

Siden arten er sterkt knyttet til løvrik barskog kan den være sårbar for skogsdrift. Det skytes et par tusen jerper hvert år, men lite er kjent om hvilken innvirkning det har på bestandsstørrelsen.

Konklusjon

Jerpe (*Tetrastes bonasia*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen entydige indikasjoner på bestandsnedgang. Gitt rødlistevurderingene i nabolandene bør man følge nøye med på utviklingen. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Gregersen, F. & Gregersen, H. (2009). Ongoing population decline and range contraction in Norwegian forest grouse. *Ornis Norvegica* 32: 179-189.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

jordugle (*Asio flammeus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Jordugle (*Asio flammeus*) hekker i Norge spredt over det meste av landet, men i Sør-Norge er tyngdepunktet i de sentrale fjellstrøk. I Nord-Norge hekker den like gjerne ved kysten som i innlandet. Arten er knyttet til åpne, gressrike områder, eller myrer med rik forekomst av smågnagere. Smågnagerne ferdes i liten grad over snøen om vinteren og jordugla er derfor avhengig av snøfrie områder. Den trekker derfor vanligvis ut av landet om vinteren, særlig til Sørvest-Europa.

Konklusjon

Jordugle (*Asio flammeus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent

- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

kaie (*Coloeus monedula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kaie (*Coloeus monedula*) hekker i Norge i jordbruksområder i mange deler av landet nord til Trøndelag. Det er de senere år også gjort spredte hekkefunn i Nordland. Arten har i senere tid også tilpasset seg urbane områder slik som i Bergen og Trondheim. Den hekker i hulrom som spettehull, naturlige hull i trær, fuglekasser eller hulrom i bygninger. Kaia er sosial og hekker gjerne i kolonier. Den er en alteter. Fugler som hekker i Norge er dels trekkfugler som trolig overvintrer i Nord-Europa, og dels standfugler som streifer omkring i flokker i vinterhalvåret.

Konklusjon

Kaie (*Coloeus monedula*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestand-snedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/ navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

Branta canadensis(Linnaeus, 1758) (*Branta canadensis*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Kanadagås (*Branta canadensis*) er en introdusert art i Norge. Bestandsstørrelsen ble i 2015 anslått å være mellom 4000 og 8000 individer (Shimmings & Øien 2015).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

kattugle (*Strix aluco*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kattugle (*Strix aluco*) hekker i Norge i lavlandet nord til Nord-Trøndelag, og oppover endel av dalførene i Sør-Norge. Arten er knyttet til åpen, eldre løv- og blandingsskog og kulturlandskap,

hvor den hovedsakelig lever av smågnagere og spissmus, men den tar også fugler, amfibier m.m. Kattugla foretrekker hulrom i gamle trær som hekkeplass og tar gjerne i bruk rugeholker. De voksne kattuglene er stasjonære i territoriet året rundt, mens ungfuglene blir tvunget bort noen måneder etter de har forlatt redet og kan da streife omkring, men sjelden over større avstander.

Konklusjon

Kattugle (*Strix aluco*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*) hekker i Norge spredt og fåtallig i lavlandet over store deler av Sør-Norge. Det er også gjort noen få hekkefunn i Nordland. Arten er i hekketiden knyttet til løv- og blandingsskoger. Føden består i hovedsak av frø og bær. Kjernebiteren streifer omkring utenom hekketiden og er observert nord til Varanger i Finnmark.

Konklusjon

Kjernebiter (*Coccothraustes coccothraustes*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>

- Falkenberg, F. & Korhonen, A.-M. (2018). Kjernebiter endelig påvist som hekkefugl i Hordaland. Fuglar i Hordaland 47 (1): 11.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

kjøttmeis (*Parus major*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Kjøttmeis (*Parus major*) hekker i Norge vanlig i skogsområder, hager og parker over hele landet. Størst tetthet finner vi i løvskog i lavlandet. Arten hekker i hulrom, oftest i trær og gjerne i fuglekasser, og lever hovedsakelig av insekter om sommeren. Fugler som hekker i Norge er standfugler, men ungfuglene kan til en viss grad trekke over korte distanser. Slike forflytninger foregår i all hovedsak innenfor landets grenser.

Konklusjon

Kjøttmeis (*Parus major*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen

- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström,

Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

knekkand (*Spatula querquedula*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Knekkand (*Spatula querquedula*) hekker i Norge svært fåtallig i næringsrike våtmarksområder, fortrinnsvis i sørlige deler av landet. Arten har sin hovedutbredelse sørøst for Skandinavia. Knekkanda foretrekker grunne og vegetasjonsrike ferskvann som hekkebiotop. Føden er variert, og inkluderer plantemateriale, invertebrater, amfibier og småfisk. Fugler som hekker i Norge overvintrer, til forskjell fra de fleste andre norske andefugler, i det sentrale Afrika.

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) oppgir at inngrep (drenering, gjenfylling og oppdemming av våtmarker) i både hekkeområder og raste/næringsområder, samt predasjon fra mink er potensielt viktige negative påvirkningsfaktorer. Arten er langdistanse-trekker og påvirkes trolig også av faktorer under trekk og i overvintringsområdene. Store antall knekkender blir skutt i Øst-Europa (Kear 2005).

SLU Artdatabanken (2020) nevner gjengroing av strandkanter på grunn av redusert beite fra husdyr eller slått.

Konklusjon

Knekkand (*Spatula querquedula*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Ved rødlistevurderingen i 2015 ble arten nedgradert fra kritisk truet CR til sterkt truet EN°. Vi bedømmer imidlertid bestanden som høyere enn den som ble lagt til grunn i 2015. I tillegg ser vi ingen grunn til nedgradering siden bestander i våre naboland er i nedgang. Sannsynligheten for rekolonisering anses derfor å være liten.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 190 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 100 individ og 400 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/ redusert drift**
- **1.1.2.1 Slått**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2.2 Beite**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Fremmede arter**
- **3.1 Predatorer**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.

- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Aarvak, T. (2015). Fugler i Norge 2011 og 2012. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2011 og 2012 90-202.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Magnussen, J. H., Holtskog, T., Heggøy, O & Ranke, P. S. (2016). Fugler i Norge i 2013 og 2014. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleårene 2013 og 2014 70-193.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kear, J. (2005). Ducks, geese and swans. Species accounts. Volume 2. Oxford University Press, Oxford 909 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2015 50-131.

knoppsvane (*Cygnus olor*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Knoppsvane (*Cygnus olor*) hekker i Norge ved grunne, næringsrike innsjøer og i skjermede bukter og vikar langs sjøen, samt på øyer i skjærgården. Den hekker i lavlandet langs kysten fra svenskegrensen til Trøndelag, samt et stykke inn dalførene på Østlandet. Knoppsvanen øker sin utbredelse nordover og innover i landet. Arten lever mest av alger og vannplanter som beites ned til en meters dyp. Fugler som hekker i Norge er dels stasjonære (særlig på Jæren), men kan også trekke sørover til Danmark avhengig av fødetilgangen om vinteren.

Konklusjon

Knoppsvane (*Cygnus olor*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og observasjoner og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solide og økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet

for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

kongeørn (*Aquila chrysaetos*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kongeørn (*Aquila chrysaetos*) hekker i Norge spredt over det meste av landet unntatt i lavlandet i de sørøstligste deler av Østlandet. Kongeørna er særlig knyttet til fjellskogen, hvor reiret oftest plasseres like ved skoggrensa mot snaufjellet, men den kan også hekke i lavlandet. Føden består av fugler og pattedyr i størrelsesorden 0,5-4 kg (Billerman et al. 2020).

Påvirkninger

SLU Artdatabanken (2020) nevner faunakriminalitet, ødeleggelse av leveområder (hogst), forstyrrelser i hekketiden, næringstilgang, miljøgifter (inklusive blyhagl), påkjørsler (spesielt tog) og elektrokusjon/kollisjoner med kraftledninger. Man er også bekymret for kollisjoner med vindturbiner.

Konklusjon

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 16 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/ navn>
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dahl, E.L., Nilsen, E.B., Brøseth, H. & Tovmo, M. (2015). Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2010-2014. NINA Rapport 1158: 23 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Mattisson, J., Nilsen, E. B. & Brøseth, H. (2020). Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2015-2019. NINA Rapport 1858: 40 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Nygård, T. & Østerås, T. (2014). Kongeørn i Nord-Trøndelag 2009-2013. NINA Rapport 1011
- Nygård, T., Jacobsen, K.-O., Johnsen, T.V., Systad, G.H. (2016). Dispersal and survival of juvenile Golden eagles (*Aquila chrysaetos*) from Finnmark, northern Norway. Journal of Raptor Research 50(2): 144-160.
- Ollila, T. (2019). Kungsörnen i Finland 2019. Kungsörnen 2019: 24.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Tovmo, M., Mattisson, J. & Kleven, O. (2019). Overvaking av kongeørn i Norge 2019. Resultat frå 12 intensivt overvaka område. NINA Rapport 1748
- Watson, J. (2010). The Golden Eagle. T and A.D. Poyser, London, UK. Second Edition

konglebit (*Pinicola enucleator*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Konglebit (*Pinicola enucleator*) hekker i Norge hovedsakelig i Finnmark, hvor den

opptrer både i furuskog og i frodig bjørkeskog, særlig knyttet til fjordstrøkene og dalførene. Arten hekker også fåtallig i Hedmark og Oppland, men da i høyereliggende glissen barskog opp til tregrensa (hovedsakelig mellom 800-950 moh.), og nesten alltid med tett og frodig undervegetasjon av einer. Det finnes for øvrig noen eldre hekkefunn fra Troms og Trøndelag. I vinterhalvåret streifer konglebiten omkring på jakt etter rognebær og blomsterknopper på bartrærne. Konglebiten har en invasjonstet adferd. Senest vinteren 2019/20 var det en massiv invasjon av arten i Sør-Norge, og fuglene antas å ha kommet fra de nordlige delene av Sverige og Finland, samt det nordvestlige Russland (Dale 2019; Falkenberg 2020).

Påvirkninger

Habitatødeleggelser forårsaket av moderne skogbruk framheves som en mulig årsak til nedgangen i den svenske bestanden (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Konglebit (*Pinicola enucleator*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble nedgradert fra nær truet NT til livskraftig LC°, er at vi ikke har noe kunnskap om bestandsutviklingen i kjerneområdet i Finnmark, samt at den svenske bestanden er i markant nedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet): < 2000 individ**
 - Estimert verdi: 1430 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 1100 individ og 2200 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.1.1.1 Åpne hogstformer (flatehogst og frøtrestillingshogst som også inkluderer uttak av rotvelt, råtne trær, tørrgran etc.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S. (2019). Invasjonen av konglebit høsten 2019 i Oslo og Akershus: hvorfor, hvor mange og fra hvor?. Toppdykker'n 4-2019: 212-222.

- Falkenberg, F. (2020). Kjempefinker fra den nordlige taigaen på bærjakt i sør. Enorm invasjon av konglebit til Norge. Vår Fuglefauna 43: 24-28.
- Gaarder, G., Høitomt, G., Kasenborg, G.I., Larsen, B.H., Opheim, J. & Roang, J.K. (1998). Fugler i Oppland. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oppland, Gjøvik
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Opheim, J. (2019). Kartlegging av konglebit i Oppland fylke. Bestandsregistreringer i 2018 og vurdering av artens bestandssituasjon i fylket. Hujon 45: 190-203.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

kornkråke (*Corvus frugilegus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Kornkråke (*Corvus frugilegus*) har i Norge en begrenset og spredt utbredelse, med kun fire små og isolerte hekkebestander: ved Trondheim, Mjøsa (Hedemarken og Toten), Horten i Vestfold og i Rogaland. Bestandene i Trondheim og Rogaland er størst. I tillegg har det vært gjort noen få spredte hekketorsøk rundt omkring i landet. Kornkråke er knyttet til kulturlandskapet, hvor den hekker i kolonier i trær nær jordbruksområder. Føden består hovedsakelig av meitemark og korn, men den er ellers altetende. I Trøndelag er de voksne kornkråkene hovedsakelig standfugler, mens ungfuglene og bestanden som hekker ved Mjøsa trekker til Nord- og Mellom-Europa.

Påvirkninger

Som kolonihækker er bestanden av kornkråke svært sårbar for ødeleggelse av hekkeplasser (Gjershaug et al. 1994; Shimmings & Øien 2015), og utbygging av hekkeområdene. Man kan ikke se bort fra at enkelte individer blir skutt (feiltagelse med kråke eller ravn).

Konklusjon

Kornkråke (*Corvus frugilegus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (500-1000 reproduserende individer).

På Rødlista i 2015 ble arten nedgradert fra sårbar VU til nær truet NT° på grunn av stor bestand i naboland, men vi mener nå at det er lite grunnlag for å hevde at rekolonisering fra naboland kan skje, fordi avstanden er stor kombinert med isolerte forekomster og liten utveksling av individer mellom bestander. Sannsynligheten for rekolonisering ansees derfor å være liten.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i

introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 800 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 800 individ og 800 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.1.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Annen påvirkning på habitat**
- **1.1.2.1 Vedhogst, avvirkning av spesielle type trær (gamle, hule, brannskade)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Gjerde, Ø. (2016). Hvor hekker kornkråka?. Falco 45: 92.
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) (1994). Norsk Fugleatlas. Norsk ornitologisk forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk

Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Tøråsen, A. (2019). Kornkråka på Hedemarken 2019. Kornkråka 49: 100-102.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

kråke (*Corvus cornix*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Kråke (*Corvus cornix*) hekker i Norge vanlig over hele landet, men er mest tallrik i bebodde strøk. Reiret bygges helst i bartrær. Arten er svært allsidig i matveien. Fugler som hekker i Norge er dels standfugler, mens noen trekker ut til kysten eller lenger sør i Skandinavia om høsten. Andelen som er trekkfugler synes å ha gått ned, noe som kan skyldes bedre tilgang på føde vinterstid.

Konklusjon

Kråke (*Corvus cornix*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata i perioden 1996-2019 viser en nedgang i bestanden. Vi betrakter nedgangen å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man har imidlertid observert en nedgang i bestanden i Sverige, og man bør derfor følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent

- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

krikkand (*Anas crecca*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Krikkand (*Anas crecca*) hekker i Norge vanlig over større deler av landet. Den forekommer i næringsrike innsjøer i lavlandet, skogstjern og myrer med brede vegetasjonsbelter, og i vann og myrer med vannforekomster i fjellet. Føden består av forskjellig plantemateriale, men også akvatiske insekter, bløtdyr og krepsdyr. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Vest-Europa.

Konklusjon

Krikkand (*Anas crecca*) vurderes som livskraftig LC. Det foreligger indikasjoner på bestandsnedgang i Norge, men datagrunnlaget er usikkert. Bestanden i Sverige er imidlertid i nedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent

- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kvebæk, Y., Sæther, T., Aspelund, T. & Hobøl, E. (2009). Nordre Øyeren - Trend trekkprofil og preferanseområde for viktige vannfuglearter - Komplette statusliste og øvrige artsverdninger. Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Rapport 2/2009: 69 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

krykkje (*Rissa tridactyla*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonssstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Krykkje (*Rissa tridactyla*) hekker i Norge i kolonier langs kysten fra Rogaland til Varangerfjorden i Finnmark. Den hekker primært i fuglefjell, men mange steder også på bygninger og broer. Føden fanges i overflaten og består gjerne av småfisk og krepsdyr. Krykkja overvintrer i hele Nord-Atlanteren, og noen opptre langs norskekysten om vinteren.

Påvirkninger

Kjente negative påvirkningsfaktorer er fiskerier som fører til redusert næringstilgang, klimaendringer og predasjon (Fauchald et al. 2015).

Akutte hendelser som for eksempel oljesøl kan også påvirke lokale bestander (BirdLife International 2020).

Lokale og ulovlige forstyrrelser i hekketiden, f.eks. ødeleggelser av reir og knusing av egg, forekommer særlig der fuglene hekker nære folk (f.eks. på bygninger).

Konklusjon

Krykkje (*Rissa tridactyla*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (50-80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
 - Generasjonstiden er på 10 år som gir en vurderingsperiode på 30 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * **EN (Sterkt truet): 50 %**
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 71 %
 - Verdien antas å ligge mellom 50 % og 80 %

- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnet bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 I vann**
- **1.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedegne arter**
- **3.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Byttedyr/næringskilde**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Klimatiske endringer**
- **4.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen

- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Anker-Nilssen, T., Christensen-Dalsgaard, S., Dehnhard, N., Strøm, H. (redaktører), Bustnes, J.O., Benjaminsen, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Langset, M., Lorentsen, S.-H., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K., Systad, G.H.R. 2020. Sjøfugl i Norge 2019. Resultater fra SEAPOPOP-programmet. SEAPOPOP. 28 s
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: Rissa tridactyla. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 13/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>

- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Sandvik, H., Reiertsen, T., Erikstad, K., Anker-Nilssen, T., Barrett, R., Lorentsen, S-H., Systad, G.H., Myksvoll, M.S. (2014). The decline of Norwegian kittiwake populations: modelling the role of ocean warming. *Climate Research* 60: 91-102.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.

kvartbekkasin (*Lymnocyptes minimus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kvartbekkasin (*Lymnocyptes minimus*) hekker i Norge i all hovedsak i indre deler av Finnmark, samt i Varanger, men arten er også observert enkelte steder i Sørøst-Norge om sommeren. Arten hekker i store, fuktige myrområder omkranset av åpen skog. Føden består hovedsakelig av insekter, leddormer og små snegler. Kvartbekkasinen overvintrer trolig hovedsakelig i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Kvartbekkasin (*Lymnocyptes minimus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang for arten. Det er likevel viktig å understreke mangelen på gode bestandsdata for arten. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen

- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Johansen, B. (2009). Vegetasjonskart for Norge basert på Landsat TM/ETM+ data. NORUT Rapport 4/2009: 87 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

kvinand (*Bucephala clangula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Kvinand (*Bucephala clangula*) hekker i Norge vanlig ved innsjøer og stillerennende elver i skogsområder i Sørøst- og Midt-Norge. På Vestlandet er arten svært fåtallig, mens den i Nord-Norge hekker spredt i passende habitat opp til Stabbursdalen og Pasvik, Finnmark. Kvinanda er avhengig av egnet hulrom for hekkeplass, som for eksempel svartspettreir eller fuglekasser. Føden består av akvatiske invertebrater og amfibier, samt noe småfisk og plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer dels ved kysten her i landet, og dels i Danmark, Nederland, Storbritannia og Frankrike.

Konklusjon

Kvinand (*Bucephala clangula*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

laksand (*Mergus merganser*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Laksand (*Mergus merganser*) hekker i Norge vanlig over store deler av landet, men mer fåtallig på Vestlandet. Arten er i hekketiden knyttet til elver og større næringsfattige vann med klar sikt. Laksanda hekker helst i hulrom i trær (og det kan være en begrensende faktor i enkelte områder), men også under steiner. Den lever av fisk, dels også invertebrater som bløtdyr og krepsdyr. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig i Danmark, Tyskland og Nederland, men en stor del av hannene fra hele Nord-Europa drar på sensommeren og høsten til kysten av Nord-Troms og Finnmark for å myte og søke næring i utløpet av de store elvene. Særlig Tanamunningen kan i denne perioden huse store antall (opptil 25 000 individer).

Konklusjon

Laksand (*Mergus merganser*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

lappfiskand (*Mergellus albellus*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lappfiskand (*Mergellus albellus*) hekker i Norge hovedsakelig i Pasvik, Finnmark. I tillegg hekker det sannsynligvis noen få par i Tana, Kautokeino og Porsanger. På midten av 1990-tallet ble det oppdaget lappfiskender i hekketiden i Vikna, Trøndelag, og det første hekkefunnet i denne isolerte bestanden ble gjort i 2003 (Værnesbranden 2006).

Påvirkninger

Reirpredasjon (for eksempel mår og mink), samt ungepredasjon fra gjedde er potensielle negative påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015).

Arten kan påvirkes av forurensing både i hekke- og overvintringsområdene, ulovlig jakt, forstyrrelser ved hekkeplassen, mangel på reirhull og drukning i fiskegarn (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Lappfiskand (*Mergellus albellus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til sårbar VU^o siden bestandene i våre naboland tilsynelatende er solide og delvis økende, noe som tilsier at arten kan reetableres dersom den i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 98 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 80 individ og 140 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.1.1.1 Uttak av død ved (stående gadd og liggende læger)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**
- **4.1.1.1 Garnfangst**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Fremmede arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **6 Påvirkning fra stedege arter**

- **6.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **8 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Værnesbranden, P.I. (2006). Lappfiskanda – en art i ekspansjon. Vår Fuglefauna 29: 72-76.
- Østnes, J.E. & Kroglund, R.T. (2015). The establishment of a breeding population of Smew Mergellus albellus in an atypic habitat on the Atlantic coast of Norway. Ornis Svecica 25: 59-64.
- Østnes, J.E. & Kroglund, R.T. (2016). Hvorfor hekker lappfiskanda i Vikna?. Vår Fuglefauna 39: 82-86.
- Østnes, J.E. & Kroglund, R.T. (2020). Bestandsutvikling for lappfiskand (Mergellus albellus) i Vikna. Nord Universitet. Arbeidsnotat 6: 17 s.

lappiplerke (*Anthus cervinus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Lappiplerke (*Anthus cervinus*) hekker i Norge i Finnmark og Troms, samt mer spredt i Nordland. Arten forekommer fra kystlinja til opp i bjørke- og vierregionen. Den ser ut til å foretrekke områder med rikt vierkratt, og unngår tørre områder hvor trærne står tettere. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Lappiplerka overvintrer trolig i Afrika rundt ekvator.

Konklusjon

Lappiplerke (*Anthus cervinus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Bestanden i Finland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover. Ikke minst er dette viktig siden mer enn 50 % av den europeiske hekkebestanden (Russland utelatt) har tilhold i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kjellén, N. 2020. Sträckfågelräkning vid Falsterbo. www.falsterbofagelstation.se
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

lappmeis (*Poecile cinctus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lappmeis (*Poecile cinctus*) har to separate hekkebestander i Norge. Hoveddelen av bestanden finnes trolig i Finnmark og indre Troms, men det er også en liten bestand i nordlige deler av Hedmark og tilgrensede områder i Sør-Trøndelag og Oppland. Arten hekker for det meste i eldre furuskog, i Sør-Norge i de mest skrinne og tørre lavfuruskogene (Bengtson & Sonerud 1991) hvor det er liten konkurranse fra andre meisearter. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr, men også frø. Arten er stand- og streiffugl.

Påvirkninger

Dale og Andreassen (2016) vurderte betydningen av klimaendringer, tap av gammelskog og konkurranse med andre meisearter som potensielle årsaker til bestandsnedgangen i Sør-Norge, men fant mest støtte for at konkurranse med andre meiser, spesielt den økende bestanden av kjøttmeis, kunne være årsaken. SLU Artdatabanken (2020) nevner fragmentering av større skogsområder som negativt, men også mangel på døde trær og stubber for reirplass, samt et mildere klima.

Konklusjon

Lappmeis (*Poecile cinctus*) vurderes som livskraftig LC. Til tross for stor nedgang i Sør-Norge er det ikke kunnskap som tilsier at hele den norske bestanden har gått så mye ned at lappmeisa kvalifiserer for rødlisting. Det er imidlertid behov for mer detaljert informasjon om bestandsstørrelse og bestandsutvikling i Troms og Finnmark for å vurdere om den negative utviklingen lenger sør i Fennoskandia kan ha forplantet seg nordover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Andreassen, E.T. (2013). Lappmeisens (*Parus cinctus*) status i Sør-Norge - en studie av bestandsutviklingen de siste 30 årene og mulige årsaker til den. Masteroppgave 2013. Universitetet for Miljø- og biovitenskap.
- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap/navn>
- Bengtson, R. & Sonerud, G.A. (1991). Lappmeisas forekomst i Norge. *Fauna* 44: 194-204.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dale, S. & Andreassen, E.T. (2016). Population decline of the Siberian tit *Parus cinctus* in southern Norway and an assessment of possible causes. *Ornis Fennica* 93: 77-87.
- Dale, S. & Andreassen, E.T. (2018). Lappmeisen forsvinner fra Hedmark. *Kornkråka* 48: 30-33.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R. A., Järvinen, O. & Rauhala, P. (1986). How are extensive, human-caused habitat alterations, expressed on the scale of local bird populations in boreal forests?. *Ornis Scandinavica* 17: 282–292.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

lappsanger (*Phylloscopus borealis*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lappsanger (*Phylloscopus borealis*) hekker i Norge fåtallig i Finnmark og Troms (Aarvak & Viker 2016).

Påvirkninger

Habitatendringer langs trekkruter og overvintringsområder, og sannsynligvis fangst til matformål er mulige påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015).

Konklusjon

Lappsanger (*Phylloscopus borealis*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og etter kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 81 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 30 individ og 200 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning utenfor Norge**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Aarvak, T. & Vikar, M. (2016). Førstefunn av lappsanger i Norge og litt om dens forekomst. Lappmeisen 27: 40-42.

lappspove (*Limosa lapponica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Lappspove (*Limosa lapponica*) hekker i Norge nesten utelukkende i Finnmark, særlig i Varanger og på Finnmarksvidda, men med noen få hekkepar registrert så langt sør som i Femundsmarka, Hedmark (Bengtson 2007).

Konklusjon

Lappspove (*Limosa lapponica*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er likevel viktig å understreke mangelen på gode bestandsdata for arten. Pågående klimaendringer og smelting av permafrost i palsmyrer (Hofgaard & Myklebost 2019) kan tenkes å påvirke arten negativt. Flere studier av populasjonsvariasjon hos lappspoven er derfor ønskelig.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen

- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bengtson, R. (2007). Lappspoven som hekkefugl i Femundsmarka, Hedmark. Vår Fuglefauna 30: 72-75.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Hofgaard, A. & Myklebost, H.E. (2019). Overvåking av palsmyr. Andre gjenanalyse i Ferdesmyra, Øst-Finnmark. Endringer fra 2008 til 2018. NINA Rapport 1665
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

lappspurv (*Calcarius lapponicus*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Lappspurv (*Calcarius lapponicus*) er knyttet til tundraen, og i Norge forekommer den i fjellområdene i Sør-Norge, mens den i Nord-Norge også finnes ute ved kysten. Arten opptrer i hekketiden

på åpne, ofte nokså karrige, områder særlig i vierregionen. Føden består av frø og insekter. Fugler som hekker i Norge overvintrer trolig i steppeområder i Russland og Asia.

Påvirkninger

Årsakene til bestandsnedgangen for lappspurv er i hovedsak ukjente. En mulig årsak kan være redusert fødetilgang i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Man kan også tenke seg at klimaendringer (økende temperatur og nedbør) i hekkeområdene kan ha negative effekter på hekkesuksess for arter som hekker i fjellet (Lehikoinen et al. 2014; 2018).

Det er imidlertid verdt å merke seg at nedgangen for en del andre fjellevende fuglearter som ble rapportert i 2015 (Kålås et al. 2015) nå ser ut til å ha opphørt. Dette kan tyde på at nedgangen i lappspurvbestanden i større grad kan skyldes faktorer utenfor hekkeområdene.

Konklusjon

Lappspurv (*Calcarius lapponicus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (50-80 % bestandsnedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som sårbar VU, er tiltagende bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * **EN (Sterkt truet): 50 %**
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 58 %
 - Verdien antas å ligge mellom 31 % og 68 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- 1 Påvirkning fra stedegne arter

- **1.1 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Ukjent**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Byrkjedal, I. & Kålås, J.A. (2012). Censuses of breeding birds in a South Norwegian arctic-alpine habitat three decades apart show population declines in the most common species. *Ornis Norvegica* 35: 43-47.
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Koren, C. (2018). Estimating population trends of a riparian bird community in low-Arctic tundra. MSc-thesis. The Arctic University of Norway, UiT. 47 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. *Global Change Biology* DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Lehtikoinen, A., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., & Lindström, Å. (2014). Common montane birds are declining in northern Europe. *Journal of Avian Biology* 45: 3-14.
- Opheim, J. & Høitomt, G. (2018). Fokstumyra naturreservat 2017. Overvåking av hekkebestander av prioriterte fuglearter. Hujon 44: 101-105.
- Opheim, J. & Høitomt, G. (2019). Rapportsammendrag. Fokstumyra naturreservat. Overvåking av hekkebestander av prioriterte fuglearter. Hujon 45: 8-11.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Thingstad, P.G. (2017). Endringer siden 1960/70-tallet i fuglesamfunnene på myr og i fjellbjørkeskog ved Nedalsmagasinet, Tydal. NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2017-7. 27 s.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Mu-

seum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4.
<http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

lappugle (*Strix nebulosa*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blandedegradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Lappugle (*Strix nebulosa*) har Norge som vestgrense for sin europeiske utbredelse. Hekkefunn er kjent fra tidlig på 1900-tallet, men arten har trolig også hekket i Norge tidligere. Den forekommer i områder med gammel barskog, gjerne i mosaikk med myrer, hogstflater eller gamle slåtteeenger. Lenge var Pasvik det området i Norge hvor det var størst sjanse for å finne lappugle, selv om det er få kjente hekkefunn herfra i nyere tid (Shimmings & Øien 2015).

Påvirkninger

Bestanden påvirkes av svingninger i smånagerbestanden. Kvistreirene de gjerne overtar fra andre rovfuglearter er påvirket av hogst (Shimmings & Øien 2015).

Utplassering av kunstige hekkeplattformer i Sør-Norge har hatt positiv effekt, i alle fall på å dokumentere hekkinger. SLU Artdatabanken (2020) nevner også ødeleggelse av gunstige habitater gjennom skogsdrift som en negativ påvirkningsfaktor, sammen med faunakriminalitet, kollisjoner med kjøretøy, samt elektrosjokk/kollisjoner med kraftledninger.

Konklusjon

Lappugle (*Strix nebulosa*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til sårbar VU^o siden bestanden er i økning i Norge, og fordi den henger sammen med større og stabile bestander i øst. Mulighetene for reetablering om arten for en periode skulle forsvinne fra Norge vurderes derfor som gode.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**

- * VU (Sårbar): < 1000 individ
- * NT (Nær truet): < 2000 individ
- Estimert verdi: 132 individ
- Verdien antas å ligge mellom 60 individ og 300 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Kollisjoner**
- **3.1.1 Ledninger, master, bygninger**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.1.2 Kjøretøy**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedegne arter**
- **4.1 Byttedyr/næringskilde**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen

- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Berg, T. (2016). Lappuglehekkinger i Hedmark 1989 - 2015. Fylkesmannen i Hedmark. Rapport 1/2016: 22 s.
- Berg, T., Østby, E., Huldt, R., Svenkerud, R. & Solheim, R. (2019). Lappuglehekking i Hedmark 2016-2018. Vår Fuglefauna 42: 76-81.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2004). Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife International, Cambridge, UK 374 s.
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haga, A. & Bjerke, B.A. (2017). Lappuglene kommer til Østfold. Vår Fuglefauna 40: 132-135.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lawicki, L., Abramczuk, A.V., Domashevsky, S.V., Paal, U., Solheim, R., Chodkiewicz, T. & Wozniak, B. (2013). Range extension of Great Grey Owl in Europe. Dutch Birding 35: 145-154.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solheim, R. (2009). Lappugla - en klimaflyktning på vei sørover?. Vår Fuglefauna 32: 164-169.
- Solheim, R. (2014). Lappugglan på framarsch. Vår Fågelvärld 2014: 46-50.
- Steen, O.F. & Midtgard, H. (2019). Hekking av lappugle dokumentert i Buskerud i 2018. Vår Fuglefauna 42: 30-31.
- Tangen, J.E., Solvang, R. & Steen, O.F. (2020). Lappugle funnet hekkende i Vestfold og Telemark fylke i 2020. Vår Fuglefauna 2020-4: 201-203.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Mu-

låvesvale (*Hirundo rustica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Låvesvale (*Hirundo rustica*) hekker i Norge vanlig i kulturlandskap i hele landet nord til Troms, men mer fåtallig og spredt i Finnmark. Bestandstettheten er størst i de rike jordbruksbygdene på Østlandet, på Jæren og i Trøndelag. Føden består av flygende insekter. Arten overvintrer i det sørlige Afrika.

Konklusjon

Låvesvale (*Hirundo rustica*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6: 40: 39 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

lavskrike (*Perisoreus infaustus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lavskrike (*Perisoreus infaustus*) hekker i Norge i høyereliggende barskoger i innlandet i Sør- og Midt-Norge samt i Øst-Finnmark, og spredt ellers i Nord-Norge. Arten er hele året knyttet til barskog (både gran og furu), og foretrekker eldre skog (Dale & Bøhn 2016; 2017).

Påvirkninger

Arten er knyttet til eldre barskog, og hogst påvirker arten negativt (Dale & Bøhn 2016; 2017).

I Sverige pekes det også på økt reirpredasjon fra andre kråkefugler i områder hvor skogen åpnes opp, samt negative effekter av klimaendringer (SLU Artdatabanken 2020).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Bøhn, K. (2014). Bestandsutvikling og habitatvalg for lavskrike (*Perisoreus infaustus*) i Sør-Norge. Masteroppgave. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Institutt for Naturforvaltning. 40 s.
- Dale, S. & Bøhn, K. (2016). Trends in the Siberian jay, *Perisoreus infaustus*, populations in southern Norway in relation to forestry, climate change and other corvid species. *Annales Zoologici Fennici* 53: 263-280.
- Dale, S. & Bøhn, K. (2017). Hvordan går det med lavskrika på Østlandet?. *Vår Fuglefauna* 40: 64-69.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lammi, E. & Koskimies, P. (1998). Muuttuva Pesimälinnusto. Otava. Helsingfors.
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

lerkefalk (*Falco subbuteo*)

Status: nær truet (NT^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lerkefalk (*Falco subbuteo*) hekker i Norge spredt og fåtallig i de sørøstlige deler av landet i fylkene Hedmark, Oppland, Buskerud, Oslo & Akershus, Østfold, Vestfold, og i senere år i Telemark (Shimmings & Øien 2015; www.artsobservasjoner.no).

Påvirkninger

Siden lerkefalken bruker gamle reir etter andre fugler, spesielt kråkereir, er den avhengig av tilgang på brukte reir (Shimmings & Øien 2015).

Kunstige reirplattformer kan avhjelpe dette (Hagen et al. 1994).

Konklusjon

Lerkefalk (*Falco subbuteo*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til nær truet NT^o siden bestandene i våre naboland er solide og stabile eller økende. Lerkefalken vil derfor kunne rekolonisere fra øst dersom den skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 353 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 290 individ og 500 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning fra stedege arter**
- **1.1 Andre**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen

- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hagen, T.K., Rønning, F. & Tørråsen, A. (1994). Lerkefalken i Hedmark 1991-1993. Vår Fuglefauna 17: 19-22.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kristensen, P. (2017). Første registrerte lerkefalkhekking i Aust-Agder. Fugler i Aust-Agder 46 (2): 109.
- Larsen, B.H. (2020). Lerkefalk i Oppland. Kartlegging i 2019 og vurdering av hekkebestanden. Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland Rapport 2-2020: 32 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

linerle (*Motacilla alba*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Linerle (*Motacilla alba*) hekker i Norge vanlig over hele landet, fra lavlandet til høyt opp mot fjellet. Den er i stor grad knyttet til mennesker og våre bygninger. Føden består hovedsakelig av invertebrater. De sørnorske linerlene overvintrer i Sør-Europa og Nord-Afrika, mens de nordnorske fuglene drar østover mot Tyrkia og Midtøsten, og trolig ned til Etiopia og Sudan.

Konklusjon

Linerle (*Motacilla alba*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandsnedgangen i nabolandene bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent

- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

lirype (*Lagopus lagopus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Lirype (*Lagopus lagopus*) hekker i Norge i fjellet og fjellbjørkeskogen, men finnes helt ned til sjøen i Midt- og Nord-Norge. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Arten er en standfugl som finnes over hele landet der det er egnet habitat.

Påvirkninger

Bestander av hønsefugl, som lirypa, kan påvirkes av høsting (Sandercock et al. 2011).

Endringer i forvaltningsregimer, som for eksempel dag- og/eller sesongkvoter og restriksjoner i kortsalg, kan være virkemidler som reduserer risikoen for overbeskatning. Klimaendringer kan også påvirke bestander av fugl som hekker i fjellet, slik som lirypa (Lehikoinen et al. 2018).

Lite snødekke om våren (eller vinteren) har i Finland vist seg å føre til reduksjon i bestandene, trolig på grunn av økt predasjon (den hvite vinterdrakten gjør rypene mer synlig uten snø) (Melin et al. 2020).

En økning i bestander av mesopredatorer (for eksempel rødrev) kan virke negativt på bakkehekkende fugl som hønsefugl, spesielt dersom smågnagerbestandene er lave (Breisjøberget et al. 2018).

Studier har vist at hønsefuglbestander kan bli betydelig redusert gjennom kollisjoner med kraftledninger (Bevanger 1995; Bevanger et al. 2016), og i Smøla vindpark er lirypa den arten som kolliderer mest med vindturbiner (turbintårnene, se Stokke et al. 2020).

Konklusjon

Lirype (*Lagopus lagopus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata . Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er stabilisering av bestanden. Gitt bestandsnedgangen i bl.a. Finland, bør man følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent

- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bevanger, K. (1995). Estimates and population consequences of tetraonid mortality caused by collisions with high tension power lines in Norway. *Journal of Applied Ecology* 32: 745-753.
- Bevanger, K., May, R. & Stokke, B. G. (2016). Dyreliv og kraftledninger. Miljø- og forsyningmessige utfordringer. NINA Temahefte 67: 120 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Breisjøberget, J. I., Odden, M., Wegge, P., Zimmermann, B. & Andreassen, H. (2018). The alternative prey hypothesis revisited: Still valid for willow ptarmigan population dynamics. *Plos One* 13 (6): e0197289 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0197289>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hjeljord, O. (2015). Ryper før og nå. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). INA fagrapport 30: 28 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière,

- R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. *Global Change Biology* DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Melin, M., Mehtätalo, L., Helle, P., Ikonen, K. & Packalen, T. (2020). Decline of the boreal willow grouse (*Lagopus lagopus*) has been accelerated by more frequent snow-free springs. *Scientific Reports* 10:6987 <https://doi.org/10.1038/s41598-020-63993-7>
 - Nilsen, E.B. & Rød-Eriksen, L. (2020). Trender i størrelsen på den norske lirypebestanden i perioden 2009-2020: Analyser basert på data fra Hønsefuglportalen. NINA Rapport 1869: 30 s.
 - Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
 - Pedersen, H. C. & Karlsen, D. H. (2007). Alt om rypa. Tun Forlag, Oslo.
 - Sandercock, B. K., Nilsen, E. B., Brøseth, H. & Pedersen, H. C. (2011). Is hunting mortality additive or compensatory to natural mortality? Effects of experimental harvest on the survival and cause-specific mortality of willow ptarmigan. *Journal of Animal Ecology* 80: 244–258.
 - Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Stokke, B. G., Nygård, T., Falkdalen, U., Pedersen, H. C. & May, R. (2020). Effect of tower base painting on willow ptarmigan collision rates with wind turbines. *Ecology and Evolution* 10: 5670–5679.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
 - Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

lomvi (*Uria aalge*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Lomvi (*Uria aalge*) hekker i Norge spredt og for det meste fåtallig i kolonier (fuglefjell) langs norskekysten fra Rogaland til Varangerfjorden i Finnmark. Føden består av fisk med lengde opptil 20 cm. Lomvien kan observeres langs hele norskekysten vinterstid, men er da vanligst i Sør-Norge hvor store antall britiske fugler overvintrer i Skagerrak.

Påvirkninger

Fauchald et al. (2015) og BirdLife International (2020) nevner næringstilgang (overfiske), klimaeffekter (og en kombinasjon av disse), drukning i fiskeredskaper, forurensing (oljesøl), forstyrrelser i hekketiden og predasjon som viktige påvirkningsfaktorer. Internasjonalt nevnes også høsting. Unnvikelse av offshore vindkraftverk, og dermed tap av områder for næringssøk, er blitt registrert utenfor hekkeområder ved Helgoland, Tyskland (Peschko et al. 2020).

Konklusjon

Lomvi (*Uria aalge*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (> 80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 15 år som gir en vurderingsperiode på 45 år
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet): 80 %**
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 87 %
 - Verdien antas å ligge mellom 80 % og 90 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Indirekte via høsting av artens næring**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**

- **4.1.1.1 Garnfangst**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**
- **5.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **6 Klimatiske endringer**
- **6.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **7 Menneskelig forstyrrelse**
- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **8 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen

- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 15 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Brun, E. (1969). Utbredelse og hekkebestand av lomvi (*Uria aalge*) i Norge. *Sterna* 8: 209-222.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Lorentsen, S.-H. & Christensen-Dalsgaard, S. (2009). Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2008. NINA Rapport 439: 53 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Peschko, V., Mercker, M. & Garthe, S. (2020). Telemetry reveals strong effects of offshore wind farms on behaviour and habitat use of common guillemots (*Uria aalge*) during the breeding season. *Marine Biology* 167: 118. <https://doi.org/10.1007/s00227-020-03735-5>
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.
- Tschanz, B. & Barth, E.K. (1978). Svingninger i lomvibestanden på Vedøy på Røst. *Fauna* 31: 205-219.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

løvmeis (*Poecile palustris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Løvmeis (*Poecile palustris*) hekker i Norge vanlig i løv- og blandingsskog i lavlandet nord til Nord-Trøndelag. Den er sparsomt forekommende i Nordland og indre deler av Østlandet. Arten hekker også i hager og parker, men i mindre grad enn blåmeis og kjøttmeis, og er mindre begrenset av tilgang på spetthull eller fuglekasser. Høyeste tettheter finner vi i fuktige løvskoger. Føden består av både invertebrater og frø. Løvmeisa er en utpreget standfugl.

Konklusjon

Løvmeis (*Poecile palustris*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*) hekker i Norge vanlig over hele landet, fra kyst til fjell, så lenge det finnes trær eller busker. Den unngår imidlertid sammenhengende eldre barskog. Føden består i hovedsak av insekter. Fugler fra Nord-Norge tilbringer trolig vinteren hovedsakelig i Øst- og Sør-Afrika, mens fugler fra Sør-Norge trolig overvintrer hovedsakelig i Vest-Afrika-bukta.

Konklusjon

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

lunde (*Fratercula arctica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Lunde (*Fratercula arctica*) hekker på Bjørnøya og langs vestkysten av Spitsbergen, særlig i nord (nord til Sjuøyane), hvor noen av de største koloniene finnes. Den forekommer også i noen spredte kolonier i de østlige delene av øygruppen, inkludert Hopen. Til sammen er det registrert 50 kolonier/hekkeområder på Svalbard. Lundene er en typisk kolonihekker som graver ut reiret i gressbevokst jord på større øyer og holmer. Der hvor jord mangler, slik som på Svalbard (enten på grunn av mangel på jord eller på grunn av permafrost), hekker arten i sprekker og hulrom i bergvegger eller mellom steiner. I lav-arktiske og tempererte områder kan lundene forekomme i svært store kolonier. På Svalbard består de fleste koloniene av mer eller mindre spredte par i bratte klippevegger hvor arten hekker sammen med de andre fuglefjellsartene som havhest, krykkje og polarlomvi. Lundene livnærer seg hovedsakelig av små stimfisk. Krepsdyr, blekksprut og børstemark er også viktige byttedyr, spesielt utenom hekkesesongen. Overvintringsområdene til lundene på Svalbard er dårlig kjent, men mange fugler overvintrer trolig i Barentshavet og videre sørvestover i det nordøstlige Atlanterhavet (Strøm 2013).

Konklusjon

Lunde (*Fratercula arctica*) vurderes som livskraftig (LC) på grunn av en relativt stor og antatt stabil eller svakt voksende bestand på Svalbard. Det er imidlertid behov for bedre kunnskap om artens bestandutvikling.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 14 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Descamps, S. and Strøm, H. (in press). When the Arctic gets boreal: ongoing shifts in a high-Arctic seabird community.

- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Stokke, B. G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T., Solvang, R. & Strøm, H. (2021). Fugler Aves - Norge. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken, Norge.
- Strøm, H. (2013). Svalbards fugler. I Kovacs, K. & Lydersen, C. (red.): Svalbard fugler og pattedyr. Norsk Polarinstitutt. Polarhåndbok nr. 13: 85-191. <https://www.npolar.no/arter-arkiv/>
- Strøm, H., Gavrilov, M.V., Krasnov, J.V. and Systad, G.H. (2009). Seabirds. – In: Stiansen, J.E., Korneev, O., Titov, O., Arneberg, P. (Eds.), Filin, A., Hansen, J.R., Høines, Å., Marasaev, S. (Co-eds.). Joint Norwegian-Russian environmental status 2008. Report on the Barents Sea Ecosystem. Part II – Complete report. IMR/PINRO Joint Report Series 67-73.

makrellterne (*Sterna hirundo*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Makrellterne (*Sterna hirundo*) hekker i Norge langs hele kysten. Hoveddelen av bestanden finnes i Sør-Norge, og arten blir gradvis mer spredt og fåtallig dess lenger nord man kommer. Makrellterna forekommer både ved ferskvann og i skjærgården langs kysten, gjerne i selskap med rødnebbterne, hettemåke og fiskemåke. Innlandshekking er mest utbredt på Østlandet, samt i Trøndelag og i Nord-Norge. Føden består hovedsakelig av fisk opptil 15 cm i størrelse. Arten overvintrer langs kysten av Vest- og Sør-Afrika.

Påvirkninger

I hekketiden er sviktende næringstilgang, egg- og ungepredasjon fra mink, forstyrrelser av mennesker ved hekkeplassen, og gjengroing av hekkeplasser aktuelle negative faktorer (Byrkjeland 2015).

Siden makrellternene klarer seg bedre i våre naboland, er det trolig lokale forhold hos oss som forårsaker bestandsnedgang framfor f.eks. forhold under trekk og overvintring.

Konklusjon

Makrellterne (*Sterna hirundo*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (50-80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).

- **A2 - Reduksjon i fortid**

- Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
- Generasjonstiden er på 10 år som gir en vurderingsperiode på 30 år
- Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * **EN (Sterkt truet): 50 %**
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 77 %
- Verdien antas å ligge mellom 70 % og 80 %
- Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Opphørt/reduert drift**
- **1.1.1.1 Beite**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedegne arter**
- **3.1 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Menneskelig forstyrrelse**
- **4.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen

- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bergan, M. & Andersen, G.S. (2019). Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2019. Rapport fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus 29 s. + vedlegg.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Byrkjeland, S. (2015). Hekkande sjøfugl i Hordaland 2014. Forvaltingsplan for 69 sjøfuglreservat, samt oppdatert bestandsoverslag for dei ulike sjøfuglartane i fylket. Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 3/2015: 268 s + vedlegg.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Kjøstvedt, J. K. & Steel, C. (2008). Totaltelling av sjøfugl i Aust-Agders skjærgård i hekketiden 2007. Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 61 s.
- Larsen, T. (2012). Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2012. Hekkefuglteljingar i sjøfuglreservata. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Rapport 9-2012: 1-116.
- Larsen, V. A. (2008). Hekkende sjøfugl i Rogaland 2008. Fylkesmannen i Rogaland - Miljøvernavdelingen. Rapport. s. 1-13.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- NOF avdeling Oslo og Akershus 2020. oa.birdlife.no/prosjektrapport/59. Lastet ned 12. august 2020.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Steel, C. & Kjøstvedt, J.H. (2017). Sjøfugler i Aust-Agders skjærgård i hekketiden 2014. Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2017: 33 s. + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

måltrost (*Turdus philomelos*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Måltrost (*Turdus philomelos*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet, men er mer fåtallig i Finnmark. Den er vanligst i bar- og blandingsskog, men kan også hekke i ren løvskog. Måltrosten forekommer også i yngre granplantefelt og i treløse områder med store einerbusker. I noen byer i Sør-Norge kan den også hekke i villastrøk og i større hager og parker. Føden består i hovedsak av invertebrater og bær. Arten overvintrer i Sør-Europa og Nordvest-Afrika.

Konklusjon

Måltrost (*Turdus philomelos*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

møller (*Curruca curruca*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Møller (*Curruca curruca*) hekker i Norge relativt vanlig på Østlandet og langs kysten til Rogaland, men mer spredt på Vestlandet og i Trøndelag. Lenger nordover i landet er den fåtallig. Arten er knyttet til buskrike skogkanter, beitemarker med einer eller lignende områder som veksler mellom helt åpen og tett vegetasjon. Føden består i hovedsak av insekter. Fugler som hekker i Norge trekker via Midtøsten til overvintringsområder som trolig befinner seg i Nordøst-Afrika.

Påvirkninger

Avvirkning av store og grove trær i hekketerritoriene blir angitt å være negativt for arten (SLU Artdatabanken 2020).

Man kan tenke seg at gjengroing av beitemarker og andre buskrike områder er ufordelaktig. Nedgangen i bestanden kan også skyldes faktorer utenfor Norge (trekk og/eller overvintring).

Konklusjon

Møller (*Curruca curruca*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata viser en nedgang i bestanden på kort sikt. Nedgangen antas å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man bør imidlertid følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

munk (*Sylvia atricapilla*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Munk (*Sylvia atricapilla*) hekker i Norge vanlig nordover til Helgeland, men er noe mer fåtallig lenger nord. Arten er knyttet til løv- og blandingsskog med rikt utviklet undervegetasjon og busksjikt, og kan gå helt opp til fjellbjørkeskogen. Den lever av insekter, om høsten og vinteren også bær og frukt. Et fåtall individer overvintrer i Norge, men de fleste trekker enten til Middelhavet og Øst-Afrika eller til Sør-Europa og Vest-Afrika.

Konklusjon

Munk (*Sylvia atricapilla*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata viser en nedgang i bestanden på kort sikt. Bestandene i våre naboland er stabile eller økende, og nedgangen i Norge antas å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man bør imidlertid følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

musvåk (*Buteo buteo*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Musvåk (*Buteo buteo*) hekker i Norge hovedsakelig i de lavereliggende, sørøstlige deler av landet, men den forekommer også langs kysten nord til Hordaland. Det er i tillegg gjort noen få hekkefunn i Trøndelag. Arten trives best i løvtre-dominerte skogholt med åpent landskap innimellom hvor den kan jakte på smågnagere. De aller fleste av musvåkene som hekker i Norge overvintrer i Vest-Europa, noen også i Nord-Afrika. En mindre del av bestanden overvintrer imidlertid på Sør- og Østlandet (Bakken et al. 2003; Knoff 2006).

Konklusjon

Musvåk (*Buteo buteo*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang. Bestanden i Finland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2003). Norsk ringmerkingsatlas. Vol 1. Stavanger Museum, Stavanger 431 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Knoff, C. (2006). Musvåk *Buteo buteo*. S. 156-157 i: Svorkmo-Lundberg, T., Bakken, V., Helberg, M., Mork, K., Røer, J.E. & Sæbø, S. (red.) Norsk Vinterfuglatlas. Fuglenes utbredelse, bestandsstørrelse og økologi vinterstid. Norsk Ornitologisk Forening, Trondheim
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

myrhauk (*Circus cyaneus*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Myrhauk (*Circus cyaneus*) hekker i Norge spredt og fåtallig i de sentrale deler av Sør-Norge, fra Rørosområdet til Hallingdal. Det er dessuten spredte forekomster ellers i Trøndelag og i Finnmark. Myrhauken er knyttet til vierbevokste myr- og heiområder i fjellet, samt i åpen fjellskog. Føden består hovedsakelig av smånagere og spurvefugler. Noen få individer overvintrer i Sør-Norge, men de fleste tilbringer vinteren lenger sør i Europa.

Påvirkninger

Myrhauken lever i stor grad av smånagere, noe som medfører at både forekomst og hekkesuksess påvirkes av smånagertilgangen. Habitatendringer som følge av for eksempel gjengroing eller tekniske inngrep kan ha negative konsekvenser for arten (Shimmings & Øien 2015).

Myrhauken kan ta rypekyllinger, og fra Skottland er det kjent at arten blir utsatt for menneskelig etter-

strebelse på grunn av dette(Hanley et al. 2010).

Konklusjon

Myrhauk (*Circus cyaneus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 119 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 50 individ og 280 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/ redusert drift**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**

- **2.1 Terrestrisk**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedegne arter**
- **4.1 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hanley, N., Czajkowski, M., Hanley-Nickolls, R. & Redpath, S. (2010). Economic values of species management options in human-wildlife conflicts Hen Harriers in Scotland. Ecological Economics 70 (1): 107-113.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

myrrikse (*Porzana porzana*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Myrrikse (*Porzana porzana*) hekker i Norge spredt og meget fåtallig fra Oslofjorden og langs kysten nord til Trøndelag. Norge ligger i nordkanten av utbredelsesområdet og vi har bare en liten randbestand her i landet. Arten finnes i næringsrike ferskvann, myrer og sumper med vegetasjon dominert av starr, siv og elvesnelle. Føden består hovedsakelig av små invertebrater og plantemateriale.

Overvintringsområdet for fugler som hekker i Norge er dårlig kjent, men antas å være i Middelhavsområdet eller i Afrika sør for Sahara.

Påvirkninger

Påvirkninger: Tap av gunstige hekkelokaliteter gjennom bl.a. drenering og endringer i vannstand er viktige trusler mot arten (Shimmings & Øien 2015; SLU Artdatabanken 2020).

I tillegg kan faktorer under trekket eller i overvintringsområdene påvirke arten (SLU Artdatabanken 2020).

.

Konklusjon

Myrrikse (*Porzana porzana*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 53 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 50 individ og 60 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **2 Klimatiske endringer**

- **2.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap>
navn

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

myrsanger (*Acrocephalus palustris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Myrsanger (*Acrocephalus palustris*) hekker i Norge fåtallig på Øst- og Sørlandet, men er også registrert reproduserende i både Rogaland og Trøndelag. Myrsangeren er en relativt nyetablert hekkefugl i Norge med første dokumenterte hekking ved Presterødskilen, Vestfold i 1970. Arten foretrekker rike og frodige områder i lavlandet med kulturlandskap og næringsrik våtmark, og opptrer ofte i kantsoner med urtevegetasjon mot fulldyrket mark. Den har et skjult levevis når sangperioden er over, og det er vanskelig å dokumentere eventuelle hekkefunn. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Arten overvintrer i sørøstlige deler av Afrika.

Konklusjon

Myrsanger (*Acrocephalus palustris*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen

- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt

Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. 2019. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

myrsnipe (*Calidris alpina*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Myrsnipe (*Calidris alpina*) hekker i Norge fåtallig på strandenger og lyngmarker langs kysten i Sør-Norge. Den er mer vanlig i fjellet i tilknytning til gress-/starrmyrer og fuktige fjellvidder over hele landet, men er mest tallrik i Nord-Norge. Den nord-norske hekkebestanden består av fugler av nominatunderarten *alpina*. Hekkefugler langs kysten av Sør-Norge, som for eksempel på Jæren og Lista, har vært beskrevet som tilhørende underarten *schinzii*, men både biometri og genetiske undersøkelser viser at sørnorske hekkefugler er en mellomform av de to underartene (Marthinsen et al. 2007).

Konklusjon

Myrsnipe (*Calidris alpina*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent

- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Marthinsen, G., Wennerberg, L. & Lifjeld, J. (2007). Phylogeography and subspecies taxonomy of dunlins (*Calidris alpina*) in western Palearctic analysed by DNA microsatellites and amplified fragment length polymorphism markers. Biological Journal of the Linnean Society 92: 713-726.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K.,

Sterup, J., Søvting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

nattergal (*Luscinia luscinia*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Nattergal (*Luscinia luscinia*) hekker i Norge spredt og fåtallig i de sørligste deler av landet fra Vest-Agder til Østfold og Akershus, samt i sørlige deler av Buskerud, Oppland og Hedmark. Nattergalen finner man først og fremst i tett løvskog med rik undervegetasjon i nærheten av kulturmark eller våtmarker. Føden består hovedsakelig av invertebrater. Arten overvintrer i østlige deler av Afrika.

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) antar at bestanden er mest påvirket av forholdene under trekket og i overvintringsområdene. I deler av det norske utbredelsesområdet befinner mange av de kjente hekkeplassene seg i naturreservater og er derfor i liten grad utsatt for biotopinngrep. I Sverige nevnes gjenvoksing, skogplanting samt bortfall av løvrike skogholt som mulige negative påvirkningsfaktorer (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Nattergal (*Luscinia luscinia*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ

- * EN (Sterkt truet): < 250 individ
- * VU (Sårbar): < 1000 individ
- * **NT (Nær truet): < 2000 individ**
- Estimert verdi: 1300 individ
- Verdien antas å ligge mellom 1000 individ og 2000 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.1.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduisert drift**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/ navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haftorn, S. (1971). Norges fugler. Universitetsforlaget.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

nattravn (*Caprimulgus europaeus*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Nattravn (*Caprimulgus europaeus*) hekker i Norge spredt og fåtallig fra Viken til Vest-Agder, med tyngdepunkt i Østfold. Hekkebiotopen er dominert av småkupert skoglandskap med knauser og

koller som er bevokst med skrin og åpen furuskog. Føden består av insekter. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Påvirkninger

Mange av hekkeplassene er lite utsatt for inngrep siden de ofte er i skrin furuskog på knauser og koller. I Sverige påpekes det at gjenvoksing med tett skog er ugunstig, og likeså opphør av småskala landbruk med beitemarker, samt avvirkning av åpne furuskoger (SLU Artdatabanken 2020).

Shimmings og Øien (2015) nevner flere mulige påvirkningsfaktorer (reduert tilgang på insekter, påkjørsler av biler og overvintringsforholdene i Afrika).

Konklusjon

Nattravn (*Caprimulgus europaeus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC° grunnet solide og økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

nøttekråke (*Nucifraga caryocatactes*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Nøttekråke (*Nucifraga caryocatactes*) forekommer i Norge i to klart adskilte underarter, som begge hekker her i landet. Dette er nominatunderarten *caryocatactes*, og underarten *macrorhynchos*, som gjerne kalles sibirnøttekråke. Nøttekråka lever for en stor del av nøtter og konglefrø, spesielt hasselnøtter og sembrafurufør. Sibirnøttekråka hekker hovedsakelig i Trøndelagsfylkene og Nordland, mens det er nominatunderarten som hekker lenger sør i landet. Den norske hekkebestanden av sibirnøttekråke har vært sterkt påvirket av «invasjoner» fra øst, som skjer dersom bestandene der har dårlig næringstilgang. Denne underarten ser ut til å ha fått særlig godt fotfeste i Trøndelagsfylkene etter en slik invasjon i 1995.

Konklusjon

Nøttekråke (*Nucifraga caryocatactes*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av bestandsestimater og fordi det ikke foreligger rapporter om bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen, spesielt for nominatunderarten, i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent

- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

nøtteskrike (*Garrulus glandarius*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Nøtteskrike (*Garrulus glandarius*) hekker i Norge relativt vanlig på Østlandet, Sørlandet og i Trøndelag, men er mindre vanlig i Nord-Norge og på Vestlandet. Arten foretrekker løv- og blandingsskoger i lavlandet, særlig eikeskog, men hos oss finner vi nøtteskrika også i granskog så langt grana går opp mot fjellet. Om sommeren lever arten hovedsakelig av animalsk føde, som fugleunger, insekter o.l., mens den skifter til vegetabilsk føde om vinteren. Fugler som hekker i Norge er stort sett standfugler.

Konklusjon

Nøtteskrike (*Garrulus glandarius*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

orrfugl (*Lyrurus tetrrix*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Orrfugl (*Lyrurus tetrrix*) hekker i Norge i skogs- og heiområder over hele landet, men er mer fåtallig i Finnmark. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Arten er stand- eller streiffugl.

Påvirkninger

Bestander av hønsefugl, som orrfugl, kan påvirkes av høsting (Sandercock et al. 2011).

Endringer i forvaltningsregimer, som for eksempel dag- og/eller sesongkvoter og restriksjoner i kortsalg, kan være virkemidler som reduserer risikoen for overbeskatning. En økning i bestander av mesopredatorer (for eksempel rødrev) kan virke negativt på bakkehekkende fugl som hønsefugl, spesielt dersom smånagerbestandene er lave (Breisjøberget et al. 2018).

Studier har vist at hønsefuglbestander kan bli betydelig redusert gjennom kollisjoner med kraftledninger (Bevanger 1995; Bevanger et al. 2016).

I Sverige påpekes det at gjenvoksing og drenering av myrområder, samt gjenvoksing av kulturlandskapet i skogsområder virker negativt inn på bestandene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Orrfugl (*Lyrurus tetrix*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt indikasjoner på bestandsnedgang i Norge og Sverige over en lengre periode enn tre generasjoner, bør man følge nøye med på utviklingen. Det er behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Artfakta från Artdatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon>
- Bevanger, K. (1995). Estimates and population consequences of tetraonid mortality caused by collisions with high tension power lines in Norway. *Journal of Applied Ecology* 32: 745-753.
- Bevanger, K., May, R. & Stokke, B. G. (2016). Dyreliv og kraftledninger. Miljø- og forsyningmessige utfordringer. NINA Temahefte 67: 120 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Breisjøberget, J. I., Odden, M., Wegge, P., Zimmermann, B. & Andreassen, H. (2018). The alternative prey hypothesis revisited: Still valid for willow ptarmigan population dynamics. *Plos One* 13 (6): e0197289 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0197289>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Sandercock, B. K., Nilsen, E. B., Brøseth, H. & Pedersen, H. C. (2011). Is hunting mortality additive or compensatory to natural mortality? Effects of experimental harvest on the survival and cause-specific mortality of willow ptarmigan. *Journal of Animal Ecology* 80: 244-258.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

perleugle (*Aegolius funereus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Perleugle (*Aegolius funereus*) hekker i Norge i barskog over hele landet, men er mer fåtallig i Finnmark, og fraværende over store deler av Vestlandet. Den er avhengig av hulrom i trær for å hekke, særlig gamle svartspetthull, men tar gjerne i bruk fuglekasser. Perleugla lever fortrinnsvis av smågnagere. Etablerte hanner er ofte stasjonære, mens hunner og ungfugler er nomadiske og flytter seg etter smågnagertilgangen.

Konklusjon

Perleugle (*Aegolius funereus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger indikasjoner på bestand-snedgang. Bestandene i våre naboland er imidlertid i nedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/avn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Steen, O.F., Edvardsen, J., Slaaen, I. & Østensen, B. (2015). Hvor vanlig er perleugle som hekkefugl i Grenlandsområdet?. Fugler i Telemark 44 (2): 4-15.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

pilfink (*Passer montanus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Pilfink (*Passer montanus*) hekker i Norge vanlig på deler av Østlandet og langs kysten til Hordaland, samt i Trøndelag. Ellers finnes den spredt og fåtallig helt nord til Varanger i Finnmark. Pilfinken hekker både i byer og tettbebyggelse, og i jordbruksområder. Føden består hovedsakelig av plantemateriale, men ungene fores i stor grad med insekter. Pilfinken er i hovedsak standfugl, men noen ser ut til å forlate Norge om høsten.

Konklusjon

Pilfink (*Passer montanus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Sauola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M., Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.

Oriolus oriolus(Linnaeus, 1758) (*Oriolus oriolus*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Pirol (*Oriolus oriolus*) hekker i områder med storvokste løvtrær i park- eller kulturlandskapet, og gjerne ved vann. Arten sitt hovedutbredelsesområde er sør og øst for Skandinavia. Pirolen er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha “etablert reproduserende” bestand. I Norge ble pirolen for første gang påvist hekkende ved Sandefjord, Vestfold i 1972 (Gjershaug et al. 1994).

Konklusjon

Pirol (*Oriolus oriolus*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reprodukerende individer i minst 10 år).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141

polarlomvi (*Uria lomvia*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Polarlomvi (*Uria lomvia*) hekker i Fastlands-Norge nå bare i fuglefjell i Finnmark, med flest par på Hornøya, og er en randpopulasjon av en stor bestand med tyngdepunkt i de arktiske delene av Nord-Atlanteren. Føden består av småfisk. Arten overvintrer vanlig langs kysten av Finnmark, men er fåtallig lenger sør.

Påvirkninger

Fauchald et al. (2015) og BirdLife International (2020) nevner næringstilgang (overfiske), klimaeffekter (og en kombinasjon av disse), drukning i fiskeredskaper, forurensing (oljesøl) og predasjon som viktige påvirkningsfaktorer. Internasjonalt nevnes også høsting.

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor polarlomvi ble vurdert som sterkt truet EN, er en nedjustering av bestandsestimater samt oppdaterte tall for bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 13 år som gir en vurderingsperiode på 39 år
 - Terskler:

- * **CR (Kritisk truet): 80 %**
- * EN (Sterkt truet): 50 %
- * VU (Sårbar): 30 %
- * NT (Nær truet): 15 %
- * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 92 %
- Verdien antas å ligge mellom 85 % og 95 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnen bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 I vann**
- **1.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Tilfeldig mortalitet**
- **3.1 Bifangst**
- **3.1.1 Fiskerelatert**
- **3.1.1.1 Garnfangst**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedegne arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Byttedyr/næringskilde**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Klimatiske endringer**
- **5.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til CR siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Ny tolkning av tidligere data.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 13 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Anker-Nilssen, T., Christensen-Dalsgaard, S., Dehnhard, N., Strøm, H. (redaktører), Bustnes, J.O., Benjaminsen, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Langset, M., Lorentsen, S.-H., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K., Systad, G.H.R. 2020. Sjøfugl i Norge 2019. Resultater fra SEAPOPOP-programmet. SEAPOPOP. 28 s

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Frederiksen M., Descamps S., Erikstad K.E., Gaston A.J., Gilchrist H.G., Johansen K.L., Kolbeinson Y., Linnebjerg J.L., Mallory M.L., McFarlane Tranquilla L.A., Merkel F.R., Montevecchi W.A., Mosbech A., Reiertsen T.K., Robertson G.J., Steen H., Strøm H., Thórarinnsson T.L. (2016). Migratory connectivity of a declining seabird on an ocean basin scale: conservation implications. *Biological Conservation* 200: 26-35.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.

polarsisik (*Acanthis hornemanni*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Polarsisik (*Acanthis hornemanni*) hekker vanlig i Nord-Norge, og unntaksvis så langt sør som Nord-Trøndelag. Den forekommer både i fjellbjørkeskogen og vierregionen. Dette er gjerne i de samme områdene som slektningen gråsisik hekker. Det er ikke med sikkerhet påvist hybridisering mellom disse artene. Føden består i hovedsak av frø. Utenom hekkesesongen streifer polarsisiken omkring, ofte i flokk med gråsisik. Arten kan trekke ut av Norge, og den blir observert i Nord- og Mellom-Europa vinterstid.

Konklusjon

Polarsisik (*Acanthis hornemanni*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger indikasjoner på nedgang i bestanden. Det er imidlertid behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen

- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

rapphøne (*Perdix perdix*)

Status: regionalt utdødd (RE) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Rapphøne (*Perdix perdix*) hekker i åpent kulturlandskap og steppeområder, ofte med noe spredt buskvegetasjon. Skandinavia utgjør utkanten av utbredelsen til arten. Rapphøna etablerte seg som hekkefugl i Norge mot slutten av 1800-tallet og var i en periode tallrik på Østlandet og nord til Trøndelag (Haftorn 1971).

Påvirkninger

Norge representerer utkanten av rapphønas utbredelsesområde, og siden arten er standfugl vil klimatiske forhold ha stor innvirkning på bestandsstørrelse og utbredelse. Ugressbekjempelse og et mer intensivt landbruk blir pekt på som viktige årsaker til bestandsnedgangen mange steder i Europa. Mangel på føde vinterstid kan være en annen viktig årsak (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Rapphøne (*Perdix perdix*) hekker ikke lenger regelmessig i Norge og vurderes til rødlistekategori regionalt utdødd RE.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haftorn, S. (1971). Norges fugler. Universitetsforlaget.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

ravn (*Corvus corax*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Ravn (*Corvus corax*) hekker i Norge over hele landet. Den er alteter, men trenger tilgang på animalsk føde, gjerne i form av åtsler. Forekomsten er oftest bestemt av dette, samt tilgang på hekkeplasser. Reiret plasseres helst i en bratt fjellvegg på hylle med overheng, men den kan også bygge reir i trær. Voksne fugler er territorielle året rundt, mens yngre fugler kan danne flokker og streife omkring.

Konklusjon

Ravn (*Corvus corax*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

ringdue (*Columba palumbus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Ringdue (*Columba palumbus*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet opp til bjørkebeltet. Den utvidet sitt utbredelsesområde mot slutten av 1900-tallet og hekker i dag også i Finnmark, på Vestlandet og høyere opp i bjørkeregionen enn tidligere. Arten finnes både i sammenhengende skogsområder og i kulturlandskapet, samt i hager og parker. Føden består i hovedsak av plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer på kontinentet og i noen grad i Sør-Norge.

Konklusjon

Ringdue (*Columba palumbus*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata viser en nedgang i bestanden i vurderingsperioden. Bestandene i våre naboland er stabile eller økende. Nedgangen i Norge antas å skyldes naturlige fluktuasjoner, og man har sett en økning i bestanden i perioden 2015-2019.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

ringtrost (*Turdus torquatus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Ringtrost (*Turdus torquatus*) hekker i Norge vanlig i høyereliggende områder i det meste av landet, samt mange steder helt ute ved kysten. Den foretrekker kuperte områder med bergknauser, skrenter og juv, gjerne hvor det er einerbusker. Føden består hovedsakelig av invertebrater og bær. Ringtrosten overvintrer i Sør-Europa og Nord-Afrika.

Konklusjon

Ringtrost (*Turdus torquatus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4.

<http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rødnebbterne (*Sterna paradisaea*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Rødnebbterne (*Sterna paradisaea*) hekker på Svalbard vanlig langs kysten over det meste av øygruppen. Rødnebbterna kan hekke som enkeltpar, men opptrer oftest i kolonier på opptil flere hundre par. Arten hekker på strandavsetninger, på tundra nær sjøen og på øyer og holmer, hvor arten er relativt trygg for landpredatorer. Den livnærer seg hovedsakelig av små fisk, særlig polartorsk, krepsdyr, børstemark og insekter som fanges nær vannoverflaten. Utenfor hekkesesongen oppholder arten seg både langs kysten og i åpent hav. Mange rødnebbterner tilbringer vinteren i drifisen i Sørishavet, men deler av bestanden overvintrer trolig også i farvannene utenfor kysten av Vest- og Sør-Afrika. Fuglene vender tilbake til Svalbard i slutten av mai eller begynnelsen av juni, og de fleste forlater øygruppen igjen fra slutten av august til midten av september (Strøm 2013).

Konklusjon

Rødnebbterne (*Sterna paradisaea*) vurderes som livskraftig (LC) på bakgrunn av en stor og antatt stabil bestand på Svalbard. Det er imidlertid behov for bedre kunnskap om artens bestandsutvikling på Svalbard.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 11 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkelokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International. (2015b). Internettsøk kriteriedokumentasjon Europeisk rødliste 2015. <http://www.iucnredlist.org/initiatives/europe>
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stokke, B. G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T., Solvang, R. & Strøm, H. (2021). Fugler Aves - Norge. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken, Norge.
- Strøm, H. (2013). Svalbards fugler. I Kovacs, K. & Lydersen, C. (red.): Svalbard fugler og pattedyr. Norsk Polarinstitutt. Polarhåndbok nr. 13: 85-191. <https://www.npolar.no/arter-arkiv/>

rødstilk (*Tringa totanus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Rødstilk (*Tringa totanus*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet, fra skjærgården til over skoggrensa, bortsett fra i de sentrale skogsområdene på Østlandet. Arten er primært knyttet til ulike typer våtmark, men finnes også i fuktige gressmarker i landbruksområder. Føden i hekketiden består hovedsakelig av insekter, edderkoppdyr og leddormer. Fugler som hekker i Norge tilhører nominatunderarten *totanus* og overvintrer trolig hovedsakelig i Afrika. Rødstilker som overvintrer på vestkysten av Norge kommer trolig hovedsakelig fra Island (underarten *robusta*).

Påvirkninger

Det er ikke kjent hva som har forårsaket bestandsnedgangen i Norge. Siden arten er en langdistansetrekker er det mulig at forhold på rasteplassene under trekket eller i overvintringsområdet kan være en medvirkende faktor (Lindström et al. 2019).

Billerman et al. (2020) nevner intensivt jordbruk, drenering og utbygging av våtmarker, samt klimaendringer som potensielt negative påvirkningsfaktorer.

Konklusjon

Rødstilk (*Tringa totanus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en signifikant bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).

- **A2 - Reduksjon i fortid**

- Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
- Generasjonstiden er på 5 år som gir en vurderingsperiode på 15 år
- Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 26 %
- Verdien antas å ligge mellom 5 % og 35 %
- Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Drenering (grøfting)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Slått**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.3 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.3.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Ukjent**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- NOF avdeling Oslo og Akershus 2020. oa.birdlife.no/projektrapport/59. Lastet ned 12. august 2020.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*) hekker i Norge vanlig i det meste av landet, men er mindre tallrik på Vestlandet og i deler av Finnmark. Arten foretrekker åpen skog, gjerne tørre og fattige furuskoger, men finnes også i de fleste andre typer skog samt i større parker og hager med store trær. Føden består i hovedsak av invertebrater, men også noe bær. Rødstjerten overvintrer i tørre områder i tropisk Afrika.

Konklusjon

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rødstrupe (*Erithacus rubecula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Rødstrupe (*Erithacus rubecula*) hekker i Norge vanlig over store deler av landet, men forekommer fåtallig i Finnmark. Rødstrupen finnes i alle typer skog, samt i hager og parker. Føden består i hovedsak av invertebrater og bær. De fleste individer overvintrer vanligvis i Sørvest-Europa og Middelhavsområdet, men en del kan også tilbringe vinteren langs kysten av Sør-Norge.

Konklusjon

Rødstrupe (*Erithacus rubecula*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rødvingetrost (*Turdus iliacus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Rødvingetrost (*Turdus iliacus*) hekker i Norge vanlig over hele landet, fra kyst til fjell. Arten hekker i all slags skog, men synes å unngå større, sammenhengende områder med ensformig barskog. Den trives best i frodig blandings- eller løvskog med godt utviklet busksjikt, gjerne i områder som grenser til kulturmark. Den kan også hekke i hager, kirkegårder og parker. Føden består i hovedsak av invertebrater og bær. Noen individer overvintrer i Norge, men de fleste trekker til Vest- og Sør-Europa.

Konklusjon

Rødvingetrost (*Turdus iliacus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandssnedgangen i Sverige bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.

- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*) hekker i Norge i lavlandet langs Oslofjorden samt langs kysten til og med Rogaland. Den er sterkt knyttet til våtmarker med takrørsområder. Arten har økt markant i antall og utbredelse i Europa på 1900-tallet. I Norge ble første hekkefunn dokumentert i Borrevannet, Vestfold i 1947. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Rørsangeren overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen

- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S., Andersen, G.S., Eie, K., Bergan, M. & Stensland, P. (2001). Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, Oslo 362 s.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Fjærbu, R.J. (2012). Rørsangeren ved Reddalsvann før og nå. Fugler i Aust-Agder
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Johnsen, J.T. (2010). Fugletakseringer i Børsesjø naturreservat 2010. 16 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt

Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K.S. (2020). Hekkende fugl i Slevdalsvann Naturreservat – Status per 2019, med tilstandsvurdering. NOF Lister Rapport 1-2020: 66 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

rosenfink (*Carpodacus erythrinus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonssørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*) er en fåtallig art i Norge, der den har nordvestgrensen for sin forekomst i Europa. Arten er relativt ny som hekkefugl, og første hekking ble dokumentert i 1970 (Shimmings & Øien 2015).

Påvirkninger

Arten blir positivt påvirket av en suksessjonsfase med økt forekomst av busker og kratt samt rik tilgang til høystauder. Den blir imidlertid negativt påvirket etter hvert som man får et mer helhetlig skogdekke, eller fjerning av buskvegetasjon og høystauder for eksempel gjennom beiting. Arten påvirkes også negativt av andre endringer av kulturlandskapet som drenering og fjerning av kantsoner. I tillegg kan faktorer utenfor hekkeområdene (trekk og overvintring) påvirke bestandsutviklingen (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduksjonsdyktige individer).

Kategorien endres fra sårbar VU basert på kriteriet C1, som ble benyttet i Rødlista 2015, siden det er grunn til å tro at bestanden har vært noenlunde stabil i perioden 2010-2019. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover. Gitt små bestander og bestandsnedgang i våre naboland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet): < 2000 individ**
 - Estimert verdi: 1450 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 1000 individ og 2500 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.2.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3 Buskap/dyrehold**
- **1.1.3.1 Beite**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och

förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Sauola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

rugde (*Scolopax rusticola*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Rugde (*Scolopax rusticola*) hekker i Norge vanlig i skogsområder over hele landet helt opp til fjellbjørkeskogen. Arten er særlig knyttet til fuktig skogbunn, og lever i hovedsak av meitemark. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Vest-Europa.

Konklusjon

Rugde (*Scolopax rusticola*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent

- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

sandlo (*Charadrius hiaticula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sandlo (*Charadrius hiaticula*) hekker i Norge spredt både langs kysten og i fjellet. I lavlandet er arten i stor grad knyttet til åpne, vegetasjonsfattige strandområder langs kysten, og ved enkelte innsjøer og vassdrag. I fjellet hekker den på lav- og mellomalpine fjellvidder med karrig vegetasjon. Man har regnet fuglene som hekker i Sør-Norge til nominatunderarten *hiaticula*, som er utbredt i Mellom- og Vest-Europa, og fuglene i nord til underarten *tundrae*, som ellers hovedsakelig hekker på den russiske tundraen. Genetiske studier har imidlertid funnet at sandloene i Nord-Skandinavia, som man tidligere regnet som underarten *tundrae*, er en «mellomform» som genetisk er ganske lik *hiaticula* (Thies et al. 2018).

Konklusjon

Sandlo (*Charadrius hiaticula*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/avn>
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2003). Norsk ringmerkingsatlas. Vol 1. Stavanger Museum, Stavanger 431 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T., Briedis, M., Heggøy, O. & Hahn, S. (2016). Seasonal migration strategies of the Common Ringed Plover *Charadrius hiaticula*. Ibis 159: 225-229.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Thies, L., Tomkovich, P., dos Remedios, N., Lislevand, T., Pinchuk, P., Wallander, J., Dänhardt, J., Blomqvist, D. & Küpper, C. (2018). Population and subspecies differentiation in a high latitude breeding wader, the Common Ringed Plover *Charadrius hiaticula*. Ardea 106: 163–176.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sandsvale (*Riparia riparia*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sandsvale (*Riparia riparia*) hekker i Norge i lavereliggende områder over det meste av landet. En oppsummering av status for sandsvale i Norge per 2010 (Aarvak et al. 2012) viste at utbredelsesarealet hadde blitt betydelig redusert i siste 40-årsperiode (57-75 %).

Påvirkninger

Sandsvaler hekker gjerne i sandtak, og er da utsatt for uttak av sand i hekkeperioden (SLU Artdatabanken 2020).

Flomsikring av elver har medført at naturlige hekkeplasser i vertikale sandbanker er blitt færre (Billerman et al. 2020).

Det er også blitt pekt på at nedgang i bestander av flygende insekter kan medføre mindre tilgang til føde. I tillegg kan faktorer utenfor hekkeområdene (trekk og overvintring) påvirke bestandsutviklingen (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Sandsvale (*Riparia riparia*) er blitt rapportert i nedgang flere steder i Norge, uten at vi har kvantitative estimater på dette. Vi finner det rimelig å anta at bestandsnedgangen for sandsvale i Norge er tilsvarende som i Sverige (40 % de siste tre generasjoner), og vurderer arten til rødlistekategori sårbar VU basert på kriteriet A2 (30-50 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er en sannsynlig tiltagende bestandsnedgang. Det er behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,c)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %

- * VU (Sårbar): 30 %
- * NT (Nær truet): 15 %
- * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 40 %
- Verdien antas å ligge mellom 40 % og 40 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Redusert forekomstareal, utbredelsesområde og/eller forringet habitatkvalitet

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.1.1 Utbygging/utvinning**
- **1.1.1.1 Masseuttak (leire, sand og grustak)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt drift**
- **1.1.2.1 Opphør av masseuttak (leire, sand og grustak)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Vannløpsendring (flomhindring, kanalisering, utretting, moloer, terskler mm.)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fadnes, P. (2017). Rødlistearter i Stord og Fitjar, samt litt generelt om natur og sjeldne naturtyper i Sunnhordland. Høgskolen på Vestlandet. 83 sider.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haga, A., Fjellbakk, Å., Hardeng, G. & Krohn, O. (2016). Virveldyr i Østfold på den norske rødlista. Natur i Østfold 35: 3-12.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K.,

- Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
 - Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
 - Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
 - Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkfugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Stueflotten, S. & Hals, A. (2020). Fugler i Øvre Eiker 2019. Buskskvetten 36: 1-37.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
 - Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
 - Øigarden, T. (2019). Registrering av sandvale i Valdres. Hujon 45: 244-257.
 - Aarvak, T. (2018). Forekomst av sandvale i Finnmark. Lappmeisen 28: 19-21.
 - Aarvak, T., Ranke, P.S. & Øien, I.J. (2012). Sandvalebestanden i fritt fall. Vår fuglefauna 35: 170-178.

sanglerke (*Alauda arvensis*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonssørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sanglerke (*Alauda arvensis*) hekker i Norge vanligst på Østlandet og langs kysten til Trøndelag, men mer sparsomt lenger nord. Arten er knyttet til åpent kulturlandskap med kortvokst vegetasjon som beitemark, enger og ren åkermark. Føden består av både insekter og frø. Fugler som hekker i Norge trekker til Vest-Europa, men et fåtall kan overvintre.

Påvirkninger

Arten påvirkes av habitatendringer i kulturlandskapet som følge av endrede driftsformer i landbruket, utbygging av infrastruktur og nedbygging (Billerman et al. 2020).

Tett og høy vegetasjon med rask tilvekst, som for eksempel monokulturer av gress og korn, synes å være ugunstig for sanglerka. Gjenvoksing av åpne områder eller aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark kan være andre trusler. Mange reir blir ødelagt av predasjon, landbruksmaskiner og beitende husdyr (SLU Artdatabanken 2020).

Man kan heller ikke utelukke at noe av nedgangen skyldes forhold i overvintringsområdene.

Konklusjon

Sanglerke (*Alauda arvensis*) har framvist nedgang i bestanden over en lengre tidsperiode, men en viss utflating de siste tre generasjoner. Sett i lys av bestandsnedgangen i Europa generelt, anser vi nedgangen som er

registrert for sanglerke i Norge i perioden 1996-2019 til å kunne være del av en mer langsiktig trend. Siden nedgangen ser ut til å ha avtatt noe i siste del av perioden (sanglerka ble vurdert som sårbar VU i rødlista 2015) vurderer vi arten til rødlistekategori nær truet NT ved bruk av kriteriet A3 (15-30 % nedgang for kommende tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A3(b,c)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A3 - Framtidig reduksjon**
 - *Fremtidig reduksjon over et tidsrom på 3 generasjoner, men minimum 10 år.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 26 %
 - Verdien antas å ligge mellom 15 % og 30 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnet bestandsindeks for arten
 - * b) Redusert forekomstareal, utbredelsesområde og/eller forringet habitatkvalitet

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Slått**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Endrede frøblandinger**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.2.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **1.1.3 Buskap/dyrehold**

- **1.1.3.1 Tråkk**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **1.1.4 Opphørt/reduisert drift**

- **1.1.4.1 Beite**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**

- **1.2.1 Utbygging/utvinning**

- **1.2.1.1 Infrastruktur (veier, broer, flyplasser mm.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **1.2.1.2 Industri/næringsutbygging**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **1.2.1.3 Boligbebyggelse/boligutbygging**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **2 Påvirkning fra stedegne arter**

- **2.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent

- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk

Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6: 40: 39 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

sangsvane (*Cygnus cygnus*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Sangsvane (*Cygnus cygnus*) hekket tidligere spredt i vegetasjonsrike tjern og innsjøer, ofte i de mest utilgjengelige myrområdene i nordlige deler av Norge. I de senere år har arten imidlertid ekspandert sørover. Føden består i hekketiden av akvatiske planter samt gress. Fugler som hekker i Norge overvintrer trolig hovedsakelig langs norskekysten, men vinterbestanden er mye større enn hekkebestanden og det antas derfor at også svenske, finske og muligens russiske sangsvaner overvintrer i Norge. Arten er avhengig av åpent vann og forflytter seg om høsten og vinteren etter isforholdene.

Konklusjon

Sangsvane (*Cygnus cygnus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solide og økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- Arnesen, M.R. (2015). Sangsvane hekker for første gang i Telemark. Fugler i Telemark 44 (1): 8-11.
- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S. (2017). Stadig flere hekkende sangsvaner i Oslo og Akershus. Toppdykker'n 2-2017: 88-95.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stalleland, T.M. (2014). Sangsvanehekking i Aust-Agder 2013 og 2014. Fugler i Aust-Agder 43 (2): 80-83.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sidensvans (*Bombycilla garrulus*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Sidensvans (*Bombycilla garrulus*) hekker i Norge fra Finnmark og sørover til Hedmark og Møre og Romsdal, men er vanligst i Nord-Norge. Arten ble dokumentert hekkende i Sogn, Vestland samt Akershus i 2019, og det har vært økning i hekkefunn i Midt-Norge de siste 10 år (www.artobservasjoner.no).

Påvirkninger

SLU Artdatabanken (2020) nevner moderne skogbruk med homogene og tette bestander av trær som lite gunstig for arten.

Konklusjon

Sidensvans (*Bombycilla garrulus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solide og økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

siland (*Mergus serrator*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Siland (*Mergus serrator*) hekker i Norge vanlig over store deler av landet, særlig ved kysten og i fjordene, men også i næringsfattige, større og fiskerike vann og vassdrag i innlandet. Arten er knyttet til klart vann, og lever av fisk. Fugler som hekker i Norge overvintrer langs norskekysten. Viktige myteområder for hannene er konsentrert til Midt-Norge.

Konklusjon

Siland (*Mergus serrator*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Bestandene i våre naboland er i nedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/ navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sildemåke (*Larus fuscus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Sildemåke (*Larus fuscus*) hekker i Norge langs hele kysten nord til Porsanger i Finnmark, men med om lag 75 % av bestanden langs kysten av Skagerrak og Nordsjøen (Fauchald et al. 2015).

Konklusjon

Sildemåke (*Larus fuscus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Det er imidlertid behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 13 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Barrett R.T., Lorentsen S.-H. & Anker-Nilssen T. (2006). The status of breeding seabirds in mainland Norway. *Atlantic Seabirds* 8: 97-126.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International

- Bustnes, J.O., Moe, B., Helberg, M. & Phillips, R.A. (2013). Rapid long-distance migration in Norwegian Lesser Black-backed Gulls *Larus fuscus fuscus* along their eastern flyway. *Ibis* 155: 402-406.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Helberg, M., Systad, G.H., Birkeland, I., Lorentzen, N.H. & Bustnes, J.O. (2009). Migration patterns of adult and juvenile Lesser Black-backed Gulls *Larus fuscus* from northern Norway. *Ardea* 97: 281–286.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- NOF avdeling Oslo og Akershus 2020. oa.birdlife.no/prosjektrapport/59. Lastet ned 12. august 2020.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. *Fugler i Telemark* 48 (2): 30-32.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sivhauk (*Circus aeruginosus*)

Status: nær truet (NT^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Sivhauk (*Circus aeruginosus*) hekker i Norge spredt og fåtallig i sørlige deler av landet, med flest par i Rogaland og Østfold. Arten har gjort hekkforsøk så langt nord som i Nord-Trøndelag, mens territoriehevdende par er registrert en gang i Kautokeino (K.-B. Strann, pers. medd.).

Påvirkninger

Reirplyndring, tørrlegging av våtmarker og økt vannstand i hekkesesonger oppgitt som potensielle negative faktorer av Shimmings & Øien (2015).

Historisk sett ble sivhauken hardt rammet av miljøgifter, jakt under trekket, samt tørke i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Sivhauk (*Circus aeruginosus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Kategorien nedgraderes til nær truet NT^o siden bestandene i våre naboland er solide, ekspanderende og økende. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor sivhauk ble nedgradert fra sterkt truet EN til sårbar VU^o, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 65 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 50 individ og 100 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.1.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Naturkatastrofer**
- **4.1 Oversvømmelser**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **5 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 7 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska>
navn

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

sivhøne (*Gallinula chloropus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sivhøne (*Gallinula chloropus*) hekker i Norge spredt og fåtallig i lavlandet i sørlige deler av Østlandet, og langs kysten nord til Møre og Romsdal. Arten hekker i næringsrike dammer, tjern og vann med rik vegetasjon. Den kan også hekke i grøfter, diker og bekkeløp med rik vegetasjon. Sivhøna spiser både plantemateriale og smådyr som invertebrater, amfibier, fisk, osv. Arten overvintrer i hovedsak fra De britiske øyer, Tyskland, Nederland og sørover til Middelhavsområdet og Nord-Afrika.

Påvirkninger

Bestanden ser ut til å fluktuere en del i forhold til vinterklima, spesielt i lange og kalde vintre med mye is på vannflatene. I tillegg nevnes drenering av våtmarker og gjennfylling av dammer som potensielle negative påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015; SLU Artdatabanken 2020).

Manglende vedlikehold av dammer (f.eks. isdammer rundt Indre Oslofjord) kan føre til tap av hekkeplasser.

Konklusjon

Sivhøne (*Gallinula chloropus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 283 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 220 individ og 430 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Naturkatastrofer**
- **3.1 Ekstreme temperaturer**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) hekker i Norge nokså vanlig i Nord-Norge, samt i kyststrøk i Sør-Norge. Arten er mer sparsomt forekommende i indre deler av Sør-Norge. Sivsangeren er i mange områder knyttet til vegetasjonsrike innsjøer i lavlandet, hvor den ofte hekker i buskområder eller utkanten av takrørskogen. I Midt- og Nord-Norge påtreffes den gjerne i urterike høgstaude-enger (som gjengroende kulturmark), mens den i Nord-Norge også hekker i tette vierkratt i tilknytning til blant annet våtmark. Føden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Sivsangeren overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S., Andersen, G.S., Eie, K., Bergan, M. & Stensland, P. (2001). Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, Oslo 362 s.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- López, A., Røer, J.E., Nordsteien, O. & Heggøy, O. (2019). Overvåking av trekkfugler i Sør-Norge 2018. Resultater fra standardisert ringmerking og trekkteellinger ved Jomfruland og Lista. NOF Rapport 2019-1: 24 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard,

- J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
 - Olsen, K.S. (2020). Hekkende fugl i Slevdalsvann Naturreservat – Status per 2019, med tilstandsvurdering. NOF Lister Rapport 1-2020: 66 s.
 - Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
 - Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
 - Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

sivspurv (*Emberiza schoeniclus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Sivspurv (*Emberiza schoeniclus*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet. Den forekommer særlig i buskrike, ofte fuktige, områder i fjellet. Sivspurven finnes også ved våtmarker i lavlandet, gjerne med siv eller takrør. Føden i hekkesesongen består hovedsakelig av invertebrater, og om vinteren spiser den mest frø. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Sør-Europa.

Påvirkninger

Nedgang i bestandene i Sverige og Storbritannia forklares med redusert tilgang til føde i overvintringsområdene. Av faktorer i så henseende nevnes reduserte arealer med stubbåkrer og mindre ugressfrø på grunn av ugressbekjempelse. På hekkeplassene kan drenering av våtmarker, kanaler og lignende bidra til nedgang i bestandene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Sivspurv (*Emberiza schoeniclus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som nær truet NT, er stabilisering av bestanden. Gitt bestandsnedgangen i våre naboland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

sjøorre (*Melanitta fusca*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang og svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sjøorre (*Melanitta fusca*) hekker i Norge spredt og fåtallig i høyereliggende vann i fjellet, både i bjørke- og vierregionen, samt over tregrensen. Det er også gjort hekkefunn i lavlandet ved kysten på Vestlandet og nordover til Varanger, Finnmark. Føden består hovedsakelig av bløtdyr, men også andre akvatiske invertebrater og småfisk inngår i menyen. Arten overvintrer langs norskekysten, men en del individer trekker ut av landet om vinteren til kystområder sør- og sørvest for Norge.

Påvirkninger

I hekkeområdene er trolig drukning i garn og forstyrrelser (med påfølgende risiko for predasjon) på hekkplassen viktige faktorer. Konkurransen om næring (fra fisk) nevnes også som en potensielle faktor, sammen med jakt og oljeutslipp (Shimmings & Øien 2015).

SLU Artdatabanken (2020) nevner predasjon fra mink som en viktig årsak til nedgang i bestander som hekker kystnært. Offshore vindkraftverk kan forårsake forstyrrelser i overvintringsområdene. BirdLife International (2020) nevner spesielt klimaendringer, men også drukning i fiskegarn i overvintringsområdene, endret pH-nivå i havet (påvirker tilgang til bløtdyr), forurensing, fugleinfluenza, samt kommersiell høsting av muslinger

som potensielle negative påvirkningsfaktorer. Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Dagys & Hearn 2018).

Konklusjon

Sjøorre (*Melanitta fusca*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriet C1 (< 10 000 individer og > 10 % bestandsnedgang de siste tre generasjoner) og D1 (250-1000 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1; D1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * **VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * EN (Sterkt truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * EN (Sterkt truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 17 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %
- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 880 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 700 individ og 1300 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**
- **4.1.1.1 Garnfangst**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Fremmede arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Patogener/parasitter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning fra stedege arter**
- **6.1 Konkurrenter**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **7 Klimatiske endringer**
- **7.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **8 Menneskelig forstyrrelse**
- **8.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **9 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Melanitta fusca*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 16/10/2020
- Dagens, M. & Hearn, R. (compilers) (2018). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Velvet Scoter (*Melanitta fusca*) W Siberia & N Europe/NW Europe population. AEWA Technical Series No. 67: Bonn, Germany.

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Nilsson, L. & Nilsson, J. (2012). Changes in numbers and distribution of breeding waterfowl in the Swedish mountain chain between 1972–1975 and 2009. *Ornis Svecica* 22: 107–126.
- Opheim, J. (2015). Bestandsovervåking av rødlisteartene bergand, og sjøorre i Oppland fylke. Registreringer i 2014. *Hujon* 41: 35-37.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

skjære (*Pica pica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Skjære (*Pica pica*) hekker i Norge vanlig over hele landet opp til skoggrensen. Arten er sterkt knyttet til bebyggelse, og bygger reir i trær i nærheten av hus. Skjæra er alteter. Arten er svært stasjonær, og ringmerking viser at ytterst få skjærer forflytter seg mer enn 20 km fra fødestedet.

Konklusjon

Skjære (*Pica pica*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdatadata viser en nedgang i bestanden. Vi betrakter nedgangen i Norge å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man har imidlertid observert en nedgang i bestanden i Finland, og man bør derfor følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent

- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

skjærpiplerke (*Anthus petrosus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Skjærpiplerke (*Anthus petrosus*) hekker i Norge vanlig langs hele kysten fra ytterst på øyene til inn i fjordene. Arten er knyttet til klippeterreng, og reiret plasseres oftest i en bergsprekk ned mot sjøen. Føden består av invertebrater. De fleste skjærpiplerker forlater landet om høsten og overvintrer langs kysten av Nederland, De britiske øyer og sørover til Frankrike og Spania.

Konklusjon

Skjærpiplerke (*Anthus petrosus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent

- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * > 50 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

skjeand (*Spatula clypeata*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Skjeand (*Spatula clypeata*) hekker i Norge spredt og fåtallig over hele landet. Arten hekker oftest i vegetasjonsrike og produktive ferskvann i lavlandet i Sør-Norge, men kan også forekomme i

egnede biotoper i fjellet. Det er også kjent hekkefunn ved salt- og brakkvann. Skjeanda er ikke dokumentert hekkende på Vestlandet bortsett fra i Rogaland. Føden består av små, svømmende invertebrater, samt noe planteføde. Fugler som hekker i Norge overvintrer i sørlige deler av Europa og i Nord-Afrika.

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) oppgir at inngrep (for eksempel drenering) i og ved våtmarksområder (både hekkeområder og raste/næringsområder) er potensielt viktige negative påvirkningsfaktorer. Arten er kresen i habitatvalg, og inngrep i viktige områder for arten vil være negativt. Predasjon fra mink og forurensing kan også være potensielt viktige negative faktorer. SLU Artdatabanken (2020) peker på gjengroing av strandenger ved opphørt beite, samt gjengroing av småvann og tjern grunnet eutrofiering som viktige negative påvirkningsfaktorer. Forhold både under trekk og i overvintringsområdene kan også påvirke arten.

Konklusjon

Skjeand (*Spatula clypeata*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og etter kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten har en relativt stor og stabil bestand i Finland. Rødlistekategori nedgraderes derfor til sårbar VU°.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 88 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 40 individ og 200 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduert drift**
- **1.1.2.1 Beite**
 - Omfang: Ukjent

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Næringssalter og organiske næringsstoffer**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Fremmede arter**
- **3.1 Predatorer**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/avn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife Sverige (2020). Fågelåret 2019. Halmstad 248 s.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Aarvak, T. (2015). Fugler i Norge 2011 og 2012. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2011 og 2012 90-202.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Magnussen, J. H., Holtskog, T., Heggøy, O & Ranke, P. S. (2016). Fugler i Norge i 2013 og 2014. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleårene 2013 og 2014 70-193.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Wetlands International (2020). "Waterbird Population Estimates" . Retrieved from wpe.wetlands.org/ on Wednesday 14 Oct 2020 <http://wpe.wetlands.org/>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomite

for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.

- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2015 50-131.

skogdue (*Columba oenas*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Skogdue (*Columba oenas*) hekker i Norge spredt i de sørøstlige og sørlige deler av landet. Arten er i hekketiden knyttet til kulturlandskap med gamle løvtrær som har naturlige hulrom eller svartspetthull. Arten kan også forekomme i andre åpne landskap, men synes å unngå rene barskoger. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Sør-Frankrike og Nord-Spania.

Påvirkninger

Det er blitt hevdet at mangel på reirhull i trær i kulturlandskapet, og økt konkurranse med andre hulerugende arter, kan være en av årsakene til nedgangen i bestandene på 1900-tallet i Sverige. Økt reirpredasjon fra for eksempel mår nevnes også. Bruk av sprøytemidler kan være en annen negativ faktor. Videre pekes det på jakt under trekket og i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Skogdue (*Columba oenas*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solide og økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC (2014). Trends of common birds in Europe, 2014 update. www.ebcc.info/index.php?ID=557
- Green, M. & Lindström, Å. (2014). Övervakning av fåglarnas populasjonsutveckling - Årsrapport 2013. Rapport, Biologiska Institutionen, Lund Universitet.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Larsen, B.H. (2015). Skogdue-koden. Hujon 41: 28-34.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Tøråsen, A. (2008). Skogdua i Hedmark. Kornkråka 38: 39-42.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

skogsnipe (*Tringa ochropus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Skogsnipe (*Tringa ochropus*) hekker i Norge i fuktig barskog nær vann, stilleflytende elver og på myrer. Den har en hovedsakelig sørøstlig utbredelse, og er fåtallig på Vestlandet og i Nord-Norge. Skogsnipe er den eneste vadefuglen i Norge som gjerne legger egg oppe i trær og busker. Den bygger ikke reir selv, men benytter typisk gamle trostereir. Føden består hovedsakelig av insekter, edderkoppdyr, leddormer, små krepser og småfisk. Overvintringsområdet er i Vest-Europa eller i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Skogsnipe (*Tringa ochropus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner om betydelig bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

slagugle (*Strix uralensis*)

Status: sterkt truet (EN^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Slagugle (*Strix uralensis*) hekker i Norge regelmessig men fåtallig i østlige skogsområder i Hedmark og Nord-Trøndelag. Arten har østlige deler av Norge som vestgrense for sin europeiske utbredelse. Den hekker helst i barskog, gjerne i mosaikk med store myrer. Føden består hovedsakelig av smågnagere. Slagugla er hovedsakelig standfugl.

Påvirkninger

Bestanden påvirkes av svingninger i smågnagerbestanden. Mangel på reirplasser framheves som en negativ påvirkningsfaktor for slagugla i Sverige (SLU Artdatabanken 2020).

Utplassering av hekkedasser har sannsynligvis hatt en viss positiv effekt på bestanden, i alle fall på å dokumentere hekkinger. Flatehogst rundt reirtreet blir framhevet som negativt (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Slagugle (*Strix uralensis*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Rødlistekategorien nedgraderes til sterkt truet EN° (50-250 reproduserende individer), i og med at arten har en marginal forekomst i Norge som henger sammen med store svenske og finske bestander (samlet 10 000-18 000 individer).

Det er derfor gode muligheter for reetablering i perioder med god næringstilgang fra øst, selv om dette ikke er en art som opptrer invasjonsartet med påfølgende hekkinger, slik som for eksempel lappugla. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor slagugla ble nedgradert fra kritisk truet CR til sårbar VU°, er en pågående bestandsnedgang i Sverige. Det er imidlertid behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet): < 50 individ**
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 36 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 30 individ og 50 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.1.1.1 Åpne hogstformer (flatehogst og frøtrestillingshogst som også inkluderer uttak av rotvelt, råtne trær, tørrgran etc.)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.1.2 Uttak av død ved (stående gadd og liggende læger)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Byttedyr/næringskilde**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) (1994). Norsk Fugleatlas. Norsk ornitologisk forening, Klæbu.

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

smålom (*Gavia stellata*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Smålom (*Gavia stellata*) hekker i Norge spredt over det meste av landet bortsett fra Sørlandet og deler av Østlandet. Arten hekker i mindre innsjøer og tjern, og lever i stor grad av fisk. Selve hekkelokaliteten kan være uten fisk og ungene mates med fisk som hentes i sjøen eller større innsjøer. Så snart ungene kan fly trekker de ut til kysten. Fugler som hekker i Norge overvintrer i hovedsak i Nordsjøen og langs Norskekysten.

Konklusjon

Smålom (*Gavia stellata*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen

- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S. & Hardeng, G. (2016). Changes in the breeding bird communities on mires and in surrounding forests in southeastern Norway during a 40-year period (1976-2015). Ornis Norvegica 39: 11-24.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

småspove (*Numenius phaeopus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse og liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Småspove (*Numenius phaeopus*) hekker i Norge spredt i innlandet på relativt tørre, høyereliggende myrområder og fjellheier. På Vestlandet og i Trøndelag kan den enkelte steder også forekomme i heiområder ved kysten. Arten er mest tallrik fra Midt-Norge og nordover. Føden i hekketiden består hovedsakelig av insekter, men også noe plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Vest-Afrika.

Påvirkninger

Årsakene til artens nedgang i Norge er i hovedsak ukjent. Habitatforringelse eller næringssvikt langs trekkrutene eller i de tropiske overvintringsområdene kan påvirke småspoven negativt (Lindström et al. 2019).

Konklusjon

Småspove (*Numenius phaeopus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata for deler av vurderingsperioden og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner) og C1 (10 000-20 000 individer, og 10-20 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor småspove ble vurdert som livskraftig LC, er en dokumentert bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b); C1

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 26 %
 - Verdien antas å ligge mellom 15 % og 30 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Egnet bestandsindeks for arten
- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år

- *Terskler:*
 - * LC (Livskraftig): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * **NT (Nær truet): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * NT (Nær truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * NT (Nær truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
- Estimert verdi: 17 %
- Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Ukjent**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska-navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

snadderand (*Mareca strepera*)

Status: nær truet (NT^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Snadderand (*Mareca strepera*) hekker i Norge fåtallig og er knyttet til grunne, næringsrike våtmarker, tjern og dammer, oftest med frodig vegetasjon. Arten er funnet hekkende nord til Troms. Føden består hovedsakelig av akvatiske planter og frø, men også noe invertebrater. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet til Middelhavet, og i Afrika.

Påvirkninger

Habitatendringer som regulering av vassdrag, drenering og tørrlegging av dammer kan påvirke arten negativt (SLU Art databanken 2020).

Et ukjent antall felles på grunn av feilidentifikasjon med jaktbare arter i Sverige (SLU Artdatabanken 2020), noe som sannsynligvis også er tilfelle i Norge.

Konklusjon

Snadderand (*Mareca strepera*) vurderes til rødlistekategori sårbare VU, på bakgrunn av oppdaterte bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Bestandene i våre naboland er økende. Rødlistekategori nedgraderes derfor til nær truet NT°. Ved rødlistevurderingen i 2015 ble arten nedgradert fra sterkt truet EN til nær truet NT°. Vi bedømmer imidlertid bestanden som høyere enn den som ble lagt til grunn i 2015.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 475 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 250 individ og 1000 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**

- **2.1 Flora-/faunakriminalitet**

Omfang: Ukjent

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Aarvak, T. (2015). Fugler i Norge 2011 og 2012. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2011 og 2012 90-202.
- Falkenberg, F., Reinsborg, T., Myklebust, M., Winnem, A. M., Magnussen, J. H., Holtskog, T., Heggøy, O & Ranke, P. S. (2016). Fugler i Norge i 2013 og 2014. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleårene 2013 og 2014 70-193.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Wetlands International (2020). “Waterbird Population Estimates” . Retrieved from wpe.wetlands.org/ on Wednesday 14 Oct 2020 <http://wpe.wetlands.org/>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Heggøy, O. & Myklebust, M. 2018. Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2016: 66-141
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2015 50-131.

Anser caerulescens(Linnaeus, 1758) (*Anser caerulescens*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Snøgås (*Anser caerulescens*) er en introdusert art i Norge. En liten bestand hekket rundt Oslofjorden fram til og med 2006 (maksimalt 3 par). I tillegg ble en mislykket hekking registrert i 2016 (Stokke & Gjershaug 2018).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Stokke, B.G. & Gjershaug, J.O. (2018, 5. juni). *Chen caerulescens*, vurdering av økologisk risiko. Fremmedartslista 2018. Artsdatabanken. Hentet (2020, 15. juni). <https://artsdatabanken.no/Fab2018/N/36>

snøspurv (*Plectrophenax nivalis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Snøspurv (*Plectrophenax nivalis*) er i Norge relativt vanlig i høyfjellsområder over hele landet, og forekommer i Nord-Norge også ut til kysten. Arten er i hekketiden knyttet til åpne og karrige områder med stein og snø, ofte i høyalpin sone, og lever av insekter og frø. Overvintringsområdet for fugler som hekker i Norge er ikke klarlagt, men er trolig hovedsakelig langs kystene av Nordsjøen og Østersjøen.

Påvirkninger

Snøspurven kan bli negativt påvirket av varmere vår- og sommerklima.

Konklusjon

Snøspurv (*Plectrophenax nivalis*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Man har imidlertid observert en nedgang i bestanden i våre naboland, og man bør derfor følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their

implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lehtikoinen, A., Brotons, L., Calladine, J., Campedelli, T., Escandell, V., Flousek, J., Grueneberg, C., Haas, F., Harris, S., Herrando, S., Husby, M., Jiguet, F., Kålås, J.A., Lindström, Å., Lorrillière, R., Molina, B., Pladevall, C., Calvi, G., Sattler, T., Schmid, H., Sirkiä, P.M., Teufelbauer, N. & Trautmann, S. (2018). Declining population trends of European mountain birds. Global Change Biology DOI: 10.1111/gcb.14522.
- Lehtikoinen, A., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., & Lindström, Å. (2014). Common montane birds are declining in northern Europe. Journal of Avian Biology 45: 3-14.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

snøugle (*Bubo scandiacus*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonssørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Snøugle (*Bubo scandiacus*) er knyttet til åpne, treløse områder i fjellet og på tundraen, gjerne i nærheten av næringsrike våtmarksområder i mosaikk med moreneavsetninger. Fennoskandia har en felles bestand med Russland, og satellitt-telemetridata har vist at uglene vandrer til og fra Russland gjennom året og mellom år (Jacobsen et al. 2014).

Påvirkninger

Jacobsen et al. (2014) gjennomgår trusselfaktorer for snøugla i rapporten som er tenkt å kunne være et faggrunnlag for en framtidig handlingsplan for arten. Følgene faktorer er diskutert; næringsvikt, klimaendringer og ugunstige værforhold, tekniske inngrep og forstyrrelser, predasjon og parasitter, menneskelig etterstrebelse (inklusive bifangst) og miljøgifter.

Konklusjon

Snøugle (*Bubo scandiacus*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor snøugle ble nedgradert fra kritisk truet CR til sterkt truet EN°, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet):** < 250 individ
 - * **VU (Sårbar):** < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet):** < 2000 individ
 - Estimert verdi: 45 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 0 individ og 150 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.1.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Kollisjoner**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Bifangst**
- **4.2.1 Terrestrisk**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning fra stedege arter**
- **5.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **5.2 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **5.3 Patogener/parasitter**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **6 Klimatiske endringer**

- **6.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til CR siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen

- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- Jacobsen, K.-O. (2005). Snøugle (*Bubo scandiacus*) i Norge. Hekkeforekomster i perioden 1968-2005. NINA Rapport 84: 1-35.
- Jacobsen, K.-O., Solheim, R., Øien, I.J. & Aarvak, T. (2019). Snøuglas økologi og forekomst i Norge. Årsrapport 2019. NINA Rapport 1753
- Jacobsen, K.-O., Øien, I.J., Solheim, R. & Aarvak, T. (2012). Snøuglas bestandsforhold, vandringsmønstre og habitatvalg. Årsrapport 2011. NINA Rapport 813: 20 s.
- Jacobsen, K.-O., Øien, I.J., Solheim, R. & Aarvak, T. (2014). Kunnskapsstatus og trusselfaktorer for snøugle *Bubo scandiacus* i Norge. NINA Rapport 727: 69 sider.
- Marthinsen, G., Wennerberg, L., Solheim, R. & Lifjeld, J. T. (2008). No phylogeographic structure in the circumpolar snowy owls (*Bubo scandiacus*). Conservation Genetics 10: 923-933.
- Potapov, E. & Sale, R. (2012). The Snowy Owl. T & AD Poyser. London 304 s.
- Rich, T.D., Beardmore, C.J., Berlanga, H., Blancher, P.J., Bradstreet, M.S.W., Butcher, G.S., Demarest, D.W., Dunn, E.H., Hunter, W.C., Iñigo-Elias, E.E., Kennedy, J.A., Martell, A.M., Panjabi, A.O., Pashley, D.N., Rosenberg, K.V., Rustay, C.M., Wendt, J.S. & Will, T.C. (2004). Partners in Flight North American Landbird Conservation Plan. Cornell Lab of Ornithology. Ithaca, NY. Partners in Flight website http://www.partnersinflight.org/cont_plan/ (VERSION: March 2005)
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solheim, R., Jacobsen, K.-O. & Øien, I. J. (2008). Snøuglenes vandringer: ett år, tre ugler og ny kunnskap. Vår Fuglefauna 31: 102-109.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Øien, I.J., Jacobsen, K.-O., Aarvak, T. & Solheim, R. (2016). Nok en god hekkesesong for snøugle i 2015. Vår Fuglefauna 39 (1): 32-34.
- Øien, I.J., Jacobsen, K.-O., Aarvak, T., Solheim, R. & Kleven, O. (2016). Snøuglas økologi og forekomst i Norge i 2015. NOF-Rapport 4-2016: 30 s.
- Øien, I.J., Aarvak, T., Jacobsen, K.-O. & Solheim, R. (2018). Satellite telemetry uncover important

wintering areas for Snowy Owls on the Kola Peninsula, Northwestern Russia. Ornithologia 42: 42-49.

sothøne (*Fulica atra*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Sothøne (*Fulica atra*) hekker i Norge spredt og fåtallig på Østlandet og langs kysten nord til Nordland. Arten hekker i næringsrike vann i lavlandet med bestander av takrør, flyteplanter og undervannsvegetasjon. Føden består hovedsakelig av plantemateriale, men den spiser også en del invertebrater, amfibier, fisk, osv. Sothøna kan overvintre i de sørligste deler av Norge, både i åpne ferskvann og i saltvann, men de fleste trekker til De britiske øyer og det kontinentale Europa.

Påvirkninger

Bestanden ser ut til å fluktuere en del i forhold til vinterklima, spesielt i lange og kalde vintre med mye is på vannflatene (Moeslund et al. 2019).

Drenering og tørrlegging av våtmarker, predasjon fra mink, samt påvirkninger internasjonalt (jakt og forurensing (blyhagl)) nevnes også som negative påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015; SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Sothøne (*Fulica atra*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 663 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 540 individ og 950 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Naturkatastrofer**
- **4.1 Ekstreme temperaturer**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent

- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

sotsnipe (*Tringa erythropus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Sotsnipe (*Tringa erythropus*) hekker i Norge i Finnmark og så vidt i Troms, der arten er knyttet til myrområder i bjørkeskog og furuskog. Typisk hekkebiotop på Finnmarksvidda er tørre torvmyrer med molte og dvergbjørk i mosaikk, og med åpne dammer omkranset av myrull- og starrmyr. Føden består hovedsakelig av insekter, små krepserdyr, bløtdyr, flerbørstemark, småfisk og amfibier. Fugler som hekker i Norge overvintrer trolig i Sahel-regionen i Vest-Afrika.

Konklusjon

Sotsnipe (*Tringa erythropus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner om bestandsnedgang. Det er imidlertid ønskelig med mer kunnskap om bestand og bestandsutvikling for arten, ikke minst siden man har registrert bestandsreduksjoner i våre naboland.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen

- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

spettmeis (*Sitta europaea*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Spettmeis (*Sitta europaea*) hekker i Norge i lavlandet på Østlandet og langs kysten nord til Nord-Trøndelag. Arten er knyttet til løvskog med grovbarkede større løvtrær, gjerne med innslag av hassel. Arten ser ut til å være i spredning nordover (Værnesbranden 2019), og finnes i økende grad også i barskog. Føden består av insekter, frø og nøtter. Spettmeisa er en utpreget standfugl.

Konklusjon

Spettmeis (*Sitta europaea*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap>
navn

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Værnesbranden, P.I. (2019). Spettmeisa erobrer nytt land. Trøndersk Natur 46: 6-8.

Thalasseus sandvicensis(Latham, 1787) (*Thalasseus sandvicensis*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Splitterne (*Thalasseus sandvicensis*) hekker langs Europas kyster fra Sør-Sverige og sørover. Arten er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha "etablert reproduserende" bestand. Føden består av småfisk, krepsdyr og blekksprut. Splitterna overvintrer langs kysten av Afrika og Midt-Østen.

Konklusjon

Splitterne (*Thalasseus sandvicensis*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den foreløpig ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen

- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

spurvehawk (*Accipiter nisus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Spurvehauk (*Accipiter nisus*) hekker i Norge i skogsområder over det meste av landet, men mer sparsomt i Finnmark. Dens viktigste føde er småfugl, men den kan ta fugl opp til skjære og dues størrelse. Fugler som hekker i Norge trekker om høsten til dels ut av landet (særlig ungfugler), og overvintrer i Nordsjølandene og Mellom-Europa.

Konklusjon

Spurvehauk (*Accipiter nisus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kjellén, N. 2020. Sträckfågelräkning vid Falsterbo. www.falsterbofagelstation.se
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

spurveugle (*Glaucidium passerinum*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Spurveugle (*Glaucidium passerinum*) hekker i Norge særlig på Østlandet og i Trøndelag. Den er fraværende på store deler av Vestlandet, og hekker mer spredt på Sør- og Sørvestlandet samt fra Nordland og nord til Alta, Finnmark. Arten er knyttet til eldre blandingsskog og lever av smånagere og fugler. Reiret plasseres gjerne i brukte hakkespettreir. Arten er stand- og streiffugl. Mange spurveugler trekker om vinteren inn til løvdominert skog i lavlandet.

Konklusjon

Spurveugle (*Glaucidium passerinum*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Bestanden i Finland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap

om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

stær (*Sturnus vulgaris*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonssørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Stær (*Sturnus vulgaris*) hekker i Norge vanlig over det meste av landet, unntatt i høyfjellet og rene skogsområder. Arten er knyttet til åpne jordbruksområder med kortvokst vegetasjon hvor den finner mat på bakken, hovedsakelig insekter og smådyr i hekketiden. Reiret plasseres i et hulrom og stæren hekker gjerne i kolonier. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig i Storbritannia.

Påvirkninger

Arten påvirkes av habitatendringer i kulturlandskapet som følge av endrede driftsformer i landbruket (SLU Artdatabanken 2020).

Under fødesøk er stæren avhengig av kortvokste, og gjerne fuktige, gressmarker. Aktiv beitemark er derfor viktig habitat for arten, og gjengroing eller treplanting i slike områder er ufordelaktig. Drenering av jordbruksområder nevnes også som en viktig negativ påvirkningsfaktor (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Stær (*Sturnus vulgaris*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år
 - Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 29 %
 - Verdien antas å ligge mellom 8 % og 38 %
 - Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Egnen bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Endrede frøblandinger**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.2.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3 Opphørt/reduisert drift**
- **1.1.3.1 Beite**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk

Ornitologisk Forening. 58 s.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6: 40: 39 s.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

steinskvett (*Oenanthe oenanthe*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*) hekker i Norge over store deler av landet. Arten forekommer fra den ytterste kyst til opp i høyfjellet. Den er mer spredt og fåtallig i indre deler av Østlandet og Sørlandet. Steinskvetten foretrekker åpent, steinete terreng og er vanligst å se over skoggrensa. I lavlandet finner vi den gjerne i heiområder med steingjerder og på klippekyster. Føden består i hovedsak av invertebrater, men med innslag av plantemateriale. Arten overvintrer i Afrika.

Konklusjon

Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent

- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4.

<http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

steinvender (*Arenaria interpres*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonssstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Steinvender (*Arenaria interpres*) hekker i Norge i hovedsak i vegetasjonsfattige miljøer langs hele kysten, men kan i Finnmark også hekke i innlandet. Steinvenderen er svært fåtallig i det sørligste Norge, men mer vanlig fra Møre og nordover. Arten hekker ofte i nærheten av terner, som med sin aggressive oppførsel overfor predatorer også kan gi beskyttelse for steinvenderens egg og unger. Føden i hekketiden består hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr. Fugler som hekker i Norge overvintrer i hovedsak langs kysten av Europa og Vest-Afrika.

Påvirkninger

Årsakene til nedgang i bestanden er ukjent, og kan være forårsaket av en kombinasjon av faktorer. Gjen-voksing av skjærgården grunnet mindre beite nevnes som en negativ faktor av SLU Artdatabanken (2020), sammen med predasjon fra mink. Uttak av mink har hatt positive effekter på bestander i Sverige.

Konklusjon

Steinvender (*Arenaria interpres*) vurderes som nær truet NT, på bakgrunn av bestandsreduksjonen som er rapportert fra flere fylker i det sørligste Norge og basert på kriteriet A2 (nedgang på 15-30 % de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor steinvender ble vurdert som livskraftig LC, er en dokumentert bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutviklingen i årene framover, spesielt i Midt- og Nord-Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år

- *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 26 %
- Verdien antas å ligge mellom 15 % og 30 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Opphørt/reduisert drift**
- **1.1.1.1 Beite**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen

- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Byrkjeland, S. (2015). Hekkande sjøfugl i Hordaland 2014. Forvaltingsplan for 69 sjøfuglreservat, samt oppdatert bestandsoverslag for dei ulike sjøfuglartane i fylket. Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 3/2015: 268 s + vedlegg.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Nyegaard, T., Meltofte, H., Tofft, J. & Grell, M.B. (2014). Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1998-2012. Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 108: 1-144.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

stillits (*Carduelis carduelis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Stillits (*Carduelis carduelis*) hekker i Norge vanlig rundt Oslofjorden og et stykke oppover i Gudbrandsdalen. Den hekker dessuten spredt langs kysten fra Østfold til Rogaland, og i 2017 ble første hekkefunn i Trøndelag dokumentert (Steinsmo 2018).

Konklusjon

Stillits (*Carduelis carduelis*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kristoffersen, H.P. (2015). Fugler i Oslo og Akershus. Stillits. Toppdykker'n 4-2015: 198-202.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Selås, I. (2016). Fuglefaunaendringer i Vegårshei og omegn. Fugler i Aust-Agder 45 (2): 70-79.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Steinsmo, B.A. (2018). Stillits - Ny som hekkefugl i Trøndelag. Trøndersk Natur 45 (2): 54-55.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

Anas acuta Linnaeus, 1758 (*Anas acuta*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Stjertand (*Anas acuta*) opptrer årlig, men svært fåtallig, på Svalbard, hovedsakelig på Bjørnøya og vest på Spitsbergen (Bangjord et al. 2015).

Konklusjon

Stjertand (*Anas acuta*) vurderes som ikke egnet (NA) for rødlisting fordi arten ikke har etablert hekkebestand på Svalbard (dvs. mer enn 20 reprodukerende individer i minst 10 år).

Detaljer

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- Bangjord, G., Haugskott, T. og Hammer, S. (2015). Svalbardfugler - en enkel felthåndbok. Longyearbyen feltbiologiske forening. 132.

stjertmeis (*Aegithalos caudatus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Stjertmeis (*Aegithalos caudatus*) hekker i lavlandet i Sør-Norge, og fåtallig nord for Trøndelag opp til Troms, samt noen få steder i Finnmark. Arten er knyttet til frodige, gjerne fuktige løvskogsområder og lever i hovedsak av insekter og edderkoppdyr året rundt. Stjertmeisa er stand- og streiffugl. Enkelte år kan den opptre invasjonstypet østfra.

Konklusjon

Stjertmeis (*Aegithalos caudatus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent

- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

stokkand (*Anas platyrhynchos*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Stokkand (*Anas platyrhynchos*) hekker i Norge vanlig over store deler av landet, med avtagende tetthet lengst i nord og opp mot fjellet. Arten er knyttet til vann og foretrekker grunne nærings- og vegetasjonsrike sjøer, men er svært tilpasningsdyktig og tolerant med hensyn på hekkebiotop så lenge det er åpent vann i nærheten. Stokkanda er en opportunist, og føden inkluderer invertebrater og plantemateriale. Fugler som hekker i Norge overvintrer hovedsakelig her i landet. Fugler i og rundt byene er stasjonære, mens de fra høyereliggende strøk trekker ut til kysten. Noen individer trekker ut av landet.

Konklusjon

Stokkand (*Anas platyrhynchos*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

storfugl (*Tetrao urogallus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Storfugl (*Tetrao urogallus*) hekker i Norge over hele landet, men er på grunn av mangel på egnet habitat fåtallig i de helt nordligste delene av Norge. Arten finnes i skog, og da i hovedsak i områder med gammel barskog. Føden består hovedsakelig av plantemateriale. Arten er en stand- eller streiffugl.

Påvirkninger

Bestander av hønsefugl, som storfugl, kan påvirkes av høsting (Sandercock et al. 2011).

Endringer i forvaltningsregimer, som for eksempel dag- og/eller sesongkvoter og restriksjoner i kortsalg, kan være virkemidler som reduserer risikoen for overbeskatning. En økning i bestander av mesopredatorer (for eksempel rødrev) kan virke negativt på bakkehekkende fugl som hønsefugl, spesielt dersom smånagerbestandene er lave (Breisjøberget et al. 2018).

For storfugl øker reirpredasjonen når habitatet blir fragmentert (SLU Artdatabanken 2020).

Studier har vist at hønsefuglbestander kan bli betydelig redusert gjennom kollisjoner med kraftledninger (Bevanger 1995; Bevanger et al. 2016).

Fragmentering av habitater, avvirking av gammelskog og erstatning av blandingsskog med ensartet skog virker negativt inn på bestandene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Storfugl (*Tetrao urogallus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Det er behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Artfakta från Artdatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon>
- Bevanger, K. (1995). Estimates and population consequences of tetraonid mortality caused by collisions with high tension power lines in Norway. *Journal of Applied Ecology* 32: 745-753.
- Bevanger, K., May, R. & Stokke, B. G. (2016). Dyreliv og kraftledninger. Miljø- og forsyningmessige utfordringer. NINA Temahefte 67: 120 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Breisjøberget, J. I., Odden, M., Wegge, P., Zimmermann, B. & Andreassen, H. (2018). The alternative prey hypothesis revisited: Still valid for willow ptarmigan population dynamics. *Plos One* 13 (6): e0197289 <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0197289>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Gregersen, F. & Gregersen, H. (2009). Ongoing population decline and range contraction in Norwegian forest grouse. *Ornis Norvegica* 32: 179-189.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Sandercock, B. K., Nilsen, E. B., Brøseth, H. & Pedersen, H. C. (2011). Is hunting mortality additive or compensatory to natural mortality? Effects of experimental harvest on the survival and cause-specific mortality of willow ptarmigan. *Journal of Animal Ecology* 80: 244-258.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

storjo (*Stercorarius skua*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Storjo (*Stercorarius skua*) hekker i Norge spredt og fåtallig langs kysten fra Sunnmøre og nordover. Hekkefugler i Norge og Barentshavregionen antas i stor grad å ha vandret inn fra Storbritannia (Bakken et al. 2003).

Påvirkninger

Redusert mengde av fiskeavfall fra fiskeindustrien og nedgang i fiskebestander blir pekt på som en potensiell årsak til lokal bestandsnedgang (BirdLife International 2020).

Konklusjon

Storjo (*Stercorarius skua*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Kategorien nedgraderes til livskraftig LC^o siden den store bestanden i Storbritannia har økt markant i vurderingsperioden.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 15 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2003). Norsk ringmerkingsatlas. Vol 1. Stavanger Museum, Stavanger 431 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Catharacta skua*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 14/10/2020
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.

storlom (*Gavia arctica*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Storlom (*Gavia arctica*) hekker i Norge spredt over hele landet, fra lavland til fjellet. Arten foretrekker større og fiskerike innsjøer med torvkanter eller holmer hvor reiret kan plasseres. Storlomen overvintrer hovedsakelig langs kysten av Vest-Europa, men mange overvintrer også langs sørlige del av norskekysten.

Påvirkninger

Arten er meget ømfintlig for variasjoner i vannstanden i rugetiden, som kan medføre at reir blir oversvømmet. I tillegg er den sensitiv overfor forstyrrelser i hekketiden. Kollisjoner med vindturbiner nevnes også som en mulig negativ påvirkningsfaktor, sammen med problematikk relatert til oljesøl og drukning i fiskegarn (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Storlom (*Gavia arctica*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandssnedgang. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent

- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

stormsvale (*Hydrobates leucorhous*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Stormsvale (*Hydrobates leucorhous*) hekker i Norge på noen få kjente lokaliteter (Røst, Nordland og Erkna, Møre og Romsdal) (Anker-Nilssen & Anker-Nilssen 1993; Olsen 1996), men er observert på en rekke andre lokaliteter i hekketiden (Anker-Nilssen 1999).

Påvirkninger

Forurensing i form av for eksempel oljesøl, tungmetaller og inntak av plast nevnes som negative påvirkningsfaktorer, sammen med tiltrekning til lys og gassflammer på plattformer og predasjon fra for eksempel mink, huskatter og rotter (Billerman et al. 2020; BirdLife International 2020).

Konklusjon

Stormsvaler (*Hydrobates leucorhoa*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av observasjoner og internasjonale bestandstrender og basert på kriteriet C1 (bestandsstørrelse < 10 000 individer, og 10-20 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor stormsvaler ble nedgradert fra sårbar VU til nær truet NT°, er at bestandene internasjonalt har vist markant nedgang i perioden 1977-2016. Det er imidlertid behov for kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 15 år som gir en vurderingsperiode på 45 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * **VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
 - * EN (Sterkt truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * EN (Sterkt truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 16 %
 - Verdien antas å ligge mellom 5 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**
- **1.1.1 Petroleumsaktivitet (oljeboring, rørlegging, oppankring mm.)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**
- **2.1.1 Oljeutslipp**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **3 Fremmede arter**

- **3.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **4 Påvirkning fra stedegne arter**

- **4.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 15 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T. & Anker-Nilssen, P.G. (1993). Breeding of the Leach's Petrel *Oceanodroma leucorhoa* on Røst, N Norway. Fauna norv. Ser. C, Cinclus 16: 19-24.
- Anker-Nilssen, T. 1999. Svalene som løper på vannet. I Brox, K.H. (red.). Brennpunkt Natur 99. Tapir forlag, Trondheim, s. 31-41
- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkelokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- Olsen, O. (1990). Hekkefunn av havsvaler og stormsvaler på Møre-kysten. Vår Fuglefauna 19: 169-171.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

storskarv (*Phalacrocorax carbo*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Storskarv (*Phalacrocorax carbo*) av nominatunderarten *carbo* hekker i Norge hovedsakelig langs kysten fra Sør-Trøndelag til Øst-Finnmark, med tyngdepunkt i Trøndelag og Helgeland. Denne underarten hekker i kolonier, ofte på eksponerte holmer og skjær ytterst mot havet, men også i bratte fuglefjell. Føden består av fisk. Norske hekkefugler av underarten *carbo* overvintrer fra Norskekysten og sørover langs Nordsjøen. En del individer trekker også over land til Østersjøen. I tillegg har underarten *nensis* («mellomskarv») etablert seg i Sør-Norge siden 1997. Denne underarten er mer knyttet til brakk- og ferskvann og hekker gjerne i kolonier i trær, langs kysten fra Østfold til Rogaland. Fugler fra Nord-Europa overvintrer gjerne rundt Middelhavet.

Påvirkninger

Fauchald et al. (2015) og BirdLife International (2020) nevner drukning i fiskeredskaper, forurensning (oljesøl), predasjon, næringstilgang (overfiske) og klimaeffekter som viktige påvirkningsfaktorer. Internasjonalt nevnes også høsting. Storskarven er sensitiv overfor forstyrrelser ved hekkeplassen. Reirene ligger eksponert til, og er fritt tilgjengelig for reirpredasjon dersom de voksne fuglene skremmes fra reiret. I tillegg er reirene værutsatt og kan skylles på sjøen ved ekstremvær (S.-H. Lorentsen, pers. medd.).

Konklusjon

Storskarv (*Phalacrocorax carbo*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata for underartencarboog basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Bestandsøkning for underartensinensis er ikke tilstrekkelig til å kompensere for bestandsnedgangen til underartencarbo. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor storskarv ble vurdert som livskraftig LC, er en reell bestandsnedgang for underartencarbo.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.*
 - Generasjonstiden er på 9 år som gir en vurderingsperiode på 27 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 28 %
 - Verdien antas å ligge mellom 0 % og 40 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Forurensing**
- **1.1 I vann**
- **1.1.1 Oljeutslipp**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Regulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Indirekte via høsting av artens næring**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **3 Tilfeldig mortalitet**

- **3.1 Bifangst**

- **3.1.1 Fiskerelatert**

- **3.1.1.1 Garnfangst**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4 Påvirkning fra stedege arter**

- **4.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **4.2 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **5 Klimatiske endringer**

- **5.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **6 Naturkatastrofer**

- **6.1 Stormer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

- **7 Menneskelig forstyrrelse**

- **7.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.

storspove (*Numenius arquata*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Storspove (*Numenius arquata*) hekker langs kysten fra Vest-Agder til Finnmark, i Oslofjordområdet og i innlandet på Østlandet og i Trøndelag. Arten er mest tallrik fra Trøndelag og nordover (Shimmings & Heggøy 2019).

Påvirkninger

En mer intensiv drift av jordbrukslandskapet antas å være negativt for storspoven, da arten på Jæren, Rogaland går sterkere tilbake i slike områder enn i beitelandskap (Lislevand et al. in press).

Drenering, oppdyrking og gjenvoksing av naturlige leveområder (myrer og gressmarker) samt reirpredasjon pekes også på som negative påvirkningsfaktorer (SLU Artdatabanken 2020).

Arten har også lenge vært utsatt for lovlig jakt i Frankrike, men dette ble nylig forbudt (Quaintenne 2019).

Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Brown 2015).

Konklusjon

Storspove (*Numenius arquata*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (50-80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor storspove ble vurdert som sårbar VU, er tiltagende bestandsnedgang i kombinasjon med endring i kildegrunnlag for generasjonslengde som har ført til en dobling av vurderingsperioden for denne arten.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 10 år som gir en vurderingsperiode på 30 år
 - Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * **EN (Sterkt truet): 50 %**
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 71 %
 - Verdien antas å ligge mellom 39 % og 85 %
 - Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner

- * b) Eget bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Drenering (grøfting)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Slått**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduert drift**
- **1.1.2.1 Beite**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedege arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 10 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Numenius arquata*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 09/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Brown, D.J. (2015). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Eurasian Curlew *Numenius arquata arquata*, *N. a. orientalis* and *N. a. suschkini*. AEWA Technical Series No. 58: Bonn, Germany.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Larsen, B.H. (2020). Overvåking av storspove i Oppland i 2019. Hujon 46: 40-43.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and

conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study

- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Monthouel, M. & Dale, S. (2019). Population decline of the Eurasian Curlew in Akershus (southeastern Norway). *Ornis Norvegica* 42: 19-27.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6 (40): 39 s.
- Quaintenne, G. 2019. Zero Quota for the hunting of Curlew in France! Besøkt 21.09.2020: <https://www.waderstudygroup.org/news/curlew-hunting-in-france/>
- Shimmings, P. & Heggøy, O. (2019). Kunnskapen om storspoven er styrket. *Vår Fuglefauna* 42 (4): 194-202.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

strandsnipe (*Actitis hypoleucos*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Strandsnipe (*Actitis hypoleucos*) hekker i Norge vanlig over hele landet, fra kyst til fjell. Arten forekommer i mange forskjellige biotoper med tilknytning til ferskvann, som innsjøbredder, langs elver og bekker, og i myrlendte områder. Mer sjelden kan den også hekke ved saltvann. Føden består hovedsakelig av insekter, edderkoppdyr, bløtdyr, krepsdyr og leddormer. Strandsnipe overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Strandsnipe (*Actitis hypoleucos*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandsnedgangen i Sverige bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M.,

Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

Melanitta nigra(Linnaeus, 1758) (*Melanitta nigra*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Svartand (*Melanitta nigra*) forekommer årlig, men svært fåtallig hovedsakelig på Bjørnøya og Spitsbergen. Arten opptre normalt parvis eller i grupper på noen få par og enkeltindivider (Bangjord et al. 2015).

Konklusjon

Svartand (*Melanitta nigra*) vurderes som ikke egnet (NA) for rødlisting fordi arten ikke har etablert hekkebestand på Svalbard (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Detaljer

Generasjonstid: 13 år

Referanser

- Bangjord, G., Haugskott, T. og Hammer, S. (2015). Svalbardfugler - en enkel felthåndbok. Longyearbyen feltbiologiske forening. 132.

svartbak (*Larus marinus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Svartbak (*Larus marinus*) hekker i Norge vanlig langs hele kysten, og på Sørlandet også spredt og fåtallig ved store innsjøer i innlandet. Svartbaken er en utpreget marin fugl som hekker på holmer og øyer, ofte i kolonier sammen med andre måkearter. Svartbaken er alteter, og på menyen står f.eks. fisk, åtsler, små pattedyr og fugler. Den kan dessuten tilrane seg mat fra de andre måkene. Om høsten forflytter

svartbaken seg langs kysten mot sør og sørvest, og mange overvintrer utenlands langs Nordsjøkystene og på De britiske øyer.

Konklusjon

Svartbak (*Larus marinus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner. Det synes klart at det var en betydelig reduksjon i bestanden av svartbak langs kysten av Troms og Finnmark i vurderingsperioden. Bestandsreduksjonen i nord ser imidlertid ut til å ha blitt noe kompensert av en voksende bestand i sør. Bestandene i Finland og Sverige er i markant nedgang. Vi understreker derfor at det er et behov for økt overvåking av svartbaken på strekningen Møre-Nordland, hvor over halvparten av bestanden antas å hekke.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 13 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Bergan, M. & Andersen, G.S. (2019). Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2019. Rapport fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus 29 s. + vedlegg.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Steel, C. & Kjøstvedt, J.H. (2017). Sjøfugler i Aust-Agders skjærgård i hekketiden 2014. Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2017: 33 s. + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

svarthalespove (*Limosa limosa*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonssørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Svarthalespove (*Limosa limosa*) er relativt ny som hekkefugl i Norge. Første hekking ble dokumentert i Vesterålen i 1955, og det er først etter 1970 at arten (underartenislandica) ble fast etablert som hekkefugl i Nord-Norge. Denne underarten hekker nå først og fremst i Troms og Nordland, men har også hekket med noen få par i Møre og Romsdal og Trøndelag. Nominatunderartenlimosable konstatert hekkende for første gang i Rogaland og Akershus i 1969, men hekker nå bare på Jæren, Rogaland. Sistnevnte underart hekker hos oss oftest på dyrket mark, mens underartenislandicasom regel finnes på myrer og naturlige våtmarker (Lislevand et al.in press).

Påvirkninger

Arten har siden 2011 vært definert som prioritert art i Naturmangfoldloven, og i den forbindelse ble det laget en egen forskrift (DN 2010, Miljøverndepartementet 2011).

Det ble senere gjort en «av-prioritering» av arten på grunn av konflikter mellom hensynet til fuglene og jordbruksaktiviteter, og forskriften omfatter nå kun underartenislandica(Klima- og miljødepartementet 2015).

Trusler mot arten i hekketida omfatter særlig jordbruksaktiviteter, men gjengroing, drenering og utbygging av våtmarker er også relevant (Heggøy & Øien 2018; BirdLife International 2020; SLU Artdatabanken 2020), særlig for den nordlige bestanden som i større grad enn den sørlige finnes i naturlige habitater (Lislevand et al.in press).

Heggøy & Øien (2018) nevner også predasjon, forstyrrelser ved hekkeplassen, klimaendringer, og habitatendringer i trekk- og overvintringsområdene som potensielle påvirkningsfaktorer. Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Jensen et al. 2008).

Konklusjon

Svarthalespove (*Limosa limosa*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av oppdaterte bestandsestimater fra 2018 og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor svarthalespove ble vurdert som sterkt truet EN, er oppdaterte bestandsestimater.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet):** < 250 individ
 - * **VU (Sårbar):** < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet):** < 2000 individ
 - Estimert verdi: 43 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 34 individ og 64 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Oppdyrking**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Drenering (grøfting)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Slått**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.4 Motorferdsel**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Opphørt/reduisert drift**
Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedege arter**
- **3.1 Predatorer**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **4 Klimatiske endringer**
- **4.1 Regionale**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **5 Menneskelig forstyrrelse**
- **5.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

- **6 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til CR siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret (ny eller annen) kunnskap.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their

implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International 2020. Besøkt 30.09.2020: <http://datazone.birdlife.org/species/factsheet/black-tailed-godwit-limosa-limosa/text>
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- DN (2010). Handlingsplan for svarthalespove *Limosa limosa*. DN rapport 2010-x
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Heggøy, O. & Øien, I.J. (2018). Svarthalespove i Norge. Oppsummering av kunnskapsstatus. NOF-Rapport 2018-2: 59 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Jensen, F.P., Béchet, A. & Wymenga, E. (Compilers). (2008). International Single Species Action Plan for the Conservation of Black-tailed Godwit *Limosa l. limosa* & *L. l. islandica*. AEWA Technical Series No. 37: Bonn, Germany.
- Klima og Miljødepartementet. (2014). Forslag om avprioritering av svarthalespove. https://www.regjeringen.no/nb/aktom-avprioritering-av-svarthalespove/id2354622/?regj_oss=10
- Klima- og miljødepartementet. 2015. Forskrift om endringer i forskrift 20. mai 2011 nr. 524 om svarthalespove (*Limosa limosa*) som prioritert art. <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2015-05-07-465> (nedlastet 20 januar 2020).
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Miljøverndepartementet (2011). Forskrift om svarthalespove som prioritert art. Miljøverndepartementet 2011. <http://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-20-524>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*) hekker i Norge vanlig over hele landet i alle typer skog. Den hekker også vanlig i hager og parker hvor det finnes fuglekasser, og den konkurrerer

ofte med kjøttmeisa om reirhull. Føden består i hovedsak av insekter. Arten overvintre i Vest-Afrika nord for ekvator.

Konklusjon

Svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Sauola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

svartmeis (*Periparus ater*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Svartmeis (*Periparus ater*) hekker i Norge vanlig nord til og med Nordland, fåtallig i Troms, og sparsomt i Finnmark. Arten forekommer i bar- og blandingsskog, gjerne knyttet til gran, med høyest tetthet i eldre, gjerne litt fuktig granskog. Svartmeisa lever hovedsakelig av insekter om sommeren og planteføde om vinteren. Den hekker i hulrom, gjerne i trær eller i fuglekasser, men kan også hekke på bakken, i gamle stubber osv. Fugler som hekker i Norge er hovedsakelig standfugler.

Konklusjon

Svartmeis (*Periparus ater*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

svarttrødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

Status: sterkt truet (EN^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blandedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Svartrødstjert (*Phoenicurus ochruros*) hekker i Sør-Norge nord til Trøndelag, i byområder, industriområder og enkelte andre steder med bygninger. Lenger sør i Europa hekker den også i karrige fjellområder. Arten har nordvestgrensa for sin europeiske utbredelse i Norge. Føden består hovedsakelig av invertebrater, men noe plantemateriale står også på menyen. Svartrødstjerten overvintrer i Middelhavsområdet.

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) antar at klimaendringer og forhold utenfor hekkeplassene kan påvirke den norske bestanden, men det finnes ikke konkret dokumentasjon av påvirkningsfaktorer. I Sverige påpekes det at sanering av industriområder og restaurering av bygårder skaper færre hekkeplasser for arten i urbane strøk (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Svartrødstjert (*Phoenicurus ochruros*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reprodukerende individer).

Arten nedgraderes til sterkt truet EN° grunnet stabile eller økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor svartrødstjert ble nedgradert fra kritisk truet CR til sårbar VU°, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 32 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 20 individ og 60 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen

- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

svartspett (*Dryocopus martius*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Svartspett (*Dryocopus martius*) hekker i Norge i bar- og blandingsskog, særlig på Østlandet, Sørlandet og i Trøndelag. På Vestlandet og i Nord-Norge er den svært fåtallig. Arten har et ganske allsidig habitatvalg, men er gjerne knyttet til eldre skog med døde eller døende trær og store reirtrær (ofte osp eller furu).

Konklusjon

Svartspett (*Dryocopus martius*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og fordi det ikke foreligger indikasjoner på betydelig bestandsnedgang. Gitt bestandsnedgangen i Sverige bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent

- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species

breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

svartstrupe (*Saxicola rubicola*)

Status: sterkt truet (EN^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Svartstrupe (*Saxicola rubicola*) hekker i Norge spredt og fåtallig langs kysten fra Vest-Agder til Trøndelag. Arten er hele året knyttet til åpne kystheier med røsslyng, einer og krattvegetasjon (Munkejord 1981).

Påvirkninger

Arten er følsom for kalde vintre. Gjengroing av lyngheier er en annen faktor som kan begrense bestanden (SLU Artdatabanken 2020), sammen med utbygginger i hekkehabitatene (Shimmings & Øien 2015).

Konklusjon

Svartstrupe (*Saxicola rubicola*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Mulighet for rekoloniseringer fra den sterke og stabile bestanden i Storbritannia gjør at kategorien nedgraderes til sterkt truet EN^o.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet):** < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 25 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 14 individ og 50 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Opphørt/reduert drift**

- **1.1.1.1 Lyngbrenning**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Naturkatastrofer**
- **3.1 Ekstreme temperaturer**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Andersson, R. (2019). Populationsutveckling hos svarthakad buskskvätta *Saxicola rubicola* under expansionens inledningsskede i Västsverige. *Ornis Svecica* 29: 26-36.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskanavn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Falkenberg, F. 2020. Sterk vårføremkomst av svartstrupe. <https://www.birdlife.no/fuglekunnskap/nyheter/?id=2585>
- Folkestad, A. O. (2005). Lyngskvetten *Saxicola torquata* som hekkefugl i møre og Romsdal på 1970-tallet. *Rallus*. 34: 96-101.
- Massimino, D., Woodward, I.D., Hammond, M.J., Harris, S.J., Leech, D.I., Noble, D.G., Walker, R.H., Barimore, C., Dadam, D., Eglington, S.M., Marchant, J.H., Sullivan, M.J.P., Baillie, S.R. & Robinson, R.A. (2019) BirdTrends 2019: trends in numbers, breeding success and survival for UK breeding birds. BTO Research Report 722. BTO, Thetford. www.bto.org/birdtrends
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk
- Munkejord, A. (1981). The stonechat *Saxicola torquata* in western Norway south of 62°N 1973-1980. *Fauna norvegica Series C, Cinclus* 4: 69-75.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Sætre, S. (2005). Svartstrupe *Saxicola torquata* reetablert på Nordvestlandet. *Rallus*. 34: 102-109.
- Winnem, A.M., Falkenberg, F., Reinsborg, T., Holtskog, T., Magnussen, J.H., Heggøy, O. & Ranke, P.S. (2018). Fugler i Norge 2015. Rapport fra Norsk faunakomite for fugl (NFKF). Fugleåret 2015 50-131.

svarttrost (*Turdus merula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Svarttrost (*Turdus merula*) hekker i Norge vanlig over store deler av landet, men mangler i høyfjellet og forekommer mer spredt og fåtallig i Finnmark. Arten finnes i de fleste skogstyper med tilstrekkelig undervegetasjon. Den vil gjerne ha tilgang på åpen fuktig mark, men hekker også i hager

og parker i byer og tettsteder. Føden består i hovedsak av invertebrater og bær. Svarttrosten overvintrer vanligvis i Vest-Europa, men mange tilbringer vinteren langs norskekysten.

Konklusjon

Svarttrost (*Turdus merula*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse og liten populasjonstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*) hekker i Norge spredt i sentrale fjellområder i Sør-Norge, og mer vanlig i Nord-Norge hvor den også finnes ut mot kysten. Arten er i hekketiden knyttet til våtmarker med smådammer, og lever av vanninsekter, krepsdyr o.l. Svømmesnipen er en polyandrisk art, der hunnene kan parre seg med flere hanner som deretter tar seg av ruging av egg og ungepass alene. Fugler som hekker i Skandinavia overvintrer i Det arabiske hav (van Bemmelen et al. 2016; 2019).

Påvirkninger

Årsaken til artens bestandsnedgang er i stor grad ukjent. Siden arten trekker over lange avstander, kan for eksempel habitatforringelse eller næringssvikt langs trekktruten eller i de tropiske overvintringsområdene være en medvirkende årsak (Lindström et al. 2019).

Det er dessuten kjent at hekkeplasser har blitt ødelagt på grunn av drenering av våtmarker (Gjershaug et

al. 1994).

BirdLife International (2020) nevner i tillegg endringer i artens leveområder på grunn av klimaendringer, uttak av torvjord fra myrområder, predasjon fra fremmede arter, samt forstyrrelser ved hekkeplassene som potensielle negative påvirkningsfaktorer.

Konklusjon

Svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av negative bestandstrender i Fennoskandia og basert på kriteriet C1 (10 000-20 000 individer, og bestandsnedgang i intervallet 10-20 % de siste tre generasjoner) og A2 (15-30 % reduksjon i bestandsstørrelse de siste tre generasjoner).

Det er imidlertid ønskelig å få en bedre oversikt over svømmesnipas bestandsstørrelse og -utvikling i årene framover. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en nedjustering av det norske bestandsestimatet samt en dokumentert regional nedgang i bestanden.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a); C1

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 17 %
 - Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*

- * LC (Livskraftig): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner
- * **NT (Nær truet): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner**
- * NT (Nær truet): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
- * NT (Nær truet): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
- Estimert verdi: 17 %
- Verdien antas å ligge mellom 10 % og 20 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Torvbryting**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **1.3 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.3.1 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Fremmede arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Menneskelig forstyrrelse**
- **4.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Ukjent**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

- **6 Påvirkning utenfor Norge**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their

implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: Phalaropus lobatus. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 11/10/2020
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehtikainen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- van Bemmelen, R.S.A., Hungar, J., Tulp, I. & Klaassen, R.H.G. (2016). First geolocator tracks of Swedish red-necked phalaropes reveal the Scandinavia-Arabian Sea connection. Journal of Avian Biology 47: 295-303. doi: 10.1111/jav.00807
- van Bemmelen, R.S.A., Kolbeinsson, Y., Ramos, R., Gilg, O., Alves, J.A., Smith, M., Schekkerman, H., Lehtikainen, A., Petersen, I.K., Þórisson, B., Sokolov, A.A., Välimäki, K., van der Meer, T., Okill, J.D., Bolton, M., Moe, B., Hanssen, S.A., Bollache, L., Petersen, A., Thorstensen, S., González-Solís, J., Klaassen, R.H.G. & Tulp, I. (2019). A Migratory Divide Among Red-Necked Phalaropes in the Western Palearctic Reveals Contrasting Migration and Wintering Movement Strategies. Frontiers in Ecology and Evolution 7: 86 doi=10.3389/fevo.2019.00086
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

Aythya ferina(Linnaeus, 1758) (*Aythya ferina*)

Status: ikke egnet (NA) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi:Taffeland (*Aythya ferina*) hekker ved vegetasjonsrike sjøer i jordbrukslandskapet, og har hovedutbredelsen sør og øst for Norge. Arten er observert reproduserende i Norge, men er ikke betraktet å ha "etablert reproduserende" bestand. Føden består av plantemateriale, små invertebrater, amfibier og småfisk. Arten overvintrer i Sør- og Vest-Europa, Afrika, og Sør-Asia.

Konklusjon

Taffeland (*Aythya ferina*) vurderes som ikke egnet NA for rødlisting, fordi den ikke har etablert hekkebestand i Norge (dvs. mer enn 20 reproduserende individer i minst 10 år).

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Aythya ferina*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 15/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Falkenberg, F. (2014). Fugler i Norge 2008-2010. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleårene 2009 og 2010: 88-206.
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard,

J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

taigasædgås (*Anser fabalis*)

Status: sterkt truet (EN) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonssørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Taigasædgås (*Anser fabalis*) forekommer i Norge i østlige deler av Finnmark og Troms, samt i Børgefjellområdet i Nord-Trøndelag-Nordland (Strann & Bakken 2004; Kroglund & Østnes 2015; Shimmings & Øien 2015).

Påvirkninger

Shimmings & Øien (2015) og SLU Artdatabanken (2020) oppgir flere negative påvirkningsfaktorer hvor spesielt habitatødeleggelser grunnet utbygginger og skogbruk (inkludert anleggelse av skogsbilveger) i nærheten av hekkeområdene, samt forstyrrelser i hekkeområde fra ferdsel er antatt som viktige. Arten er sårbar på hekkeplassene og svært var for forstyrrelser i hekketiden (Shimmings og Øien 2015; SOF 2020).

Opphør av slått i myrområder kan også ha påvirket arten negativt (SLU Artdatabanken 2020).

Jakt nevnes også som påvirkningsfaktor, og et stort antall individer skytes årlig i Europa. Konkurransen med kanadagås (innført art) om hekkeplasser nevnes også som en negativ faktor. BirdLife International (2020) nevner også klimaendringer, oljeforurensning, drenering og torvtaking i hekkeområdene, samt pesticider i områder benyttet under trekk og overvintring. Det er laget en internasjonal handlingsplan for arten (Marjakangas et al. 2015).

Konklusjon

Taigasædgås (*Anser fabalis*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

I Rødlista 2015 ble taiga- og tundrasædgås (*Anser serrirostris*) vurdert som én art til sårbar VU. Endring av kategori skyldes således endret taksonomisk status. Det er behov for ytterligere kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i

introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 78 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 60 individ og 120 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Torvbryting**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **1.1.3 Opphørt/reduert drift**
- **1.1.3.1 Slått**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
- **1.2.1.1 Infrastruktur (veier, broer, flyplasser mm.)**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

- **2.2 Flora-/faunakriminalitet**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Fremmede arter**
- **3.1 Konkurrenter**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Klimatiske endringer**
- **4.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5 Menneskelig forstyrrelse**
- **5.1 Rekreasjon/turisme**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **5.2 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til EN siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endret taksonomisk status.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen

- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: Anser fabalis. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 14/10/2020
- Brandsnes, M. & Tøråsen, A. (2014). Kan sædgåsa bli ny hekkefugl i Hedmark?. Kornkråka 44 (4): 125-129.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kroglund, R. T. & Østnes, J. E. (2015). Status for sædgås Anser f. fabalis i Nord-Trøndelag. Høgskolen i Nord-Trøndelag, Utredning nr. 180: 30 s.
- Marjakangas, A., Alhainen, M., Fox, A.D., Heinicke, T., Madsen, J., Nilsson, L. & Rozenfeld, S. (Compilers). (2015). International Single Species Action Plan for the Conservation of the Taiga Bean Goose (Anser fabalis fabalis). AEWA Technical Series No. 56: Bonn, Germany.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- SOF (2020). Sveriges fåglar 2019. Rapport 28 s.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Østnes, J.E., Kroglund, R.T., Kleven, O. & de Jong, A. (2019). Historien om S 18 - ei taigasædgås fra Børgefjell. Vår Fuglefauna 42 (2): 82-87.
- Aarvak, T. & Øien, I.J. (2020). Overvåking og kartlegging av trekkruiter hos sædgås i Finnmark i 2020. NOF-notat 2020-10: 11 s.

taksvale (*Delichon urbicum*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Taksvale (*Delichon urbicum*) hekker i Norge over hele landet, men mer spredt i Nord-Norge enn i Sør-Norge. Arten finnes fra lavlandet og opp til over skoggrensa. Det er en kolonihækker som bygger reir oppunder taket på utsiden av bygninger, under broer eller i bergvegger. Føden består av flygende insekter. Arten overvintre i Afrika sør for Sahara.

Påvirkninger

Det er blitt pekt på at nedgang i bestander av flygende insekter, for eksempel som en følge av bruk av pesticider i jord- og skogbruket, kan medføre mindre tilgang til føde. Mangel på gunstige reirplasser og predasjon er andre mulige årsaker til de observerte bestandsnedgangene (SLU Artdatabanken 2020).

Ugunstig vær i hekkeområdene og under trekket er vist å påvirke taksvalene negativt (Billerman et al. 2020).

Det er derfor grunn til å tro at klimaendringer kan påvirke taksvalebestandene.

Konklusjon

Taksvale (*Delichon urbicum*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 26 %
 - Verdien antas å ligge mellom 16 % og 30 %

– *Kunnskapsgrunnlag:*

- * a) Egnet bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
- **2.1.1 Biocider**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning fra stedegne arter**
- **3.1 Predatorer**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **3.2 Byttedyr/næringskilde**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **4 Klimatiske endringer**
- **4.1 Regionale**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent

- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström,

- Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
 - Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
 - Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tårnfalk (*Falco tinnunculus*) hekker i Norge spredt over det meste av landet. Arten er knyttet til åpne områder hvor den jakter smågnagere, men også fugler, spissmus, firfiser, insekter og frosk. Den hekker gjerne i bergvegger, men der slike ikke er tilgjengelig kan den benytte gamle kvistreir, bygninger og lignende. Den tar også i bruk rugekasser. Fugler som hekker i Norge overvintrer i hovedsak i Vest-Europa, men enkelte individer kan under gunstige forhold overvintre i kystnære strøk i Norge.

Konklusjon

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent

- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama,

J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

tårnseiler (*Apus apus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Tårnseiler (*Apus apus*) hekker hovedsakelig i Sør-Norge, men arten finnes også spredt i Nord-Norge. Den er i hekketiden knyttet til bebygde områder og har reir i hulrom i bygninger, men i noen områder kan den også hekke i hule trær. Tårnseileren lever av insekter som fanges i luften, og den overvintrer i sørlige deler av Afrika.

Påvirkninger

Mangel på hekkeplasser grunnet endringer i konstruksjon på bygninger pekes på som en årsak til nedgang i bestandene i Europa (Schaub et al. 2016).

For individer som hekker i hule trær kan mangel på tilgjengelige hekkeplasser være en begrensende faktor. Som for taksvale og sandsvale kan redusert forekomst av flygende insekter være en medvirkende årsak til bestandsnedgangene. Dette gjelder både i hekkeområdene, under trekket og i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Tårnseiler (*Apus apus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Vurderingene baseres på trekkteellingsdata fra Norge, samt på situasjonen i våre naboland. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en sannsynlig bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**

- Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
- Generasjonstiden er på 8 år som gir en vurderingsperiode på 24 år
- Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 25 %
- Verdien antas å ligge mellom 17 % og 28 %
- Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.1.1.1 Uttak av død ved (stående gadd og liggende læger)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Annen påvirkning på habitat**
- **1.2.1.1 Andre**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Byttedyr/næringskilde**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Schaub, T., Meffert, P. J. & Kerth, G. (2016). Nest-boxes for Common Swifts *Apus apus* as compensatory measures in the context of building renovation: efficacy and predictors of occupancy. *Bird Conservation International* 26(2): 164–176.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

teist (*Cepphus grylle*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Teist (*Cepphus grylle*) hekker i Norge vanlig langs hele kysten. Artens viktigste hekkeområder er de ytre kystområdene fra Møre og Romsdal til Vest-Finnmark. Teisten foretrekker grunne kystområder med øyer, holmer og skjær kombinert med taregrunner. Føden består nesten utelukkende av småfisk. Arten overvintrer langs hele norskekysten.

Påvirkninger

Drukning i fiskeredskaper, klimaendringer, forurensing (for eksempel oljesøl, PCB og tungmetaller), næringsmangel og predasjon (mink og rotter) nevnes som viktige påvirkningsfaktorer (Fauchald et al. 2015; BirdLife International 2020; SLU Artdatabanken 2020).

Unnvikelse av områder med offshore vindkraftverk kan også ha negative effekter på teisten (BirdLife International 2020).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor teist ble vurdert som sårbar VU, er redusert bestand-snedgang. Det er imidlertid behov for ytterligere kunnskap om både bestandsstørrelser og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 9 år som gir en vurderingsperiode på 27 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 26 %
 - Verdien antas å ligge mellom 15 % og 30 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnet bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning i marine miljø**
- **1.1.1 Andre**

Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 I vann**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
Tidsrom: Ukjent
- **3 Høsting**
- **3.1 Indirekte via høsting av artens næring**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **4 Tilfeldig mortalitet**
- **4.1 Bifangst**
- **4.1.1 Fiskerelatert**

- **4.1.1.1 Garnfangst**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **5 Fremmede arter**

- **5.1 Predatorer**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **6 Klimatiske endringer**

- **6.1 Regionale**

Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)

Alvorlighetsgrad: Ukjent

Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra VU til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haga, A., Fjellbakk, Å., Hardeng, G. & Krohn, O. (2016). Virveldyr i Østfold på den norske rødlista. *Natur i Østfold* 35: 3-12.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. *Fugler i Telemark* 48 (2): 30-32.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves – Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

temmincksnipe (*Calidris temminckii*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Temmincksnipe (*Calidris temminckii*) hekker i Norge spredt i fjellet, fra sentrale deler av Hardangervidda og nordover til Varanger i Finnmark. Arten hekker også på noen kystlokaliteter i lavlandet, fra Møre og Romsdal og nordover, men vanligst lengst i nord. Temmincksnipa foretrekker steder med svært sparsom vegetasjon, vanligvis i nærheten av ferskvann, som bredden av en innsjø, elv eller bekk, eller ved mindre dammer. Føden i hekketiden består hovedsakelig av insekter. Temmincksniper fra Hardangervidda overvintrer i Vest-Afrika (Lislevand & Hahn 2015), og trolig finnes også resten av hekkebestanden i Norge hovedsakelig i Sahelssonen i Afrika om vinteren.

Konklusjon

Temmincksnipe (*Calidris temminckii*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er imidlertid behov for bedre kunnskap om bestand og bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen

- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T. & Hahn, S. (2015). Skipping-type migration in a small Arctic wader, the Temminck's stint *Calidris temminckii*. Journal of Avian Biology 46: 419-424. doi: 10.1111/jav.00653
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

tjeld (*Haematopus ostralegus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tjeld (*Haematopus ostralegus*) hekker i Norge vanlig i strandsonen langs hele kysten. Arten hekker dessuten noen steder i jordbruksområder nær kysten og ved innsjøer i innlandet. Tjelden livnærer seg i stor grad av bløtdyr og andre invertebrater. Fugler som hekker i Norge, overvintrer hovedsakelig på østkysten av England og i Vadehavet (Nederland og Tyskland).

Påvirkninger

Mekanisk fangst av muslinger i viktige overvintringsområder i Vadehavet har forårsaket en stor nedgang i bestanden av tjeld på grunn av matmangel. Arten er også sårbar for forstyrrelser av ulike slag (van de Pol et al. 2014).

BirdLife International (2020) nevner også utbygging av overvintringsområder til bl.a. industriformål, intensivt jordbruk, klimaendringer, jakt, reirpredasjon og forurensing som potensielle negative påvirkningsfaktorer.

Konklusjon

Tjeld (*Haematopus ostralegus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (15-30 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en dokumentert nedgang i bestanden. Det er behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - *Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).*
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - *Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversible.*
 - Generasjonstiden er på 13 år som gir en vurderingsperiode på 39 år
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * **NT (Nær truet): 15 %**
 - * LC (Livskraftig): 0 %
 - Estimert verdi: 26 %
 - Verdien antas å ligge mellom 15 % og 30 %
 - *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Fremmede arter**
- **3.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning fra stedegne arter**
- **4.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **5 Klimatiske endringer**
- **5.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **6 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent

- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 13 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bergan, M. & Andersen, G.S. (2019). Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2019. Rapport fra Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus 29 s. + vedlegg.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Haematopus ostralegus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 11/10/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Byrkjedal, I., Kyllingstad, K. & Efteland, S. (2018). Nedgang i hekkebestanden av tjeld i jordbrukslandskapet på Jæren. Falco 2-2018: 94-99.
- Byrkjeland, S. (2015). Hekkande sjøfugl i Hordaland 2014. Forvaltingsplan for 69 sjøfuglreservat, samt oppdatert bestandsoverslag for dei ulike sjøfuglartane i fylket. Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 3/2015: 268 s + vedlegg.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Finne, M. & Fjellbakk, Å. (2013). Bestandstrender hos sjøfugl på Østfoldkysten, 1993 – 2012. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernnavd. Rapport 3/13: 64 s.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heggøy, O. (2018). Hvor hekker tjelden i Norge?. Vår Fuglefauna 41: 178-187.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Solvang, R. & Skarboe, H. (2013). Telling av hekkende sjøfugl i sjøfuglreservatene i Telemark 2013. NOF-Telemark rapport 2013-1
- Steel, C. & Kjøstvedt, J.H. (2017). Sjøfugler i Aust-Agders skjærgård i hekketiden 2014. Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2017: 33 s. + vedlegg.
- van de Pol, M., Atkinson, P., Blew, J., Crowe, O., Delany, S., Duriez, O., Ens, B.J., Hälterlein, B., Hötker, H., Laursen, K., Oosterbeek, K., Petersen, A., Thorup, O., Tjørve, K., Triplet, P. & Yésou, P. (2014). A global assessment of the conservation status of the nominate subspecies of Eurasian Oystercatcher *Haematopus ostralegus ostralegus*. International Wader Studies 20: 47-61.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

toppand (*Aythya fuligula*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Toppand (*Aythya fuligula*) hekker i Norge spredt over store deler av landet. Arten er i hekketiden knyttet til grunne innsjøer, og henter sin føde hovedsakelig fra bunnen. Føden består i hovedsak av akvatiske planter, bløtdyr, krepsdyr og akvatiske insekter. Historisk var toppanda knyttet til Nord-Norge og særlig Finnmarksvidda, men arten har ekspandert kraftig i Sør-Norge på 1900-tallet. Fugler som hekker i Norge overvintrer trolig i all hovedsak utenfor landet (Nederland og Storbritannia), mens de toppender som overvintrer i Sør-Norge trolig kommer østfra.

Konklusjon

Toppand (*Aythya fuligula*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Bestanden i flere av våre naboland er imidlertid i nedgang. Det er derfor behov for kunnskap

om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 4 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press

- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

toppdykker (*Podiceps cristatus*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Toppdykker (*Podiceps cristatus*) hekker i Norge vanlig på Jæren og sørøstlige deler av Østlandet. Noen få par hekker dessuten på Lista, og hekking er registrert også i Nord-Trøndelag. Arten foretrekker store og åpne vann i jordbruksområder med beskyttede bukter med takrørskoger. I Oslo og Akershus har større næringsrike innsjøer i lavlandet vært brukt i størst grad (Dale 2020).

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) nevner flere mulige påvirkningsfaktorer, som for eksempel endringer i vannstanden som kan medføre oversvømmelse av reir, forstyrrelser i hekketiden, hypereutrofiering av ferskvann fra omkringliggende jordbruksland (kan forårsake fiskedød), samt oljesøl i overvintringsområder.

Konklusjon

Toppdykker (*Podiceps cristatus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solid og økende bestand i Sverige. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor toppdykker ble nedgradert fra sårbar VU til nær truet NT^o, er en reell bestandsøkning.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til LC siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 5 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dale, S. (2020). Breeding population increase and range expansion of the Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* in southeastern Norway. *Ornis Norvegica* 43: 4-16.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4.

topplerke (*Galerida cristata*)

Status: regionalt utdødd (RE) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Topplerke (*Galerida cristata*) ekspanderte i Norden på 1800-tallet og fram til ca. 1925. I Norge har den aldri vært vanlig, og forekomsten var begrenset til noen områder på Østlandet. Topplerka foretrekker tørre områder med sparsom vegetasjon, og ble ofte funnet på industri- og jernbaneområder og lignende. Føden består av både invertebrater og planteføde. Arten er i hovedsak standfugl.

Påvirkninger

Norge representerer utkanten av topplerkas utbredelsesområde. Siden arten er standfugl, vil klimatiske forhold ha stor innvirkning på bestandsstørrelse og utbredelse. Mangel på føde vinterstid kan være en viktig årsak til at arten forsvant som hekkefugl i Norge, slik som i Sverige (SLU Artdatabanken 2020).

Så lenge hesten var en viktig aktør i samfunnet, fant topplerka mat også vinterstid gjennom frø og andre planterester i hestemøkka. En annen viktig kilde til føde vinterstid var spillkorn fra kornlagre, men slikt spill er også blitt redusert. Ugressbekjempelse, sanering av industriområder og et mer intensivt landbruk blir pekt på som viktige årsaker til bestandsnedgangen mange steder i Europa.

Konklusjon

Topplerke (*Galerida cristata*) hekker ikke lenger i Norge og plasseres i rødlistekategori regionalt utdødd RE.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen

- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Utdødd
- Oslo og Akershus: Utdødd
- Østfold: Utdødd

Detaljer

Populasjonsandel:

- * < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.

toppmeis (*Lophophanes cristatus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Toppmeis (*Lophophanes cristatus*) hekker vanlig i barskog i Sør-Norge opp til og med Nord-Trøndelag. I Nordland er den sjeldent forekommende. Arten er knyttet til eldre barskog, helst med innslag av furu og morkne løvtrær hvor den selv kan hakke ut reirhull. Den unngår rene granskoger. Føden består i hovedsak av invertebrater, men også noe plantemateriale. Toppmeisa er svært stasjonær og holder seg i reviret året rundt.

Konklusjon

Toppmeis (*Lophophanes cristatus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Gitt bestandsnedgangen i Danmark og Finland bør man følge nøye med på utviklingen også i Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>

- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*) hekker i Norge spredt i ytre kyststrøk langs hele norskekysten, med tyngdepunkt i Midt-Norge. Arten etablerte seg i Telemark så sent som i 2014 (Bergstrøm 2017; Solvang 2019).

Konklusjon

Toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen

- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 25 - 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * 5 - 25 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 9 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitutt & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- Bergstrøm, R. (2017). Skarven - nykommer i Skagerrak. Fugler i Telemark 46 (1): 10-14.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Fauchald, P., Anker-Nilssen, T., Barrett RT, Bustnes, J.O., Bårdsen, B.-J., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Engen, S., Erikstad, K.E., Hanssen, S.A., Lorentsen, S.-H., Moe, B., Reiertsen, T.K., Strøm, H., Systad, G.H. (2015). The status and trends of seabirds breeding in Norway and Svalbard. NINA Report 1151: 84 pp.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Solvang, R. (2019). Telling av hekkende sjøfugl i Telemark i 2019. Fugler i Telemark 48 (2): 30-32.
- Åhlund, M. & Järås, T. (2020). Toppskarven i Sverige - från raritet till häckfågel med exponentiell

tornirisk (*Linaria cannabina*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tornirisk (*Linaria cannabina*) hekker i Norge i lavlandet på Østlandet, og langs kysten nordover til sørlige deler av Troms. Arten forekommer dessuten spredt nordover i Gudbrandsdalen og nordlige deler av Østerdalen. Tornirirken foretrekker åpne kulturlandskap med busker og kratt. Føden består i hovedsak av plantemateriale, men med innslag av invertebrater. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Sørvest-Europa, og en sjelden gang i Norge.

Konklusjon

Tornirisk (*Linaria cannabina*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent

- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A.M, Holtskog, T. & Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF). Fugleåret 2017. Norsk Ornitologisk Forening 6: 66-139.

tornsanger (*Curruca communis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Tornsanger (*Curruca communis*) hekker i Norge i lavlandet nord til Helgeland. Videre nordover er den sparsomt forekommende. Arten er knyttet til åpne, tørre områder med busker og høyvokste urter. Føden består i hovedsak av invertebrater, om høsten og vinteren også bær og frukt. Tornsangeren overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Tornsanger (*Curruca communis*) vurderes som livskraftig LC, selv om overvåkingsdata viser en nedgang i bestanden i vurderingsperioden. Nedgangen antas å skyldes naturlige fluktuasjoner. Man bør imidlertid følge nøye med på utviklingen framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikainen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

tornskate (*Lanius collurio*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tornskate (*Lanius collurio*) hekker i Norge relativt fåtallig på Østlandet, Sørlandet og i Rogaland, men også spredt nordover til Nord-Trøndelag. Arten hekket i 2018 for første gang i Nordland (Røst, Winnem 2020).

Konklusjon

Tornskate (*Lanius collurio*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke er indikasjoner på betydelig bestandssnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2006). Norsk ringmerkingsatlas. Vol. 2. Stavanger Museum, Stavanger 446 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomite for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

trane (*Grus grus*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Trane (*Grus grus*) hekker i Norge først og fremst i østlandsfylkene fra Telemark og nordover samt i Midt-Norge, hvor arten finner sitt hekkehabitat i myrer i skogen og i lavereliggende deler

av fjellområdene. Arten hekker også i Nord-Norge, hvor den er under ekspansjon. Tranen er også under ekspansjon vestover i landet (Klyve & Heggøy 2018).

Konklusjon

Trane (*Grus grus*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 17 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. *Conservation Biology* In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Fraixedas, S., Lindén, A., Meller, K., Lindström, Å., Keiřs, O., Kålås, J.A., Husby, M., Leivits, A., Leivits, M. & Lehikoinen, A. (2017). Substantial decline of Northern European peatland bird populations: Consequences of drainage. *Biological Conservation* 214: 223–232.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Klyve, S. & Heggøy, O. (2018). Tranen hekkar på Voss. *Fuglar i Hordaland* 47 (3): 14-16.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søvting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkningsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.

trekryper (*Certhia familiaris*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Trekryper (*Certhia familiaris*) hekker vanlig i Sør-Norge og Trøndelag, men mer spredt nordover til Troms. I Finnmark er arten fåtallig. Arten er knyttet til skog av ulikt slag, vanligst er den i eldre barskog i lavlandet. Trekryperen lever hovedsakelig av insekter og edderkoppdyr, men kan også spise

frø om vinteren. Fugler som hekker i Norge overvintrer dels i hekkereviret, mens andre trekker ut av landet til kontinentet.

Konklusjon

Trekryper (*Certhia familiaris*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata. Det er behov for ytterligere kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

trelerke (*Lullula arborea*)

Status: nær truet (NT^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal, og blandedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Trelerke (*Lullula arborea*) er en fåtallig art i Norge der den har nordvestgrensa for sin forekomst i Europa. Arten hekker fåtallig i Oslofjord-området, særlig i Østfold, og vestover til Agderfylkene. Den hekker også i de sørlige delene av Hedmark. Arten er knyttet til glisne furuskoger eller skogbryn ved tørre åpne områder. Føden består i hovedsak av invertebrater i hekkesesongen, og plantemateriale om vinteren. Trelerke overvintrer i Sør-Europa.

Påvirkninger

Trelerka trives i åpen skog, gjerne furuskog, og påvirkes negativt dersom tredekket blir for tett eller man får gjenvoksing med høyere og tettere feltsjikt (SLU Artdatabanken 2020).

I tillegg kan faktorer utenfor hekkeområdene (for eksempel værforhold i overvintringsområdene) påvirke bestandsutviklingen (Billerman et al. 2020).

Konklusjon

Trelerke (*Lullula arborea*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til nær truet NT^o siden bestandene i våre naboland tilsynelatende er solide og delvis økende, noe som tilsier at arten kan reetableres dersom den i perioder skulle forsvinne fra Norge. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 298 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 220 individ og 480 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Billerman, S.M., Keeney, B. K., Rodewald, P. G. & Schulenberg, T. S. (Editors) (2020). Birds of the World. Cornell Laboratory of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://birdsoftheworld.org/bow/home>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Torp, J. (2018). Status for trelerke *Lullula arborea* i Østfold basert på registreringer i Artsobservasjoner 1980-2018. *Natur i Østfold* 37: 60-66.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). *Linnut-vuosikirja*. 2017: 16–31.
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

trepiplerke (*Anthus trivialis*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Trepiplerke (*Anthus trivialis*) hekker i Norge vanlig i skogsområder over hele landet, men mer fåtallig og spredt i Finnmark. Arten finnes i alle typer skog, fra varmekjær løvskog til gran- og furuskog. Den foretrekker ofte litt åpen skog eller skogkanter ut mot myrområder. Langs kysten kan den også opptre i områder med svært lite trær. Føden består i hovedsak av små invertebrater. Trepiplerka overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Konklusjon

Trepiplerke (*Anthus trivialis*) vurderes som livskraftig LC, på bakgrunn av overvåkingsdata.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen

- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström,

Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

tretåspett (*Picoides tridactylus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tretåspett (*Picoides tridactylus*) hekker i Norge spredt og fåtallig over hele landet, men er fraværende på store deler av Vestlandet. Et fåtall hekkefunn er dokumentert i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal (i furu-dominert skog), men arten er aldri dokumentert hekkende i Hordaland eller Rogaland. Arten er så vidt registrert hekkende i Vest-Agder, og den hekker svært fåtallig i lavereliggende skoger i Aust-Agder, Telemark og Vestfold samt Østfold. Arten er en utpreget barskogsfugl med tyngdepunkt i gammel granskog, og kjerneområdene finner man i høyereliggende granskog i Øst-Norge og Trøndelag. Den hekker i granskog i søndre Nordland nord til Saltfjellet, og er antatt å være den vanligste spettearten i Nordland. I høyereliggende områder i Sør-Norge samt i Nord-Norge finnes arten også regelmessig i furuskog og blandingsskog av furu, bjørk og osp, samt i ren fjellbjørkeskog i Nord-Norge. Arten hekker trolig svært fåtallig også i fjellbjørkeskog i Sør-Norge. I Troms hekker tretåspetten vanligvis i gammel furuskog eller i gammel storstammet bjørkeskog med mye død ved, og spesielt dersom det er innslag av gammel osp (Strann & Bakken 2004).

Påvirkninger

Moderne skogsdrift med hogst av gammelskog er den viktigste negative påvirkningsfaktoren for tretåspett (SLU Artdatabanken 2020).

Flatehogst og uttak av død ved nevnes også av Shimmings & Øien (2015).

Omfattende hytteutbygging i fjellgranskogen påvirker trolig også arten negativt. Økende mengde død ved etter tørkesommer, stormer og brann er gunstig for arten. Tretåspetten er en av artene som har størst tetthet og forekomst i vernede områder eller områder med høy andel nøkkelbiotoper i Sverige (såkalte värdestrakter, SOF 2019), og dette gjelder trolig også i Norge.

Konklusjon

Tretåspett (*Picoides tridactylus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT basert på kriteriet C1 (< 10 000 reproduserende individer, og > 5 % bestandsnedgang siste tre generasjoner).

Bestanden i Sverige har også vist en betydelig nedgang. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor arten ble vurdert som livskraftig LC, er en sannsynlig bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om både bestand og bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: C1

- **C - Liten populasjonsstørrelse og pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med pågående nedgang, uheldig populasjonsstruktur eller ekstreme fluktuasjoner.*
- **C1 - Kvantifisert pågående nedgang**
 - *Liten populasjonsstørrelse kombinert med en kvantifisert pågående nedgang over en periode på 1-3 generasjoner.*
 - Generasjonstiden er på 3 år som gir en vurderingsperiode på 10 år
 - *Terskler:*
 - * NT (Nær truet): 5 % på 10 år eller 3 generasjoner og populasjonsstørrelse på < 10 000
 - * VU (Sårbar): 10 % på 10 år eller 3 generasjoner
 - * VU (Sårbar): 20 % på 5 år eller 2 generasjoner
 - * VU (Sårbar): 25 % på 3 år eller 1 generasjon
 - Estimert verdi: 7 %
 - Verdien antas å ligge mellom 0 % og 10 %

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogsdrift, hogst og skjøtsel**
- **1.1.1.1.1 Åpne hogstformer (flatehogst og frøtrestillingshogst som også inkluderer uttak av rotvelt, råtne trær, tørrgran etc.)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.1.2 Uttak av død ved (stående gadd og liggende læger)**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
- **1.2.1.1 Boligbebyggelse/boligutbygging**
 - Omfang: Ukjent
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra LC til NT siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- SOF (2020). Sveriges fåglar 2019. Rapport 28 s.
- Storaunet, K.O. & Rolstad, J. (2020). Naturskog i Norge. En arealberegning basert på bestandsalder i Landsskogtakseringens takstomdrev fra 1990 til 2016. NIBIO rapport nr. 44-2020: 38 s.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

tundrasædgås (*Anser serrirostris*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Tundrasædgås (*Anser serrirostris*) forekommer i Norge først og fremst i Finnmark, og med noen få hekkepar i Troms og på Hardangervidda, Sør-Norge (Shimmings & Øien 2015).

Påvirkninger

Shimmings & Øien (2015) oppgir flere negative påvirkningsfaktorer hvor spesielt habitatødeleggelser grunnet utbygginger (for eksempel hyttebygging og veier) i nærheten av hekkeområdene, drenering eller oppdemming av våtmarker, samt forstyrrelser i hekkeområde fra ferdsel er antatt som viktige. Arten er sårbar på hekkeplassene og svært var for forstyrrelser i hekketiden (Shimmings og Øien 2015).

Jakt nevnes også som påvirkningsfaktor, og et stort antall individer skytes årlig i Europa. BirdLife International (2020) nevner også klimaendringer, oljeforurensning, torvtaking i hekkeområdene, samt pesticider i områder benyttet under trekk og overvintring.

Konklusjon

Tundrasædgås (*Anser serrirostris*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (250-1000 reproduserende individer).

I Rødlista 2015 ble taiga- (*Anser fabalis*) og tundrasædgås vurdert som én art til sårbar VU. Opprettelse av ny artsvurdering skyldes således endret taksonomisk status. Det er behov for ytterligere kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * **VU (Sårbar): < 1000 individ**
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 539 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 414 individ og 830 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Torvbryting**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning - ikke jord- eller skogbruksaktivitet (terrestrisk)**
- **1.2.1 Utbygging/utvinning**
- **1.2.1.1 Infrastruktur (veier, broer, flyplasser mm.)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.3 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.3.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Høsting**
- **2.1 Uregulert jakt, fangst eller fiske**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Flora-/faunakriminalitet**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Menneskelig forstyrrelse**

- **4.1 Rekreasjon/turisme**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **4.2 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent
- **5 Påvirkning utenfor Norge**
Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
Alvorlighetsgrad: Ukjent
Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * > 50 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Anser fabalis*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 14/10/2020
- de Jong, A., Heinicke, T., Aarvak, T. & Øien, I. J. (2013). Movements of tundra bean goose *Anser fabalis rossicus* neck-banded in northern Scandinavia. *Ornis Norvegica* 36: 28-31.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Shimmings P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater og trender for norske hekkefugler. NOF-rapport 2015-2.
- Aarvak, T. & Øien, I.J. (2020). Overvåking og kartlegging av trekkruiter hos sædgås i Finnmark i 2020. NOF-notat 2020-10: 11 s.

tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*) hekker i Norge i tettsteder og byer hvor det finnes hager og parker. Den er standfugl og er om vinteren ofte avhengig av foringsplasser, kornlagre eller andre steder med lett tilgang på mat.

Påvirkninger

Mangel på føde vinterstid kan være en viktig årsak til bestandsnedgangen i Norge, slik som i Sverige. En viktig kilde til føde vinterstid var spillkorn fra kornlagre, men slikt spill er blitt redusert. Jakt blir også pekt på som en viktig faktor på 1970-tallet (SLU Artdatabanken 2020).

Reirpredasjon forårsaket av kråkefugl, og predasjon av voksne forårsaket av spurvehauk vinterstid blir også nevnt. Strenge vintre med mye snø antas å være en begrensende faktor for arten, men forklarer ikke den store tilbakegangen som også har skjedd i mildere deler av landet etter 1980. Nåværende små bestander som ikke klarer å øke igjen savner god forklaring.

Konklusjon

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet): < 2000 individ**
 - Estimert verdi: 1490 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 1100 individ og 2400 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Høsting**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2.2 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Naturkatastrofer**
- **4.1 Ekstreme temperaturer**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent

- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 10 - 50 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

tyvjo (*Stercorarius parasiticus*)

Status: sårbar (VU) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Tyvjo (*Stercorarius parasiticus*) hekker i Norge spredt og fåtallig langs hele kysten, men er vanligst fra Møre og Romsdal og nordover. Som reirområde foretrekker tyvjoen flate og oversiktlige områder med kort vegetasjon, som tørre moltemyrer og kreklingheier. Siden arten i stor grad livnærer seg ved å stjele bytte fra terner og måker, finnes de fleste større ansamlinger av hekkende tyvjo vanligvis nær store sjøfuglkolonier. Tyvjoen overvintrer langs kystene av Sør-Afrika og Sør-Amerika.

Påvirkninger

Viktige negative påvirkningsfaktorer for tyvjobestanden er predasjon fra mink, bestandsreduksjon hos terner og småmåker (som gir dårligere næringsbetingelser) og forstyrrelser fra mennesker på hekkeplassen (Byrkje-land 2015).

Man kan heller ikke utelukke at bestanden påvirkes av faktorer under trekket og i overvintringsområdene (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Tyvjo (*Stercorarius parasiticus*) vurderes til rødlistekategori sårbar VU, på bakgrunn av observasjoner og basert på kriteriene A2 (nedgang på 30-50 % de siste tre generasjoner) og C1 (10 000-20 000 individer og en nedgang på > 10 % de siste tre generasjoner).

Det understrekes imidlertid at kunnskapen om tyvjobestanden i Midt- og Nord-Norge er svært begrenset, og det er derfor ønskelig med studier som kan belyse denne bestandssituasjonen framover. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor tyvjoen ble vurdert som nær truet NT, er tiltagende bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**
 - Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
 - Generasjonstiden er på 11 år som gir en vurderingsperiode på 33 år
 - Terskler:
 - * CR (Kritisk truet): 80 %
 - * EN (Sterkt truet): 50 %

- * **VU (Sårbar): 30 %**
- * NT (Nær truet): 15 %
- * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 44 %
- Verdien antas å ligge mellom 30 % og 50 %
- *Kunnskapsgrunnlag:*
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Fremmede arter**
- **1.1 Predatorer**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedege arter**
- **2.1 Byttedyr/næringskilde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **3 Menneskelig forstyrrelse**
- **3.1 Støy og ferdsel (forstyrrelser i hekketid mm.)**
 Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Ukjent
 Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent

- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 5 - 25 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* 1 - 5 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 11 år

Referanser

- Anker-Nilssen, T., Barrett, R.T., Lorentsen, S.-H., Strøm, H., Bustnes, J.O., Christensen-Dalsgaard, S., Descamps, S., Erikstad, K.E., Fauchald, P., Hanssen, S.A., Lorentzen, E., Moe, B., Reiertsen, T.K. & Systad, G.H. (2015). SEAPOPOP. De ti første årene. Nøkkeldokument 2005-2014. SEAPOPOP. Norsk institutt for naturforskning, Norsk Polarinstitut & Tromsø Museum – Universitetsmuseet. Trondheim, Tromsø. 58 s.
- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Byrkjeland, S. (2015). Hekkande sjøfugl i Hordaland 2014. Forvaltingsplan for 69 sjøfuglreservat, samt oppdatert bestandsoverslag for dei ulike sjøfuglartane i fylket. Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 3/2015: 268 s + vedlegg.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- JNCC (2020). Seabird Population Trends and Causes of Change: 1986-2018 Report. <https://jncc.gov.uk/our-work/smp-report-1986-2018/>
- Larsen, T. (2012). Sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2012. Hekkefuglteljingar i sjøfuglreservata. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Rapport 9-2012: 1-116.
- Olsen, K. (2019). Overvåking av hekkende sjøfugl i Vest-Agders sjøfuglreservater. Norsk Ornitologisk Forening avdeling Vest-Agder 34 s. + vedlegg.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Steel, C. & Kjøstvedt, J.H. (2017). Sjøfugler i Aust-Agders skjærgård i hekketiden 2014. Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2017: 33 s. + vedlegg.
- Strøm, H., Stokke, B.G., Dale, S., Jacobsen, K.-O., Lislevand, T. & Solvang, R. (2021). Fugler Aves –

Svalbard. I: Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021 Artsdatabanken, Norge.

- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

vaktel (*Coturnix coturnix*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blenedgradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vaktel (*Coturnix coturnix*) hekker spredt og fåtallig i store deler av Sør-Norge. Norge ligger i nordkanten av utbredelsesområdet i Europa. Arten er i hekketiden knyttet til jordbrukslandskap og hekker vanligvis i åkermark, særlig der det dyrkes gress og korn. Føden består av plantemateriale, men også noe invertebrater. Fugler som hekker i Norge overvintrer i Afrika sør for Sahara.

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) trekker fram intensivt jordbruk (sprøyting og tidlig slått) og jakt og fangst ved Middelhavet under trekket som de viktigste faktorer som kan påvirke bestanden negativt. Hybridisering med innførte engvaktler (*Coturnix japonica*) har vist seg å være et problem i Frankrike, og man kan også tenke seg effekter av klimaendringer (SLU Artsdatabanken 2020).

Konklusjon

Vaktel (*Coturnix coturnix*) vil i de fleste år trolig være representert med en bestand på færre enn 250 individer, noe som kvalifiserer til rødlistekategori sterkt truet EN basert på kriteriet D1 (50-250 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til sårbar VU^o grunnet relativt solide og stabile bestander i flere av våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor vaktel ble nedgradert fra sterkt truet EN til nær truet NT^o, er ny tolkning av nedgraderingsreglene.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ

- * VU (Sårbar): < 1000 individ
- * NT (Nær truet): < 2000 individ
- Estimert verdi: 250 individ
- Verdien antas å ligge mellom 100 individ og 600 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Slått**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Forurensing**
- **2.1 Terrestrisk**
- **2.1.1 Biocider**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra NT til VU siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Endrete kriterier eller tilpasning til regler.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Kjent

- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Puigcerver, M., Sardà-Palomera, F. & Rodríguez-Teijeiro, J. D., (2012). Determining population trends and conservation status of the common quail (*Coturnix coturnix*) in Western Europe. Animal Biodiversity and Conservation 35.2: 343–352.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Winnem, A. M. (2020). Fugler i Norge 2018. Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugler (NFKF). Fugleåret 2018, Norsk Ornitologisk Forening 60-133.

vandrefalk (*Falco peregrinus*)

Status: livskraftig (LC^o) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vandrefalk (*Falco peregrinus*) hekker i Norge spredt over det meste av landet, fra kyst til fjellnære områder. Den er vanligst langs kysten hvor det er forekomster av måkefugler og andre sjøfugler, som utgjør viktig føde for vandrefalken. Arten foretrekker å hekke i store bergvegger, men kan også ta til takke med mindre berg. Vandrefalken trekker i stor grad ut av landet om høsten til Vest-Europa, men mange overvintrer også langs norskekysten.

Påvirkninger

Miljøgifter og aktiv bekjempelse har tidligere vært den viktigste trusselen mot arten. Faunakriminalitet, forstyrrelser ved hekkeplass, reduserte bestander av byttedyr, vindkraftanlegg og genetisk forurensning fra rømte hybridfalker nevnes som potensielt negative påvirkningsfaktorer (Shimmings & Øien 2015; SLU Art-databanken 2020).

Konklusjon

Vandrefalk (*Falco peregrinus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Arten nedgraderes til livskraftig LC^o grunnet solide og delvis økende bestander i våre naboland. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Detaljer

Populasjonsandel:

- * > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/arten>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>

- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søjchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Nygård, T., Sandercock, B.K., Reinsborg, T. & Einvik, K. (2019). Population recovery of peregrine falcons in central Norway in the 4 decades since the DDT-ban. *Ecotoxicology* <https://doi.org/10.1007/s10646-019-02111-4>
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Steen, O. F. (2009). The Peregrine Falcon recovery in SE Norway. Sielicki, J. & Mizera, T. (red.). *Peregrine Falcon populations - status and perspectives in the 21st century*. Poznan University of Life Sciences Press, Warszawa. 259-266.
- Steen, O. F. (2016). Vandrefalk på Sør- og Østlandet. Resultater fra bestandskartlegging og registrering av hekkesuksess i 2015. *Vår Fuglefauna* 39: 72-77.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

vannrikse (*Rallus aquaticus*)

Status: sårbar (VU^o) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal, og blandedegradert på grunn av populasjoner i nærliggende regioner.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vannrikse (*Rallus aquaticus*) hekker spredt og fåtallig i sørlige deler av Østlandet og langs kysten nord til Møre og Romsdal. Norge ligger i nordkanten av utbredelsesområdet i Europa, og vi har bare en liten randbestand her i landet. Den hekker i næringsrike ferskvann med mye vegetasjon, særlig lokaliteter med mye takrør. Arten er alteter. Vannriksa overvintrer i Vest-Europa og Middelhavslandene, men kan også tilbringe vinteren langs norskekysten. Studier ved hjelp av ringmerking og lysloggere viser at vannriksene har en relativt kompleks trekkadferd (Lislevand et al. 2020).

Påvirkninger

Shimmings og Øien (2015) antar at drenering og endringer i vannstand er de viktigste truslene mot arten, men det finnes lite konkret dokumentasjon av betydningen av disse påvirkningsfaktorene. I tillegg vil bestanden av vannrikse påvirkes av vinterklima siden den også kan overvintrer i Nord-Europa.

Konklusjon

Vannrikse (*Rallus aquaticus*) vurderes til rødlistekategori sterkt truet EN, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (50-250 individer), men midtpunktet av bestandsestimatet (240 individer) ligger helt i øvre grense for denne kategorien. Arten nedgraderes til sårbar VU^o grunnet solid og stabil bestand i Sverige. Dette gir mulighet for reetablering dersom arten i perioder skulle forsvinne fra Norge. Det er imidlertid behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * **EN (Sterkt truet): < 250 individ**
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 200 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 140 individ og 340 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2 Habitatpåvirkning i limnisk miljø**
- **1.2.1 Oppdemming/vannstandsregulering/overføring av vassdrag**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.2.2 Gjennfylling av dammer, bekkelukking og tørrlegging**
 - Omfang: Minoriteten av populasjonen påvirkes (< 50%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Klimatiske endringer**
- **2.1 Regionale**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **3 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen

- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Ingen
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søvting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning

af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.

- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

varsler (*Lanius excubitor*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Varsler (*Lanius excubitor*) hekker i Norge spredt og fåtallig i høyereliggende, åpen barskog og halvåpne skogdekte myrer, men kan også hekke i ren bjørkeskog. Arten er funnet hekkende fra Vest-Agder i sør til Finnmark i nord, men er fraværende langs kysten på Sør- og Vestlandet fra og med Aust-Agder til og med Sogn og Fjordane. Den hekker heller ikke Vestfold og Østfold (siste kjente hekkfunn i Østfold er fra 1990).

Konklusjon

Varsler (*Lanius excubitor*) vurderes som livskraftig LC, siden det ikke er indikasjoner på betydelig bestand-snedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen

- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehtikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

vendehals (*Jynx torquilla*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi:Vendehals (*Jynx torquilla*) hekker i Norge spredt og fåtallig over store deler av Sør-Norge, fra lavlandet og opp i fjellbjørkeskogen. Arten er svært fåtallig og har en spredt forekomst i Nord-Norge. Vendehalsen er en huleruger, og hekker også i fuglekasser. Den hekker i åpen og rik løv- og blandingskog, gjerne i nærheten av kulturmark. Solvendt varm kulturmark, gjerne variert kulturmark med arealer som er lite gjødslet og med spredte trær, er gunstig habitat for jordmaur som er dens viktigste føde. Vendehalsen overvintrer i tropisk Afrika.

Konklusjon

Vendehals (*Jynx torquilla*) vurderes som livskraftig LC, siden det ikke er indikasjoner på betydelig bestandssnedgang. Det er behov for bedre kunnskap om både bestand og bestandsutvikling i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Bøhler, T. (2010). Fuglelivet i Asker og Bærum. Norsk Ornitologisk Forening avd. Asker & Bærum 272 s.
- Dale, S., Andersen, G.S., Eie, K., Bergan, M. & Stensland, P. (2001). Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oslo og Akershus, Oslo 362 s.
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hauge, K.-O. (2004). Tilbakegang for vendehalsen også i Ryfylke. Falco 33: 127-129.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Johansen, H.A., Johannessen, K. & Lundstad, I. (2003). Fuglelivet ved Borrevannet. Borrevannets Venner 189 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Omdal, E. (2003). Vendehals, en art i tilbakegang?. Falco. 32: 157-158.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Strann, K.-B. & Bakken, V. (2004). HekkefuglAtlas for Troms. Norsk institutt for naturforskning, Troms 214 s + vedlegg.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.

vepsevåk (*Pernis apivorus*)

Status: nær truet (NT) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vepsevåk (*Pernis apivorus*) hekker i Norge spredt og fåtallig i lavlandet i de sørøstlige deler av landet fra Vest-Agder til Valdres, samt i Gudbrandsdalen og Østerdalen. Enkelte år er den funnet hekkende i Lierne i Nord-Trøndelag, der det sannsynligvis hekker 1-2 par (Venås 2013; www.artsobservasjoner.no).

Påvirkninger

Nedbørsrike somre påvirker forekomsten av veps, og dermed hekkesuksessen. Videre vil hogst i hekkeområdene, etterstrebelser under trekk og overvintring, samt pesticiderkunne påvirke arten negativt (Shimmings & Øien 2015).

Konklusjon

Vepsevåk (*Pernis apivorus*) vurderes til rødlistekategori nær truet NT, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (1000-2000 reproduserende individer).

Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * CR (Kritisk truet): < 50 individ
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * **NT (Nær truet): < 2000 individ**
 - Estimert verdi: 1300 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 1000 individ og 2000 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedegne arter**
- **2.1 Byttedyr/næringskilde**

Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)

Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)

Tidsrom: Ukjent

- **3 Klimatiske endringer**
- **3.1 Regionale**
- **3.1.1 Endringer i nedbørsmengde**
 Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent
- **4 Påvirkning utenfor Norge**
 Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Ingen
- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

- * 50 - 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område
- * < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse
- * < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 8 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenskap>
 navn

- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Heggøy O. & Øien, I.J. (2014). Conservation status of birds of prey and owls in Norway. NOF/BirdLife Norway - Report 1-2014: 129 pp.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kjellén, N. 2020. Sträckfågelräkning vid Falsterbo. www.falsterbofagelstation.se
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Söchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Venås, M. (2013). Våker i Trøndelag. Trøndersk Natur 40: 4-9.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

vierspurv (*Emberiza rustica*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av svært liten populasjonstørrelse eller svært begrenset areal.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vierspurv (*Emberiza rustica*) hekker i Norge svært fåtallig i Hedmark. Dette er utkanten av utbredelsesområdet for en art som har sin hovedutbredelse mot øst. Arten er i hekketiden knyttet til sumpskog, ofte nær stilleflytende bekker og myr. På de norske hekkelokalitetene er ofte skogbunnen preget av starrtuer med stillestående vann imellom (Sonerud & Bekken 1979; Dale & Hansen 2009).

Påvirkninger

Det skjer forholdsvis små endringer av hekkebiotopene i Norge. Bestandsnedgangen er satt i sammenheng med miljøendringer og omfattende fangst av småfugler i Kina, spesielt av spurvearter som lever i flokk om vinteren (Dale & Hansen 2013).

I Sverige påpekes det at grøfting/drenering av sumpskogsområder kan ha virket negativt inn på bestanden (SLU Artdatabanken 2020).

Konklusjon

Vierspurv (*Emberiza rustica*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av bestandsestimater og basert på kriteriet D1 (< 50 reproduserende individer).

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: D1

- **D - Svært liten populasjonsstørrelse eller svært begrenset areal**
- **D1 - Antall reproduksjonsdyktige individ**
 - *Terskler:*
 - * **CR (Kritisk truet): < 50 individ**
 - * EN (Sterkt truet): < 250 individ
 - * VU (Sårbar): < 1000 individ
 - * NT (Nær truet): < 2000 individ
 - Estimert verdi: 5 individ
 - Verdien antas å ligge mellom 3 individ og 8 individ

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.1.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.1.1.1 Grøfting og grøfterens (f.eks. myr og sumpskog)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning utenfor Norge**
 - Omfang: Hele populasjonen påvirkes (> 90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Ingen
- Møre og Romsdal: Ingen

- Sogn og Fjordane: Ingen
- Hordaland: Ingen
- Rogaland: Ingen
- Vest-Agder: Ingen
- Aust-Agder: Ingen
- Telemark: Ingen
- Vestfold: Ingen
- Buskerud: Ingen
- Oppland: Ingen
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Ingen
- Østfold: Ingen

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska/navn>
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) IUCN Red List for birds. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 26/08/2020
- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dale, S. & Hansen, K. (2009). Vierspurv - en art i tilbakegang. Vår Fuglefauna 32: 158-163.
- Dale, S. & Hansen, K. (2013). Population decline in the Rustic Bunting *Emberiza rustica* in Norway. Ornis Fennica 90: 193-202.
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Edenius, L., Choi, C.-Y., Heim, W., Jaakkonen, T., de Jong, A., Ozaki, K. & Roberge, J.-M. (2017). The next common and widespread bunting to go? Global population decline in the rustic bunting *Emberiza rustica*. Bird Conservation International 27: 35-44.
- Gjershaug, J. O. et al. (red.). (1994). Norsk fugleatlas. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström,

- Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
 - Sonerud, G.A. & Bekken, J. (1979). Vierspurvens utbredelse i Norge og dens habitatvalg i Hedmark. Vår Fuglefauna 2: 78-85.
 - Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
 - Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.
 - Ween, E. (2020). Blåstjert og vierspurv i Pasvik. Vår Fuglefauna 43: 188-189.

vintererle (*Motacilla cinerea*)

Status: livskraftig (LC) - for Norsk rødliste for arter 2021.

Ekspertenes oppsummering

Generelt

Utbredelse og økologi: Vintererle (*Motacilla cinerea*) er relativt ny som hekkefugl i Norge. Den hekker nå spredt og fåtallig nordover til sørlige deler av Nordland. Den liker seg best ved elver med fosser og stryk, og hekker ofte i steile bergvegger, brukar og steinmurer. Føden består i hovedsak av insekter. Det er ikke kjent hvor fugler som hekker i Norge overvintrer, men ringmerkingsgjenfunn peker på at mange trolig overvintrer i Sørvest-Europa og Nord-Afrika (Bakken et al. 2006).

Konklusjon

Vintererle (*Motacilla cinerea*) vurderes som livskraftig LC, fordi det ikke foreligger noen indikasjoner på bestandsnedgang. Det er behov for kunnskap om bestandsutviklingen i årene framover.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Ingen
- Troms: Ingen
- Nordland: Ingen
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent

- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* > 90 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* < 1 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 3 år

Referanser

- Artdatabanken (2020). Rødlistede arter i Sverige 2020, SLU, Uppsala.
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. (2006). Norsk ringmerkingsatlas. Vol. 2. Stavanger Museum, Stavanger 446 s.
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Haugen, J.E. (2017). Fugler i Oslo og Akershus. Vintererle. Toppsykker'n 3-2017: 142-149.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Sørching, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Pettersen, O. (2017). Gledelig oppgang for vintererla. Falco 2-2017: 93.
- Røer, J. E. (2020). Trender i overvåkingsmaterialet ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland 1990-2019. Notat til rødlistebehandlingen av norske fuglebestander 2020. NOF-notat 2020-6: 8 s + vedlegg.

- Selås, I. (2016). Fuglefaunaendringer i Vegårshei og omegn. Fugler i Aust-Agder 45 (2): 70-79.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Stueflotten, S. & Hals, A. (2020). Fugler i Øvre Eiker 2019. Buskskvetten 36: 1-37.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Sauola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehtikainen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>

viipe (*Vanellus vanellus*)

Status: kritisk truet (CR) - for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonssørrelse.

Ekspertenes oppsummeringn

Generelt

Utbredelse og økologi: Vipe (*Vanellus vanellus*) hekker i mesteparten av Sør-Norge opp til fjellbjørkeskogen. Fra Nordland og nordover hekker den særlig langs kysten. Artens opprinnelige hekkehabitat er myr og strandenger, men vipa er i dag den vadefuglarten i Norge som er sterkest knyttet til jordbrukslandskapet. I Norge spredte arten seg nordover og innover i landet fra ca. 1920-tallet og fram mot 1970-tallet. Føden består hovedsakelig av invertebrater, og spesielt meitemark samt større insekter. Fugler som hekker i Norge overvintrer for det meste på De britiske øyer, i Frankrike og på Den iberiske halvøy.

Påvirkninger

I følge en oppsummering av Lislevand et al. (in press) er intensivt jordbruksdrift en kjent negativ faktor for vipene, bl.a. der dette medfører tidlig grasvekst, effektiv drenering, intensiv markbehandling og gjentatt slått. Tilgroing og leplanting av skog rundt jordbruksarealer er negativt, da det kan øke predasjon på egg og unger fra f.eks. rev og kråkefugler.

Konklusjon

Vipe (*Vanellus vanellus*) vurderes til rødlistekategori kritisk truet CR, på bakgrunn av overvåkingsdata og observasjoner og basert på kriteriet A2 (> 80 % nedgang de siste tre generasjoner).

Årsaken til endring av kategori fra Rødlista 2015, hvor vipa ble vurdert som sterkt truet EN, er tiltagende bestandsnedgang.

Forklaring på kategori

Denne arten er rødlistevurdert fordi den har en etablert populasjon i vurderingsområdet. Det vil si at den er eller har vært dokumentert eller antatt etablert med fast reproduserende populasjon uten opphav i introduserte individer.

Kriterier for rødlisting

Gjeldende kriterier: A2(a,b)

- **A - Reduksjon i populasjonsstørrelse**
 - Reduksjon i populasjonsstørrelse over en vurderingsperiode på 3 generasjoner (minimum 10 år og maksimum 100 år).
- **A2 - Reduksjon i fortid**

- Reduksjon siste 3 generasjoner, men minimum 10 år. Reduksjonen eller årsakene til reduksjonen trenger ikke å ha opphørt, være forstått eller reversibel.
- Generasjonstiden er på 6 år som gir en vurderingsperiode på 18 år
- Terskler:
 - * **CR (Kritisk truet): 80 %**
 - * EN (Sterkt truet): 50 %
 - * VU (Sårbar): 30 %
 - * NT (Nær truet): 15 %
 - * LC (Livskraftig): 0 %
- Estimert verdi: 83 %
- Verdien antas å ligge mellom 68 % og 90 %
- Kunnskapsgrunnlag:
 - * a) Direkte observasjoner
 - * b) Egnede bestandsindeks for arten

Påvirkningsfaktorer

- **1 Påvirkning på habitat**
- **1.1 Landbruk**
- **1.1.1 Jordbruk**
- **1.1.1.1 Drenering (grøfting)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.2 Slått**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Rask reduksjon (> 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.3 Endrede frøblandinger**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.1.4 Motorferdsel**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Ukjent
 - Tidsrom: Ukjent
- **1.1.2 Skogbruk (kommersielt)**
- **1.1.2.1 Skogreising/treslagskifte**
- **1.1.2.1.1 Skogreising (aktiv gjenplantning av tidligere åpen mark)**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent
- **2 Påvirkning fra stedeegne arter**
- **2.1 Predatorer**
 - Omfang: Majoriteten av populasjonen påvirkes (50-90%)
 - Alvorlighetsgrad: Langsom, men signifikant, reduksjon (< 20% over 10 år eller 3 generasjoner)
 - Tidsrom: Ukjent

Årsak til endring av kategori

Kategorien for denne arten er endret fra EN til CR siden Rødlista 2015. Endringen kommer på grunnlag av Reell populasjonsendring.

Geografisk utbredelse

- Grønlandshavet: Ingen
- Barentshavet nord og Polhavet: Ingen
- Barentshavet sør: Ingen
- Norskehavet: Ingen
- Nordsjøen: Ingen
- Jan Mayen: Ingen
- Finnmark: Kjent
- Troms: Kjent
- Nordland: Kjent
- Trøndelag: Kjent
- Møre og Romsdal: Kjent
- Sogn og Fjordane: Kjent
- Hordaland: Kjent
- Rogaland: Kjent
- Vest-Agder: Kjent
- Aust-Agder: Kjent
- Telemark: Kjent
- Vestfold: Kjent
- Buskerud: Kjent
- Oppland: Kjent
- Hedmark: Kjent
- Oslo og Akershus: Kjent
- Østfold: Kjent

Detaljer

Populasjonsandel:

* < 10 %: av maksimum populasjonsstørrelse etter år 1900 i samme område

* 1 - 5 %: av europeisk populasjonsstørrelse

* < 1 %: av global populasjonsstørrelse

Generasjonstid: 6 år

Referanser

- ArtDatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken. <https://artfakta.se/naturvard/taxon/vitenska> navn
- Bird, J. P., Martin, R., Akçakaya, H.R., Gilroy, J., Burfield, I.J., Garnett, S., Symes, A., Taylor, J., Sekercioglu, Ç.H. & Butchart, S.H. (2020). Generation lengths of the world's birds and their implications for extinction risk. Conservation Biology In Press
- BirdLife International (2017). European birds of conservation concern: populations, trends and national responsibilities. Cambridge, UK: BirdLife International
- BirdLife International (2020) Species factsheet: *Vanellus vanellus*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 08/10/2020

- BirdLife International. (2015a). European Red List of Birds. Luxembourg: Office for official publications of the European Communities. 70 s. <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-4-020.pdf>
- Dansk Ornitologisk Forening 2020. <https://dofbasen.dk/ART/>
- EBCC. (2017). Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS). <https://pecbms.info/trends-and-indicators/species-trends/>
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. (2020). Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2019. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds Universitet. 96 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (eds.). (2019). The 2019 Red List of Finnish Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Lindström, Å., Green, M., Husby, M., Kålås, J.A., Lehikoinen, A. & Stjernman, M. (2019). Population trends of waders on their boreal and arctic breeding grounds in northern Europe. Wader Study 126: 200-216.
- Lislevand, T., Byrkjedal, I., Heggøy, O. & Kålås, J.A. (In Press). Population status, trends and conservation of meadow-breeding waders in Norway. Wader Study
- Moeslund, J.E., Nygaard, B., Ejrnæs, R., Bell, N., Bruun, L.D., Bygebjerg, R., Carl, H., Damgaard, J., Dylmer, E., Elmeros, M., Flensted, K., Fog, K., Goldberg, I., Gønget, H., Helsing, F., Holmen, M., Jørum, P., Lissner, J., Læssøe, T., Madsen, H.B., Misser, J., Møller, P.R., Nielsen, O.F., Olsen, K., Sterup, J., Søbchting, U., Wiberg-Larsen, P. & Wind, P. (2019). Aarhus Universitet, DCE – National Center for Miljø og Energi. www.redlist.au.dk.
- Moshøj, C.M., Eskildsen, D.P., Jørgensen, K.S., Jørgensen, M.F. & Vikstrøm, T. (2019). Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2018. Årsrapport for Punkttællingsprogrammet. Dansk Ornitologisk Forening. 58 s.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. (2012). Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Pedersen, C. (2020). Fugler i jordbrukslandskapet: Bestandsutvikling og utbredelse. Perioden 2000-2017. NIBIO Rapport 6 (40): 39 s.
- Shimmings, P. & Øien, I.J. (2015). Bestandsestimater for norske hekkefugler. NOF-Rapport 2015-2.
- Väisänen, R.A., Hario, M. & Saurola, P. (2011). Population estimates of Finnish birds. In: Valkama, J., Vepsäläinen, V. & Lehikoinen, A. 2011: The Third Finnish Breeding Bird Atlas Finnish Museum of Natural History and Ministry of Environment: (cited 17.10.2020) ISBN 978-952-10-7145-4. <http://atlas3.lintuatlas.fi/english>
- Väisänen, R.A., Lehikoinen, A. & Sirkiä, P. (2018). Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland in 1975–2017 (in Finnish with English summary). Linnut-vuosikirja. 2017: 16–31.